

Bibliotekarz Zamojski

Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamojskiego w Zamościu

2014/1 (39)

Podsumowanie programu *Kultura jest OK!*
w Książnicy Zamojskiej, 2013 r.

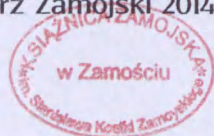
foto. Marek Sądło

Jubileusz Stanisława Orłowskiego w Książnicy Zamojskiej, 2014 r.

foto Marek Sądło

Otwarcie Wystawy Papaliów w Książnicy Zamojskiej, 2014 r.

Z ŻYCIA BIBLIOTEK

Działalność Książnicy Zamojskiej w 2013 roku	3
Działalność bibliotek publicznych powiatu zamojskiego w 2013 roku	27
Kultura jest ok!	34
Kulturalna alternatywa	37
Komunikacja alternatywna i wspomagająca	38
65 urodziny Biblioteki w Sitnie	40
Czarodziejski konkurs	41
Talenty małych ojczyzn	42

RELACJE

Relacje międzyludzkie w środowisku pracy na tle nauki Jana Pawła II	44
Aktywne formy pracy z czytelnikiem	45
Gra miejska	47

POMOCE METODYCZNE

Regulamin konkursu <i>Zaprojektuj logo Zamojskiego Festiwalu Książki</i>	49
Regulamin konkursu <i>Rodzina w literaturze</i>	50
Rocznice literackie 2015	52
Rocznice regionalne 2015	59

ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE

Stefan i Zygmunt Pomarańscy – zamojscy księgarze	63
Nabytki regionalne Książnicy Zamojskiej	81

NASZE RECENZJE

Witold Vargas, Paweł Zych <i>Duchy polskich miast i zamków</i>	90
Dorota Terakowska <i>Poczwarka</i>	91

KRONIKA	93

Działalność Książnicy Zamojskiej im. Stanisława Kostki Zamojskiego w Zamościu w 2013 r.

Sieć biblioteczna, stan organizacyjny

W 2013 roku sieć biblioteczna Książnicy Zamojskiej utrzymana została na niezmiennym poziomie w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego. Działalność w zakresie obsługi bibliotecznej oraz rozwoju i upowszechniania czytelnictwa prowadziła Biblioteka Główna, 6 bibliotek filialnych oraz 3 punkty biblioteczne. Dwa punkty (przy Oddziale Polskiego Związku Niewidomych w Zamościu oraz w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym przy ul. Śląskiej 45) prowadzone były przez Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych i obsługiwały osoby niepełnosprawne. Trzeci, przy Spółdzielni Mieszkaniowej „Energetyk”, wspomagał pracę Filii Bibliotecznej nr 3. Jego działalność reguluje *Porozumienie* zawarte 27 marca 2013 r., a koszty osobowe związane z obsługą finansowane są wspólnie przez Spółdzielnię i Książnicę Zamojską.

Książnica Zamojska, podobnie jak w latach ubiegłych, wypełniała zadania dla powiatu zamojskiego. Funkcje biblioteki powiatowej realizowała na podstawie *Porozumienia nr 2/2013/14* z dnia 4 marca 2013, zawartego pomiędzy Miastem Zamość a Powiatem Zamojskim oraz *Umowy nr 369/2013* zawartej w dniu 21 marca 2013 r. pomiędzy Miastem Zamość a Książnicą Zamojską.

Baza lokalowa, modernizacje i zmiany infrastrukturalne

Zaplecze lokalowe w placówkach bibliotecznych Książnicy Zamojskiej jest zróżnicowane. Biblioteka Główna posiada dobre warunki do prowadzenia działalności bibliotecznej, zarówno pod względem zajmowanej powierzchni (2 000 m² we własnym budynku o powierzchni 2 926 m²) jak również wyposażenia oraz dostosowania do potrzeb osób z ograniczoną sprawnością fizyczną.

Biblioteki filialne, podobnie jak w latach ubiegłych zajmują te same lokale, wynajmowane od innych podmiotów. Budynki, w których mieszczą się filie nie są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Powierzchnia filii bibliotecznych (średnio 85 m² dla 1 placówki) jest niezadawalająca i nie sprzyja sprawnej i adekwatnej do potrzeb działalności bibliotecznej, zwłaszcza edukacyjno-kulturalnej wśród dzieci i młodzieży.

W roku sprawozdawczym czynione były systematyczne działania w celu poprawy infrastruktury bibliotek. Wypożyczalnia Główna została wyposażona w elektroniczny system sygnalizacji kradzieży. W lokalu FB nr 1 zainstalowano

system antywłamaniowy i przeciwpożarowy. Oddział dla Dzieci i Młodzieży wyposażony został w meble biblioteczne przystosowane dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Wykonane prace dodatkowo wpłynęły, głównie na zabezpieczenie zbiorów i innych składników majątku biblioteki oraz na poprawę funkcjonalności lokali. Prowadzone były także bieżące prace modernizacyjne i naprawcze, w tym m.in. malowanie pomieszczeń gospodarczych i pracowni intrologatorskiej.

Zbiory biblioteczne i ich uzupełnianie

Na koniec okresu sprawozdawczego zbiory bibliotek Książnicy Zamojskiej liczyły 253 371 jednostek, w tym 241 029 vol. książek i czasopism oprawnych (234 387 książek, 6 642 vol. czasopism oprawnych) oraz 15 034 jedn. zbiorów specjalnych.

Do zasobów całej sieci bibliotek przybyło ogółem 7 677 jedn. nowych zbiorów, w tym 6 422 książek, 370 czasopism oprawnych i 885 jedn. zbiorów specjalnych. W drodze zakupu zasoby powiększyły się o 4 117 jednostek inwentarzowych nowych zbiorów, tj. 3 951 książek, 13 czasopism oprawnych oraz 153 jedn. zbiorów specjalnych.

W porównaniu z rokiem poprzednim zakup zbiorów zmniejszył się o 394 jedn., w tym zakup książek o 423 (9,7%). Wzrósł natomiast zakup czasopism oprawnych (o 7 vol.) i zakup zbiorów specjalnych (o 22 jedn.) Wskaźnik zakupu zbiorów wynosi 6,3 jedn. na 100 mieszkańców (dla samych zbiorów książkowych 6,0 vol.) i jest niższy niż w roku 2012 (6,9).

Średnia cena zakupionych zbiorów wynosi 21,70 zł (zbiorów książkowych 22,65 zł) i jest porównywalna ze wskaźnikiem osiągniętym w 2012 r.

Wydatki na zakup zbiorów wyniosły ogółem 89 219 zł (w 2012 – 102 469), w tym: środki MKiDN – 45 904 zł (2012 – 46 844), dotacja celowa Miasta Zamość – 20 000 zł (2012 – 20 000), środki własne biblioteki – 18 837 zł (2012 – 24 682), inne źródła (PGE Dystrybucja S.A. Zamość, Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Fundacja Orange) – 4 478 zł (2012 – 10 943).

W strukturze zakupionych zbiorów największy odsetek zajmuje literatura piękna dla dorosłych (45,4%), następnie literatura niebeletrystyczna (30,9%) i literatura piękna dla dzieci (23,7%).

Do zbiorów bibliotecznych, w okresie sprawozdawczym pozyskano 3 074 jedn. darów oraz 486 jedn. poprzez wymianę i inny sposób nabycia.

Wycofano z zasobów ogółem 4 985 jedn. zbiorów (książki). Zasobność księgozbioru w bibliotekach Książnicy Zamojskiej zwiększyła się w stosunku do roku 2012 z 364 do 368 vol./100 mieszkańców. Wzrost ten jest konsekwencją zmian demograficznych (spadek liczby ludności) oraz małą intensywnością selekcji zasobów bibliotecznych.

Uzupełnieniem zbiorów są prenumerowane czasopisma i prasa bieżąca. Stan prenumeraty wyniósł ogółem 89 tytułów w 100 egz. i był o 2 tytuły większy niż w roku 2012. Wśród prenumerowanej prasy 7 tytułów stanowią czasopisma dla dzieci i młodzieży. Ogółem na zakup prasy w 2013 r. wydatkowano kwotę 20 639 zł, tj. o 799 zł więcej niż w 2012 roku. Ponadto biblioteki otrzymywały w darze 48 tytułów czasopism, w tym 37 o charakterze regionalnym. Zakup zbiorów do bibliotek i prenumeratę czasopism ilustruje *Tabela nr 1*.

W roku sprawozdawczym zanotowano niższy niż w roku ubiegłym dopływ nowości wydawniczych do bibliotek, głównie nowych książek pozyskiwanych drogą zakupu. Zmalały też wydatki na zakup nowości. Taka sytuacja nie tworzy dogodnych warunków dla rozwoju czytelnictwa. W połączeniu z czasowym zamknięciem kilku placówek bibliotecznych (okresowa kontrola księgozbioru), znalazło to także swoje odbicie w mniejszej liczbie rejestrowanych czytelników i wypożyczeń.

Książnica Zamojska posiada w swoich zasobach w formie depozytu *Księgozbiór klemensowski rodziny Zamojskich*. W roku sprawozdawczym przeprowadzono kontrolę mającą na celu ustalenie stanu faktycznego zasobu. Podczas prac inwentaryzacyjnych wszystkie obiekty zostały opieczętowane pieczęcią „Księgozbiór Marcina Zamojskiego KZ” i każdy z nich otrzymał numer inwentarzowy zgodny z wykazem tego zasobu. Zgodnie z inwentarzem w zasobie znajduje się ogółem 12 277 jednostek inwentarzowych, w tym 12 102 to depozyt przekazany w 2008 roku, zaś 175 jedn. wpłynęło w 2011 roku. W 2013 roku zintensyfikowano prace nad opracowaniem tego zasobu. Ogółem sporządzono opisy katalogowe dla 762 druków. Przyspieszenie prac możliwe było dzięki zwiększeniu obsady wykonującej to zadanie. *Baza Klemensowska*, prowadzona w systemie bibliotecznym PATRON zawierała 8 869 opisów, w tym 1 300 dokumentów posiada opisy bibliograficzne pełne (bez haseł przedmiotowych).

Zbiory bibliotek Książnicy Zamojskiej, w celu ich zabezpieczenia przed zniszczeniem technicznym, poddawane są okresowej konserwacji. W 2013 roku wykonano oprawy introligatorskie dla 780 vol. książek oraz 557 czasopism i broszur. Dla zbiorów specjalnych przygotowano 137 szt. teczek.

Stan czytelnictwa, obsługa czytelnicza specjalnych grup użytkowników biblioteki

Biblioteki Książnicy Zamojskiej w 2013 r. zarejestrowały ogółem 14 935 czytelników, tj. o 540 (3,5%) mniej niż w 2012 roku. Największy procentowy spadek zasięgu czytelnictwa zanotowano w Bibliotece Głównej, tj. w Wypożyczalni (o 620 czytelników, czyli 9,0%) i w ODM (o 105 czytelników, tj. 4,3%). W sieci bibliotek filialnych liczba rejestrowanych czytelników wzrosła ogółem o 260, tj. o 3,8% w stosunku do 2012 roku. Najwyższy wzrost wskaźnika zanotowano w FB nr 2 (6,5%) i FB nr 5 (4,9%).

Czytelnicy korzystający z bibliotek stanowią 22,8 % ogółu mieszkańców miasta. Rozczytanie środowiska w porównaniu z 2012 rokiem nieznacznie zmniejszyło się (o 0,4%).

W ogólnej liczbie zarejestrowanych czytelników, 2 063 stanowią dzieci i młodzież do lat 15. Jest to o 111 osób mniej niż w roku poprzednim. Spadek czytelnictwa dziecięcego w bibliotekach Książnicy Zamojskiej obserwowany jest od kilku lat, aczkolwiek w roku 2013 jest on nieco niższy niż rok wcześniej. Zjawisko ubywania czytelnika dziecięcego jest tendencją ogólnopolską, uwarunkowaną również demograficznie. W grupie czytelników „do 15 lat” zarejestrowano 131 czytelników najmłodszych, tj. dzieci w wieku do 5 lat. Wskaźnik ten jest na porównywalnym poziomie do roku poprzedniego (136). Duży spadek liczby rejestrowanych czytelników zanotowano w grupie osób w wieku 20-24 lata (o 13,3%), mniejszy (o 6,2%) wśród młodzieży szkół ponadgimnazjalnych oraz o 3,3% w grupie wiekowej 25-44 lata. Wzrost liczby zanotowano natomiast wśród czytelników w grupie 45-60 lat (o 3%) oraz osób po 60 roku życia o 6,5%. Wyraźnie widoczne w bibliotekach Książnicy Zamojskiej od 2012 roku zjawisko starzenia się grupy czytelniczej ma swoje odzwierciedlenie w sytuacji demograficznej środowiska, w którym działa Biblioteka.

Zanotowano 326 356 wypożyczeń ogółem wszystkich zbiorów, tj. o 8 472 (2,5%) mniej niż w 2012 roku. Spadek zanotowano zarówno w liczbie udostępnionych zbiorów „na zewnątrz” (o 4 197) jak i „na miejscu” (o 4 275). Mniej zbiorów (o 14 845) wypożyczono w Bibliotece Głównej, natomiast w bibliotekach filialnych wypożyczenia wzrosły (o 6 373). Przyczyn spadku liczby wypożyczeń, podobnie jak mniejszej liczby czytelników upatrywać należy m.in. w okresowym zamknięciu bibliotek w związku z prowadzoną inwentaryzacją zbiorów. Czynności te w roku sprawozdawczym trwały w Bibliotece Głównej (20 dni) oraz w FB nr 2 (10 dni) i FB nr 5 (3 dni).

Od kilku lat wyraźnie zauważalny jest spadek udostępniania prezencyjnego, tj. na miejscu. W 2013 roku dotyczy on zarówno udostępnionych druków zwartych, tj. książek i czasopism oprawnych (o 4 083 mniej) jak też prasy bieżącej i dokumentów elektronicznych (o 323 wypożyczenia mniej). Ta tendencja, w roku sprawozdawczym obserwowana jest w całej sieci, w sposób znaczący w działach Biblioteki Głównej. W ogólnej liczbie pożyczonych zbiorów zanotowano 18 349 wypożyczeń zbiorów specjalnych, w tym audiowizualnych i dokumentów elektronicznych. Stanowi to 5,6% wszystkich zarejestrowanych wypożyczeń.

Wskaźnik wypożyczeń na 100 mieszkańców wynosi 498,3 jedn. (509,5 jedn. w 2012 r.), w tym wskaźnik wypożyczeń książek 434,7 vol. (442,0 vol. Aktywność czytelnicza (liczba wypożyczeń książek „na zewnątrz” przypadająca na 1 czytelnika) wynosi 18,0 vol. i jest o 0,5 vol. wyższa niż w 2012 roku. Wzrost

aktywności czytelniczej zauważalny od kilku lat, przy jednoczesnym ubywaniu liczby czytelników jest spowodowany przede wszystkim zmniejszającą się liczbą ludności w mieście.

Poza wymienionymi wyżej przyczynami spadku czytelnictwa są także zmiany demograficzno-społeczne, m.in. zmniejszający się w grupie czytelników odsetek osób studiujących, powszechny dostęp do informacji w sieci oraz brak nawyku sięgania do piśmienniczych źródeł wiedzy, obserwowany głównie wśród młodzieży.

W całej sieci bibliotek Książnicy Zamojskiej zarejestrowano 154 690 odwiedzin czytelniczych (o 888 mniej niż w 2012 r.). Wśród odwiedzin, 118 668 (o 1 266 mniej) były to wizyty czytelników, którzy wypożyczali zbiory na zewnątrz, 9 075 (o 1 080 mniej) to odwiedziny osób korzystających z zbiorów w czytelniach, 11 741 (o 4 214 mniej) zajmują z kolei odwiedziny internautów. Notowany spadek odwiedzin bibliotecznych spowodowany był, podobnie jak spadek liczby zarejestrowanych czytelników i wypożyczeń, zamknięciem bibliotek na czas prowadzonej inwentaryzacji zbiorów oraz instalowaniem w Wypożyczalni Głównej elektronicznego systemu sygnalizacji kradzieży. Wyniki czytelnicze osiągnięte w bibliotekach ilustrują *Tabele nr 2, 3, 4, 5*.

W roku sprawozdawczym biblioteki kontynuowały działania na rzecz osób niepełnosprawnych oraz ludzi starszych i wykluczonych społecznie (osadzonych w zamojskich zakładach karnych). Przejawami dbałości o rozwój czytelnictwa tej grupy jest systematyczne uzupełnianie specjalistycznych zbiorów bibliotecznych, doskonalenie sposobów zaopatrywania czytelników w książkę, działalność edukacyjno-kulturalna oraz rozwój współpracy z instytucjami działającymi na rzecz osób specjalnej troski. W grupie wszystkich czytelników zarejestrowanych w Książnicy Zamojskiej 634 osoby (o 71 więcej niż w 2012) to ludzie z różnymi przejawami niepełnosprawności, a 1 452 to seniorzy.

Rozwijaniem czytelnictwa osób specjalnej troski zajmuje się głównie Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych wraz z dwoma punktami bibliotecznymi oraz FB nr 5 (na terenie Samodzielnego Publicznego Szpitala Wojewódzkiego im. Papieża Jana Pawła II w Zamościu). Ze zbiorów tej placówki korzystają pacjenci (190 w 2013 roku), pracownicy Szpitala oraz mieszkańcy przyległych osiedli.

Ośrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych, oprócz specjalistycznych zbiorów (149 vol. książki czarnodrukowej, w tym 111 vol. z dużą czcionką oraz 2 324 jedn. inwentarzowe „książki mówionej” na płytach i kasetach, tzw. audiobooki), posiada również sprzęt do ich odtwarzania. Na rzecz osób niepełnosprawnych w okresie sprawozdawczym dokonano 16 714 wypożyczeń na zewnątrz, w tym 16 240 zbiorów specjalnych – książek nagranych na kasetach magnetofonowych i nośnikach elektronicznych.

W ramach działań edukacyjno-kulturalnych, w tym o charakterze biblioterapeutycznym zorganizowano 96 przedsięwzięć. Były to:

- *Spotkania czwartkowe środowiska osób niewidomych i niedowidzących*. Są to cykliczne zajęcia, podczas których odbywają się pogadanki, dyskusje tematyczne, konkursy prezentujące twórczość osób z dysfunkcją wzroku oraz ludzi starszych. Program *Spotkań* obejmował też wyjście do kina na film z audiodeskrypcją.
- Konkursy promujące działalność osób niepełnosprawnych, m.in. *Kapliczki przydrożne w obiektywie i pracach plastycznych osób niepełnosprawnych i społecznie wykluczonych* (fotograficzno-plastyczny), *Kochany Ojciec Święty... Listy dzieci do bł. Jana Pawła II* (plastyczno-literacki), konkursy wokalnie-literackie: *Matka, która wszystko rozumie*, *Moja najpiękniejsza kołęda* oraz *Święty Andrzeju – panien dobrodziej* (popularyzujący dawne tradycje i spotkania obrzędowe).
- Spotkania i zajęcia o charakterze terapeutycznym promujące twórczość niepełnosprawnych (*Jakie ptaki przylatują do nas na zimę*, *Kobieta w poezji i piosenke*) oraz poświęcone czytaniu literatury (*A kiedy będziesz moją żoną*, *Bajki Henryka Sienkiewicza*).
- Seminarium *Komunikacja alternatywna i wspomagająca. Czytelnictwo wśród osób z problemami w porozumiewaniu się*, adresowane do bibliotekarzy i osób pracujących z osobami niepełnosprawnymi.
- Spotkania literackie niepełnosprawnych twórców.
- Koncerty i inscenizacje, w tym: koncert *Kapliczki – perły polskiego krajobrazu* oraz występ artystyczny dzieci z Niepublicznego Przedszkola Specjalnego w Krasnymstawie.
- Lekcje biblioteczne (*Postrzeżenie świata przez osoby niewidome*) i wycieczki.
- Spotkania z ciekawymi ludźmi: *Historia może być pasją* spotkanie z kombatanem Władysławem Bednarczykiem.
- Wystawy, m.in. *Jerozolima – miasto wielu kultur*, *Historia godła polskiego*, w tym prezentujące twórczość plastyczną osób niepełnosprawnych: *Kochany Ojciec Święty... Listy dzieci do bł. Jana Pawła II* – wystawa pokonkursowa, *Nasze widzenie świata*, *Moje miasto w kolorach* – wystawy prac plastycznych osób upośledzonych i z zaburzeniami psychicznymi, *Aniołowie się radują* – okolicznościowa wystawa o tematyce świątecznej osób niepełnosprawnych i wykluczonych społecznie oraz wystawy tematyczne: *2013 – Rok Osób Niepełnosprawnych*, *Międzynarodowy Dzień Osób Starszych*.

Formy zapewniania dostępu do książki osobom specjalnej troski stosowane przez pozostałe biblioteki, w miarę możliwości finansowych i organizacyjnych, są dostosowywane do potrzeb tych osób. Dla czytelników mających problemy z dotarciem do biblioteki zaktywizowano usługę „wypożyczenia na telefon”, tj. dostarczanie materiałów bibliotecznych za pośrednictwem członków rodzin, sąsiadów, opiekunów oraz samych bibliotekarzy. Tą drogą dokonano 126 wypożyczeń. Nową inicjatywą jest akcja głośnego czytania prowadzona przez bibliotekarzy

z FB nr 2 dla uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej przy Parafii św. Michała Archanioła w Zamościu oraz dla dzieci z Przedszkola nr 13 z oddziałami integracyjnymi (FB nr 3), a także akcja biblioterapeutyczna *Czytanie drogą do wolności*, której celem jest zbiórka książek dla bibliotek więziennych miasta Zamościa. W 2013 roku dla Zakładu Karnego w Zamościu zebrano tą drogą i przekazano 140 vol. książek. Ponadto dla osadzonych w zamojskich więzieniach, w ramach resocjalizacji, przedstawiono (na 2 spotkaniach) prezentację multimedialną *Śladami dziedzictwa kulturowego Gruzji i Armenii*. Kontynuowano także wykłady dla słuchaczy Zamojskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w ramach *Zespołu wiedzy o literaturze*. W roku sprawozdawczym przygotowano 5 wykładów: *Biblioteki cyfrowe*, *Historie pisane życiem*, *Motywy biblijne w twórczości Jana Dobraczyńskiego*, *Książki „zakazane”*, *Dom pod Lutnią. Problematyka powieści i twórczości autora*.

Mimo nowych pomysłów na popularyzację czytelnictwa wśród osób niepełnosprawnych istnieją poważne problemy w pełnym objęciu ich działalnością biblioteczną. Są to przede wszystkim ograniczenia wynikające z nieprzystosowania lokali bibliotek filialnych do możliwości fizycznych tych osób. Problemy te nabierają większego znaczenia w sytuacji, kiedy grupę czytelniczą stanowią w bibliotekach, w coraz większym stopniu, osoby powyżej 60 roku życia.

Zbiory regionalne, działalność informacyjno-bibliograficzna

Książnica Zamojska kontynuowała gromadzenie materiałów regionalnych. Zasoby te tworzy literatura naukowa, popularnonaukowa oraz literatura piękna. Jej uzupełnieniem jest prasa regionalna – retrospektywna i bieżąca oraz zbiory specjalne. Zbiory regionalne liczą 9 678 vol. książek i czasopism oprawnych oraz 12 131 jedn. zbiorów specjalnych. W roku sprawozdawczym przybyło 1 193 jedn. nowych zbiorów (141 jedn. drogą zakupu), tj. 542 książek i czasopism oprawnych oraz 651 jedn. zbiorów specjalnych. Uzupełnieniem księgozbioru regionalnego jest prasa bieżąca pozyskiwana drogą prenumeraty (19 tytułów) oraz w formie darów i wymiany (37 tytułów). W ogólnej liczbie czasopism bieżących 11 tytułów stanowią periodyki bibliologiczne. Na uzupełnianie regionalniów wydatkowano kwotę 4 372,81 zł, tj. o 831,51 zł więcej niż w roku ubiegłym. W wyniku selekcji ze zbiorów regionalnych usunięto 227 jedn. zbiorów. Inne agendy Książnicy Zamojskiej oraz biblioteki filialne gromadzą regionalia sporadycznie, a wielkość tych zasobów wynosi ogółem 969 jednostek.

Biblioteka realizuje zadania służące popularyzacji wiedzy o regionie. W 2013 roku zorganizowano:

- 9 wystaw regionalnych: *200 rocznica oblężenia Zamościa przez Rosjan w 1863 r.; Henryk Zwolakiewicz (1903-1984), grafik, etnograf, bibliofil, autor ekslibrisów – 110 rocznica urodzin; Franciszek Małuszczak (1948) – czołowy współczesny malarz i rysownik – 65 rocznica urodzin; Powstanie styczniowe na*

Zamojszczyźnie; Zamojszczyzna przez wieki – przelomowe wydarzenia – wystawa w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa 2013; Szymon Szymonowic (1558-1629) poeta, humanista, współtwórca i organizator Akademii Zamojskiej; Pomniki przyrody Roztocza – wystawa pokonkursowa; Parki Krajobrazowe Roztocza; Wystawa drzeworytów Władysława Żurawskiego (1888-1963) – artyści związanego z Zamościem, ze zbiorów Andrzeja Kędziory oraz 6 ekspozycji regionalnych nowości wydawniczych,

- konkurs *Pomniki przyrody Roztocza*,

- wykład *Powstanie styczniowe na Zamojszczyźnie* wygłoszony przez Jacka Feduszkę, połączony z wernisażem wystawy.

Popularyzacji wiedzy o regionie służą zestawienia bibliograficzne. W roku sprawozdawczym poświęcone były następującym tematom i osobom: *Maria Duławska – życie i twórczość; 150 rocznica wybuchu powstania styczniowego 1863 na Zamojszczyźnie; Józef Czechowicz (1903-1939), polski poeta, tłumacz, autor utworów dla dzieci; Marian Karczmarczyk – fraszkopisarz i aforysta; Stanisław Herbst (1907-1973), historyk wojskowości, miast i kultury; Józef Łobodowski (1909-1988), polski poeta, liryk; Stefan i Zygmunt Pomarańscy – zamojscy księgarze.*

Stałym elementem działalności informacyjnej bibliotek jest tworzenie i udostępnianie informacji o posiadanych zasobach. Służy temu katalog kartkowy (alfabetyczny i systemowy), kartoteki kartkowe (regionalna, osobowa, bibliologiczną i literacka) oraz bazy elektroniczne. Katalog kartkowy i kartoteki kartkowe w chwili obecnej są bazami retrospektywnymi. Ich uzupełnianie zakończono w 2006 roku, z chwilą powstania informacyjnych baz komputerowych. Tradycyjne źródła informacji mają nadal swoich użytkowników. Korzystają z nich zwłaszcza osoby starsze.

Zdecydowanie powszechniejszym narzędziem informacyjnym jest *Elektroniczny Katalog Biblioteki*. Tworzą go następujące bazy:

- *Baza Główna* zawierająca informacje o zbiorach dostępnych w całej sieci bibliotek Książnicy Zamojskiej. Rejestruje ona książki, czasopisma oprawne, zbiory specjalne na nośnikach audiowizualnych i elektronicznych, artykuły z czasopism ogólnopolskich i bibliologicznych będących w bieżącej prenumeracji biblioteki. Na dzień 31 grudnia 2013 r. baza zawierała ogółem 174 608 rekordów, w tym 56 662 opisy dla artykułów z czasopism.

- *Bibliografia Zamojszczyzny* rejestrująca wszystkie materiały biblioteczne o charakterze regionalnym (książki, czasopisma i artykuły z czasopism, zbiory specjalne, w tym dokumenty życia społecznego). Na dzień 31 grudnia 2013 r. baza zawierała 88 358 opisów bibliograficznych i została rozbudowana w roku sprawozdawczym o 4 225 nowych rekordów.

- Baza Klemensowska rejestrująca opisy *Księgozbioru klemensowskiego rodziny Zamojskich* znajdującego się w depozycie Książnicy Zamojskiej. Na dzień 31 grudnia 2013 r. baza zawierała 8 869 opisów bibliograficznych i wzbogaciła się o 104 nowe opisy dokumentów.

W 2013 roku, w ramach doskonalenia informacji katalogowej, w *Elektronicznym Katalogu Biblioteki (w Bazie Głównej i bazie Bibliografia Zamojszczyzny)* wykonano karty akcesji dla 468 tytułów czasopism. Umożliwia to prowadzenie bieżącej akcesji czasopism w systemie bibliotecznym oraz ułatwia czytelnikom przeszukiwanie katalogu.

Ze wszystkich baz elektronicznych poprzez dostęp *online*, wg licznika wejść, w 2013 r. skorzystało 11 582 użytkowników, tj. o 329 więcej niż w roku 2012. Czytelnicy korzystali także z elektronicznych baz Biblioteki Narodowej oraz katalogu bibliotek akademickich NUKAT. Dla użytkowników dostępna jest również *Baza informacji prawnej 3P (POLBI)*.

Usługi informacyjne realizowane są przez wszystkie placówki biblioteczne. W 2013 r. udzielono ogółem 16 831 informacji (tj. o 1 705 mniej niż w 2012 r.). W tej liczbie 1 401 (-300) to kwerendy, czyli odpowiedzi na zapytania czytelnicze wymagające korzystania z wielu źródeł. W Bibliotece Głównej udzielono 16 649 informacji, 182 w bibliotekach filialnych. W odniesieniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego mniejszą liczbę informacji udzielono w Bibliotece Głównej (o 1 720), gdzie spadła również liczba kwerend czytelniczych. Z kolei w filiach bibliotecznych wskaźnik ten nieznacznie zwiększył się (+27). Taki stan rzeczy ma ścisły związek z czasowym zamknięciem dla użytkowników Biblioteki Głównej z powodu prowadzonej kontroli zbiorów.

Zwiększeniu zainteresowania (zwłaszcza wśród młodzieży szkolnej) tradycyjnymi źródłami informacji, a także umiejętności korzystania z bibliotecznych baz informacji służyły zajęcia z przysposobienia czytelniczego organizowane w formie lekcji bibliotecznych i wycieczek do bibliotek. W 2013 roku biblioteka zorganizowano ogółem 12 takich form szkolenia dla swoich użytkowników. Dla użytkowników elektronicznych usług bibliotecznych zorganizowano 2 szkolenia na temat poszukiwania informacji i bezpieczeństwa w Internecie oraz obróbki grafiki dołączanej jako załącznik do poczty mailowej.

Promocja czytelnictwa, działalność edukacyjno-kulturalna i wystawiennicza

Zainteresowaniu biblioteką i czytelnictwem służy prowadzona od wielu lat działalność edukacyjno-kulturalna i promocyjna. Czytelnictwo rozwijają różnorodne akcje, przedsięwzięcia, konkursy, spotkania z autorami i biesiady, wystawy.

Przedsięwzięcia dla wszystkich grup użytkowników:

1. Obchody *Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich* odbywające się 23 kwietnia. Program tego dnia obejmował: *Czytanie „Don Kichota”* – prezentację powieści Miguela de Cervantesa w formie dźwiękowej, *Głośnie czytanie książek dla dzieci*, (w Oddziale dla Dzieci i Młodzieży i Przedszkolu Miejskim

nr 8 w Zamościu), konkursy czytelnicze: *Jaka to książka* (FB nr 4), *Literackie lamigłówki* (Biblioteka Główna), promocja zbioru opowiadań Jana Stępnia. Wydarzeniom tym towarzyszyły wystawy *Podróże przez kontynenty* oraz *Wśród rzeźb i rysunków Jana Stępnia*.

2. *III Zamojski Festiwal Książki* odbywający się w dniach 9-11 maja w Bibliotece Głównej oraz jako impreza plenerowa przed budynkiem biblioteki. Na program *Festiwalu* złożyły się, w przeważającej mierze, wydarzenia promujące twórczość Juliana Tuwima (w związku z obchodami roku poety). Były to: *Tuwim znany* – quizy i konkursy dla czytelników odwiedzających bibliotekę; *Nobliści przyszłości* – prezentacja młodych talentów twórczych (Patrycja Gradziuk, Agnieszka Kamińska, Justyna Orjanik, Justyna Pataj, Piotr Figurski, Wojciech Bikowski, Alan Momot); *spotkanie z poezją Juliana Tuwima* w wykonaniu Agnieszki Kamińskiej i Wojciecha Bikowskiego; *Piosenka literacka* w interpretacji Dariusza Tokarzewskiego; *Tuwim łączy pokolenia* – czytanie utworów Tuwima dla dzieci przez słuchaczy Zamojskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku; quizy, zagadki, zgadywanki, zabawy plastyczne dla dzieci inspirowane poezją Tuwima, recytacje utworów; *Kiermasz książki używanej*; wystawy: *Zakładka – mała przyjaciółka książki* i *Nowe życie książki*.

3. *Narodowe czytanie. Aleksander Fredro*. Czytanie miało miejsce w zabytkowej przestrzeni miasta (Plateau Bastionu VII). Utwory Fredry – fragmenty komedii, bajek, wierszy i fraszek interpretowali przedstawiciele Rady i Urzędu Miasta Zamość, Straży Miejskiej, Straży Pożarnej, Komendy Policji, organizacji pozarządowych, środowisk twórczych, młodzież i dzieci. Spotkanie prowadził aktor i kulturoznawca Piotr Johaniuk.

4. *Obchody XIX Dni Kultury Chrześcijańskiej Zamościu*. W ramach tego przedsięwzięcia, w którym biblioteka uczestniczy od wielu lat, zorganizowana została wystawa *Polscy święci i błogosławieni* (16 września – 16 października) oraz wykład ks. bp. dra hab. Mariusza Leszczyńskiego *Obrazki sakralne w ewangelizacyjnej misji Kościoła*. Wykład oraz wernisaż wystawy miały miejsce 16 września.

Przedsięwzięcia dla dorosłych:

1. *Zamojskie Biesiady Literackie* oraz spotkania autorskie o tematyce:

- *Kresy mało znane*. Z udziałem Katarzyny Węglickiej, przewodniczki po Kresach Wschodnich, tłumaczki literatury i autorki książek o Litwie, Ukrainie i Białorusi. Spotkanie poświęcone było popularyzacji zabytków przeszłości i ludzi kultuwujących tradycje polskości na Kresach. (24 stycznia)
- *Zegar życia* – spotkanie z Krystyną Karwat i Robertem Karwatem, poświęcone popularyzacji książki K. Karwat *Mój Big Ben*. (14 lutego)
- Spotkanie z twórczością Justyny Bargielskiej, poetki, prozaiczki, finalistki Nagrody Literackiej Nike 2011. (22 marca)

- Spotkanie z prof. Longinem Pastusiakiem, politykiem, historykiem i amerykańską – poświęcone jednej z nowszych jego książek *Panie Białego Domu*. (8 kwietnia)

- Spotkanie z twórczością biografistki Marioli Pryzwan publicystki, autorki wspomnień, m.in. o Annie German. (1 października)

- *Śladami dziedzictwa kulturowego Gruzji i Armenii* – prezentacja multimedialna Danuty R. Kawalko. (14 listopada)

- Spotkanie z Angeliką Kuźniak, reporterką i pisarką, autorką m.in. reportażu biograficznego *Papusza* o cygańskiej poetce Bronisławie Wajs. (9 grudnia)

2. Spotkania *Dyskusyjnego Klubu Książki*. W 2013 r. odbyło się 9 spotkań DKK w Zamościu. Tematami prowadzonych rozmów były: książka E. E. Schmidta *Kiki van Beethoven*, J. Bargielskiej *Obsoletki*, A. Oz *Rymy życia i śmierci*, S. Chutnik *Dzidzia*, miniatury literackie J. Stępnia, F. Springera *Miedzianka. Historia znikania*, powieści kryminalne M. Wrońskiego, opowiadania O. Tokarczuk *Szafa*. Ostatnie spotkanie poświęcono relacji z pobytu na Festiwalu Conradowskim w Krakowie. Ogółem we wszystkich spotkaniach klubowych uczestniczyło 66 osób. Jedno ze spotkań (25 września) zostało zorganizowane z udziałem M. Wrońskiego, pisarza, autora głównie książek kryminalnych. Z inicjatywy DKK odbył się wyjazd do Krakowa na odbywający się tam *Conrad Festival 2013*.

3. Konkurs czytelniczo-prasowy *Norwidowskie złote myśli*, którego celem było upamiętnienie 130. rocznicy śmierci C. K. Norwida – poety, dramaturga, prozaika, a także grafika i malarza oraz zachęcenie do poznawania jego twórczości. Współorganizatorami przedsięwzięcia była „Gazeta Miasta” oraz NBP Oddział Okręgowy w Lublinie. W konkursie udział wzięły 52 osoby. Laureaci zostali wyłonieni drogą losowania. 28 maja 2013 r. w Sali Consulatatus Urzędu Miasta Zamość odbyło się podsumowanie konkursu, podczas miejskiego wydarzenia, współorganizowanego przez Książnicę Zamojską *Dopokąd idę... z Norwidem*.

Upowszechnianiu czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży służyły głównie przedsięwzięcia organizowane przez biblioteki filialne oraz Oddział dla Dzieci i Młodzieży. Były to:

1. IV edycja akcji *Czytam i rysuję z energią* organizowana przy współpracy PGE Dystrybucja S.A. Oddział w Zamościu i prowadzona we wszystkich placówkach bibliotecznych pracujących z czytelnikiem dziecięcym. W 2013 roku miało miejsce podsumowanie kampanii prowadzonej na przełomie roku 2012/2013. Oprócz rozstrzygnięcia konkursu, otwarcia wystawy pokonkursowej odbyło się również spotkanie autorskie z twórcą książek dla dzieci Zbigniewem Dmitrocią.

2. *Ferie w bibliotece* – cykliczne zajęcia odbywające się w bibliotekach filialnych (2 x w tygodniu) i w Oddziale dla Dzieci i Młodzieży (4 x w tygodniu) pod wspólnym tytułem *Bawimy się z Tuwimem*. Celem zajęć było włączenie się

w obchody Roku Tuwima, popularyzacja poezji w związku z 60. rocznicą jego śmierci. Dla uczestników zajęć przygotowano czytanie utworów zajęcia plastyczne, konkursy czytelnicze i literackie inspirowane twórczością poety.

3. *Puchatkowe spotkania* – cykliczne zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym realizowane w każdą środę (m.in. głośne czytanie, zajęcia plastyczne i ruchowe) przez Oddział dla Dzieci i Młodzieży przy udziale rodziców, dziadków, opiekunów.

4. *Sobotnie spotkania z książką* oraz stałe cykliczne zajęcia biblioteczne dla dzieci i młodzieży szkolnej (prowadzone 1 raz w tygodniu) poza okresem ferii i wakacji szkolnych przez Oddział dla Dzieci i Młodzieży i biblioteki filialne. W 2013 r. poświęcone były czytaniu literatury popularnonaukowej (Oddział dla Dzieci i Młodzieży). W bibliotekach filialnych przebiegały w ramach wspólnego planu. Łączyły różne formy – czytanie tekstów literackich, dyskusje i zabawy z tekstem, zajęcia plastyczne, konkursy, projekcje filmów. Były to m.in.: *Bajkowa kraina pana Perrault, Jestem ilustratorem, Wiosna w bibliotece, Majowe spotkania z książką, Książka w plecaku – z książką w bibliotece, Listy do złotej jesieni, Magiczne słowa, magiczne wersy, Książka pod choinkę.*

5. *Głośne czytanie* prowadzone przez bibliotekarzy w przedszkolach miejskich: *Z książką przez pory roku* (FB nr 1), *Rozczytane przedszkole* i *Z książką przez życie* (FB nr 2), *Bajeczka dla przedszkolaka* (FB nr 3), *Godzina na historijkę* (FB nr 4), *Spotkania z bajką* (FB nr 6).

6. W roku sprawozdawczym kontynuowano akcję *Cała Polska czyta dzieciom po angielsku*. Kampania prowadzona była we współpracy ze szkołą językową Helen Dorn Early Englisch. W akcję zaangażowane były ODM oraz filie biblioteczne nr 3, 4, 6.

7. *Kultura jest OK!* – program, którego realizacja trwała od kwietnia do grudnia, a jego celem było propagowanie wśród dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia. W realizację zadania zaangażowały się filie biblioteczne nr 1, 2, 3, 4, 6 oraz ODM.

8. Imprezy czytelnicze *Z Tuwimem na wesoło* i *Bookartyzm, czyli dajemy książce nowe życie*.

9. Przedsięwzięcia z zakresu edukacji ekologicznej organizowane przez Centrum Informacji Ekologicznej, w tym warsztaty, pokazy multimedialne i prelekcje (*Nasi bracia mniejsi, Chronione rośliny i zwierzęta, Dobre rady na odpady, Ochrona krajobrazu, Leśny detektyw, Stan środowiska i sposoby jego naprawy, Gdzie mieszkają ptaki*) oraz wystawki o tej tematyce: *Geopark, 22 marca – Światowy Dzień Wody, Dzień Ziemi; 15 maja – Święto Niezapominajki, Wakacje z przewodnikiem, Las zimą.*

Opisana działalność edukacyjno-kulturalna uzupełniana była formami wizualnymi w postaci wystaw i ekspozycji, urządzanych głównie na miarę możliwości lokalowych. Były to, m.in. ekspozycje poświęcone ludziom książki (A. Bahdajowi, J. M. Szancerowi, Z. Kossak Szczuckiej, C. K. Norwidowi, S. Lagerlof,

W. Szymborskiej, J. Chmielewskiej), wystawy pokonkursowe, okolicznościowe i tematyczne: *Blżej poezji, Kto czyta żyje podwójnie, Koty, kotki, koteczki, Nowe życie książki, Dawnych książek czar, Mysi domek, Wszystko dla Pań, Podróż przez kontynenty, 23 kwietnia – Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich, Barwy jesieni w literaturze, Pomniki Pamięci, Blżej poezji.*

Stosowaną w bibliotekach od wielu lat formą promowania książki i czytelnictwa jest działalność wystawiennicza. Poza wymienionymi wcześniej ekspozycjami regionalnymi oraz promującymi działalność Ośrodka Czytelnictwa Niepełnosprawnych, w bibliotekach Książnicy Zamojskiej zorganizowano następujące wystawy:

1. *Siedem elementów – odłona druga*, wystawa malarstwa olejnego Roberta Gomułki; ekspozycja prezentująca ponad 20 prac malarskich (10 stycznia – 10 lutego).
2. *Czytam i rysuję z energią* – wystawa pokonkursowa IV edycji (styczeń).
3. *W krainie szachów*, wystawa kolekcjonerska rodziny Czochrów, prezentująca blisko 50 zestawów do gry, pochodzących z różnych zakątków świata i wykonanych z różnych materiałów. Ekspozycję uzupełniały stare zdjęcia, pocztówki oraz książki – podręczniki do nauki gry w szachy, wydane na początku XX w. (20 lutego – 31 marca).
4. *Wśród rzeźb i rysunków Jana Stępnia*, autorska wystawa działalności plastycznej twórcy związanego z Lubelszczyzną. Ekspozycja prezentowała 10 form przestrzennych i blisko 80 rysunków, będących niejednokrotnie dopowiedzeniem miniatur literackich Jana Stępnia (12 kwietnia – 12 maja).
5. *Zagłada polskich elit. Akcja AB – Katyń*, ekspozycja zorganizowana przy współpracy Zamojskiej Rodziny Katyńskiej (13-23 maja).
6. *Pamiętajcie o ogrodach*, wystawa malarstwa i rękodzieła artystycznego słuchaczy Zamojskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Ekspozycja prezentowała obrazy, formy przestrzenne, serwetki, gobeliny, papierowe kwiaty i inne z motywami wiosennymi (13 maja – 8 czerwca).
7. *Julian Tuwim 1894-1953*, wystawa okolicznościowa zorganizowana z okazji obchodów Roku Juliana Tuwima. Jej zakres tematyczny obejmował prezentację dorobku pisarskiego, biografię poety i jego cytaty (1-31 lipca).
8. *W połowie drogi*, wystawa przygotowana przez Zamojskie Towarzystwo Fotograficzne w ramach festiwalu fotograficznego „Wschodnia”. Prezentowała fotografie mieszkających w Polsce uchodźców z Czeczenii (5-31 sierpnia).
9. *Wystawa Biograficzna Augusta Zamoyskiego*, ekspozycja poświęcona osobie oraz twórczości wybitnego rzeźbiarza polskiego I połowy XX w. Augusta Zamoyskiego, przygotowana przez Muzeum Augusta Zamoyskiego w Jabłoni. Tworzyły ją plansze (16) i kopie rzeźb artysty, powstałe podczas pleneru rzeźbiarskiego w Jabłoni (5-30 września).
10. *Polscy święci i błogosławieni*, wystawa obrazków ze zbiorów zamojskich kolekcjonerów S. Rudego i K. Wróblewskiego. Na ekspozycji prezentowano sylwetki ok.

90 świętych i błogosławionych, w układzie kalendarzowym wspomnień liturgicznych, poprzez krótkie noty biograficzne i obrazki (16 września – 16 października).

11. *Cyprian Kamil Norwid – poeta na pograniczu epok i kultu*, wystawa okolicznościowa z okazji 130. rocznicy śmierci artysty, prezentująca dorobek twórcy oraz informacje biograficzne. Wystawa przygotowana w oparciu o zbiory własne Książnicy Zamojskiej (21 października – 20 listopada).

12. *Zakątki Francji. Les Plus Beaux Village*, wystawa fotografii autorstwa Anny Woś. Ekspozycję tworzył zestaw 61 zdjęć prezentujących urokliwe zakątki różnych regionów Francji (architekturę średniowiecznych miasteczek, budowli wykutych w skale, malowniczej przyrody) (2 grudnia 2013 – 15 stycznia 2014).

13. *Zamość miasto kultury*, wystawa prezentująca prace plastyczne nagrodzone i wyróżnione w konkursie *Kulturalna alternatywa* (grudzień).

W 2013 r. zorganizowano ogółem 1 321 form pracy edukacyjno-kulturalnej, w których udział wzięło 28 749 uczestników.

Działalność wydawnicza i publicystyczna

Książnica Zamojska kontynuowała działalność wydawniczą. W 2013 r. wydała:

- „Bibliotekarz Zamojski” nr 2012/2 (36) i 2013/1 (37), format A5, nakład po 50 egz. Periodyk od nr 37 otrzymał nową szatę graficzną.

- *Powstanie Styczniowe na Zamojszczyźnie. Obchody rocznicowe w Książnicy Zamojskiej* – publikacja zawierająca wykład Jacka Feduszki oraz zestawienie bibliograficzne przygotowane przez Renatę Ożgo, format A5, 56 s., nakład 200 egz.

- *Pomniki przyrody Roztocza* – wydawnictwo pokonkursowe, format A5, 15[1] s. nakł. 150 egz.

- *Kapliczki przydrożne w obiektywie i pracach plastycznych osób niepełnosprawnych i społecznie wykluczonych* – folder wystawy, nakład 100 egz.

- *Ilustrowany kalendarz na rok 2014*, wydawnictwo pokonkursowe, format B3, nakład 200 egz.

Pracownicy publikowali w czasopismach: „Biblioteka w Szkole”, „Bibliotekarz Zamojski”, „Dostrzegacz Biblioteczny”, „Echa Roztocza”, „Myśliwiec Kresowy”, „Niedziela” dod. „Niedziela Zamojsko-Lubaczowska”, „Zamojski Kwartalnik Kulturalny” oraz na stronie internetowej Książnicy (regionalne zestawienia bibliograficzne).

Działalność na rzecz rozwoju czytelnictwa i bibliotek w powiecie zamojskim

Rok 2013 był kolejnym rokiem wypełniania przez Książnicę Zamojską zadań biblioteki powiatowej. Wysokość dotacji na ten cel (z Powiatu Zamojskiego) wyniosła 60 tys. zł. Zgodnie z zapisami w *Umowie* do zadań powiatowych należały: obsługa czytelników – mieszkańców powiatu, prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej, działalność instrukcyjno-metodyczna na rzecz samorządowych bibliotek publicznych w powiecie.

W całej sieci bibliotek Książnicy Zamojskiej zarejestrowano 4 585 (o 152 mniej niż w 2012 r.) czytelników spoza miasta Zamościa (mieszkańcy powiatu, regionu, obcokrajowcy). Stanowią oni 30,7% całej grupy czytelników rejestrowanych w bibliotekach Książnicy Zamojskiej. Wśród ogólnej liczby 285 621 zarejestrowanych wypożyczeń na zewnątrz 25% to udostępnienia dokonane dla czytelników nie będących mieszkańcami miasta. Czytelnicy ci korzystali również ze zbiorów udostępnianych na miejscu jak również z innych usług bibliotecznych (m.in. z przedsięwzięć edukacyjno-kulturalnych, tradycyjnych i elektronicznych źródeł informacji). Dla potrzeb obsługi tej grupy czytelniczej w okresie sprawozdawczym udzielono 1 358 informacji.

Działalność instrukcyjno-metodyczna prowadzona była na rzecz 32 publicznych placówek bibliotecznych w powiecie zamojskim (tj. 12 bibliotek gminnych, 3 biblioteki miejsko-gminne, oraz 17 filii bibliotecznych). W sieci bibliotek, w powiecie zamojskim, w roku sprawozdawczym nie nastąpiły żadne zmiany organizacyjne, niemniej jednak w 3 gminach (Sitno, Szczepieszyn i Zwierzyniec) na skutek podjętych *Uchwał* o zamiarze połączenia bibliotek z ośrodkami kultury istnieje realne zagrożenie utraty autonomii bibliotek.

Stanowisko instruktora ds. sieci terenowej pełniła 1 osoba w pełnym wymiarze czasu pracy. Działalność instruktorska objęła:

- 20 wyjazdów instruktorskich do bibliotek w powiecie ziemskim, 7 wyjazdów do Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Lublinie oraz 3 wyjazdy do innych bibliotek i instytucji pokrewnych w kraju. Wizyty w WBP w Lublinie służą utrzymaniu łączności bibliotek samorządowych najniższego stopnia (bibliotek gminnych) z bibliotekami ogólnokrajowej sieci bibliotecznej, a także ułatwiają małym bibliotekom udział w ogólnopolskich akcjach na rzecz unowocześnienia i doskonalenia placówek bibliotecznych. Celem wyjazdów instruktorskich do bibliotek w powiecie zamojskim był instruktaż przywarsztatowy mający na celu poprawę jakości ich funkcjonowania oraz pomoc w rozwiązywaniu doraźnych problemów pojawiających się w pracy bibliotek. Przedmiotem instruktażu była m.in. działalność edukacyjno-kulturalna bibliotek, doskonalenie warsztatu informacyjno-bibliograficznego (tworzenie baz), prowadzenie dokumentacji bibliotecznej.

- 121 porad (udzielanych telefonicznie lub bezpośrednio w Dziale Promocji i Upowszechniania Czytelnictwa) oraz 220 informacji mailowych. Porady dotyczyły różnych problemów działalności bibliotecznej, m.in. prowadzenia dokumentacji bibliotecznej, sprawozdawczości, źródeł pozyskiwania środków na działalność biblioteczną, udziału w szkoleniach i innych formach doskonalenia zawodowego oraz uczestnictwa bibliotek w akcjach czytelniczych o zasięgu powiatowym, wojewódzkim i ogólnopolskim. Przedmiotem konsultacji była też pomoc w przygotowaniu wniosków do programu *Zakup nowości wydawniczych do bibliotek w 2013 r.* oraz *Kraszewski. Komputery dla bibliotek.*

- Organizacja zakupu z Narodowego Centrum Kultury „książek po złotówce” dla bibliotek podległej sieci.

- Organizacja 12 spotkań autorskich (z Katarzyną Węgliką, Marcinem Wrońskim, Mariolą Pryzwan oraz Angeliką Kuźniak) w bibliotekach gmin: Stary Zamość, Grabowiec, Skierbieszów, Miączyn, Łabunie, Sitno.

W 2013 roku przygotowano 2 szkolenia oraz 1 spotkanie o charakterze szkoleniowo-integracyjnym:

- *Akty prawne dla bibliotek w terenie – aktualizacja statutów i regulaminów organizacyjnych bibliotek oraz tryb ich nadawania.*

- *Metodyka prowadzenia działalności edukacyjno-kulturalnej w bibliotece.*

- Obchody *Dnia Bibliotekarza i Bibliotek* w powiecie zamojskim, połączone z Jubileuszem 65-lecia Biblioteki Publicznej Gminy Łabunie. Uroczystości odbyły się 6 czerwca 2013 r. w BPG Łabunie.

Książnica Zamojska była współorganizatorem i gospodarzem spotkania z okazji *Dnia Animatora Kultury* w powiecie zamojskim. Program uroczystości w dniu 13 czerwca 2013 r. obejmował m.in.: spotkanie Starosty Zamojskiego z twórcami i animatorami kultury powiatu zamojskiego, wręczenie nagród i wyróżnień, prezentację Książnicy Zamojskiej – pokaz multimedialny, montaż poetycko-teatralny w wykonaniu czytelników Biblioteki Publicznej Gminy Zamość z siedzibą w Mokrem, zwiedzanie Biblioteki Głównej Książnicy Zamojskiej oraz aktualnie eksponowanych wystaw. Podczas tych uroczystości, na wniosek dyrektora Książnicy Zamojskiej uhonorowano nagrodami Starosty Powiatu Zamojskiego m.in. wyróżniających się w pracy bibliotekarzy sieci powiatowej (Bogdan Szykuła – BPG Łabunie, Dorota Waga – BPG Zamość, Krystyna Czausz – BPG Grabowiec).

Komputeryzacja bibliotek i automatyzacja procesów bibliotecznych, tworzenie zasobów cyfrowych

W roku 2013 sieć biblioteczna Książnicy Zamojskiej dysponowała następującym wyposażeniem komputerowo-technicznym: 104 zestawy komputerowe (stałe), 3 serwery, 5 komputerów przenośnych oraz 14 urządzeń wielofunkcyjnych, 27 drukarek, w tym 1 wielkoformatowa, 4 skanery, 24 czytniki kodów kreskowych, 3 urządzenia do kserowania dokumentów. Był to pierwszy od kilku lat rok w działalności biblioteki, w którym nieznacznie uzupełniono braki w zakresie wymiany sprzętu komputerowego. Liczba komputerów zwiększyła się w stosunku do roku 2012 o 7 zestawów oraz 1 urządzenie wielofunkcyjne. Doposażenie w sprzęt było możliwe dzięki pozyskaniu zewnętrznych środków finansowych na ten cel (program *Kraszewski. Komputery dla bibliotek 2013*). Z posiadanych przez biblioteki zasobów komputerowych 43 komputery wykorzystywane są do obsługi użytkowników.

Biblioteki pracują w jednolitym systemie bibliotecznym PATRON. W 2013 r. nastąpiła kolejna jego aktualizacja do wersji 4.0. W 2013 r., podobnie jak w okresach poprzednich, proces gromadzenia i opracowania nowych zbiorów prowadzony był w sposób zautomatyzowany – centralnie dla wszystkich placówek Książnicy Zamojskiej. Informacja o zasobach całej sieci znajduje się w *Elektronicznym Katalogu Biblioteki*. Dostęp do katalogu dla użytkowników odbywa się w systemie PATRON OPAC, poprzez komputery w informatorium, jak też z dowolnego komputera podłączonego do sieci Internet. W systemie bibliotecznym prowadzona jest w całej sieci centralna rejestracja czytelników i wypożyczeń na zewnątrz.

W czynnościach niezautomatyzowanych pozostawało w dalszym ciągu udostępnianie prezencyjne. Postęp w tej dziedzinie będzie możliwy z chwilą zakupu dodatkowych licencji programu bibliotecznego.

Po raz kolejny biblioteka uczestniczyła w programie Fundacji Orange *Akademia Orange dla Bibliotek*. Pozwoliło to na pokrycie, w całej sieci bibliotek Książnicy Zamojskiej, całorocznych opłat korzystania z Internetu, a usługa ta mogła być dostępna dla użytkowników w dalszym ciągu bezpłatnie. Dla internautów w okresie sprawozdawczym przygotowanych było ogółem 30 stanowisk.

Poza systemem bibliotecznym PATRON Książnica Zamojska wykorzystuje inne programy, tj. *Pakiet biurowy MS Office 2003, 2007, 2013*, program antywirusowy *ESET NOD 32*, *CorelDRAW 11* i *Microsoft Front Page* oraz program do obsługi czytelników internetowych *Cafe Suite*. Do obsługi księgowej i kadrowo-płacowej wykorzystywany jest program *PLATNIK* oraz *RAKS SQL*.

W roku sprawozdawczym zmodyfikowano stronę internetową biblioteki, uwzględniając uwagi użytkowników. Zmiany miały charakter merytoryczny oraz graficzny. W 2013 roku licznik strony www.biblioteka.zamosc.pl zarejestrował 143 912 odwiedzin (o 12 019 mniej niż w 2012 r. Biblioteka posiada także stronę BIP oraz 66 kont mailowych).

Nie zanotowano postępu w zakresie cyfryzacji zbiorów bibliecznych. Ograniczenia te spowodowane były brakiem odpowiedniego oprogramowania, który pozwoliłby na dalsze prace nad cyfrowymi kopiami dokumentów wykonanymi w latach 2010-2012 (153 jedn. inwentarzowych, tj. 9 563 skanów). Szansę na cyfryzację zasobów daje uczestnictwo Książnicy Zamojskiej w projekcie *Lubelska Biblioteka Wirtualna*. Rok 2013 był kolejnym okresem realizacji zadań wynikających z udziału w tym projekcie. Prace koncentrowały się na realizacji postępowań przetargowych dotyczących podłączenia jednostek bibliecznych spoza Lublina do wspólnego systemu informatycznego LBW, dostawy sprzętu i oprogramowania dla pracowni digitalizacji oraz usługi digitalizacji zbiorów. Zadaniem własnym Książnicy Zamojskiej jest adaptacja pomieszczeń na pracownię digitalizacji. W tym zakresie została przygotowana dokumentacja

techniczna. Z innych zadań wynikających z realizacji projektu LBW przeprowadzono selekcję i wytypowanie obiektów do digitalizacji z zasobu *Klemensowski księgozbiór rodziny Zamoyskich*. Opisano stan zachowania 1 207 obiektów.

Całościowa automatyzacja procesów bibliotecznych oraz możliwość wprowadzenia nowych usług elektronicznych uzależniona jest od kilku czynników. Są nimi m.in. sprawnie działający sprzęt, odpowiednie oprogramowanie, a także wiedza, znajomość i umiejętności poruszania się w systemie. W roku sprawozdawczym, w niewielkim stopniu udało się zaspokoić najpilniejsze potrzeby dotyczące wymiany sprzętu komputerowego. Działania te będą kontynuowane w 2014 roku. Prac porządkowych i ustawicznej modyfikacji wymagają wszystkie bazy *Elektronicznego Katalogu Biblioteki*. Potrzeby dotyczą głównie ujednoczenia i poprawności opisów bibliograficznych różnych typów dokumentów znajdujących się w zasobach bibliotek oraz modyfikacja niekompletnych opisów, przekonwertowanych z innych systemów bibliotecznych.

Kadra i sytuacja zawodowa bibliotekarzy

Na dzień 31 grudnia 2013 roku w sieci bibliotek Książnicy Zamojskiej zatrudnionych było 54 osoby co stanowiło 52,5 etatu. Wśród kadry 42 osoby (41 etatów) to pracownicy działalności podstawowej (38,8 etatu na stanowiskach bibliotekarskich), zaś 12 osób (11,5 etatu) to pracownicy administracji i obsługi. Od 24 października staż zawodowy odbywają 2 osoby.

Spośród kadry zatrudnionej 3 osoby (pracownicy merytoryczni) pracowały w niepełnym wymiarze czasu pracy, tj. 1 osoba na 1/2 etatu, 1 osoba na 4/5 etatu oraz 1 osoba na 1/5 etatu.

Na stanowiskach działalności podstawowej, wykształcenie bibliotekarskie posiada 38 osób, w tym wyższe bibliotekarskie 22 osoby, 16 średnie bibliotekarskie, tj. (studium bibliotekarskie i średnie bibliotekarskie), 2 osoby wśród pracowników merytorycznych posiadają wykształcenie wyższe inne niż bibliotekarskie oraz 2 osoby wykształcenie średnie również niebibliotekarskie. W roku sprawozdawczym w konsekwencji podnoszenia kwalifikacji zawodowych zwiększyła się o 1 liczba bibliotekarzy z wykształceniem wyższym kierunkowym.

Wśród pracowników obsługi i administracji 4 osoby posiadają wykształcenie wyższe, 6 osób średnie oraz 2 osoby zawodowe.

W 2013 r. spośród kadry pracowniczej Książnicy Zamojskiej 6 osób uzupełniało wykształcenie (na studiach bibliotekarskich: magisterskich, licencjackich i podyplomowych oraz na innych kierunkach).

Pracownicy biblioteki mieli możliwość uczestnictwa w różnych formach doskonalenia zawodowego (szkolenia, warsztaty, seminaria, konferencje). Były to zarówno własne formy szkolenia (m.in. *Format MARC 21 – wskaźniki stosowane w systemie PATRON, Poszukiwania informacji i bezpieczeństwo w Internecie*,

Obróbka grafiki dołączanej jako załącznik do poczty mailowej, seminarium – Komunikacja alternatywna i wspomagająca. Czytelność wśród osób z problemami w porozumiewaniu się), jak również szkolenia prowadzone przez inne instytucje i ośrodki w Polsce. W 48 szkoleniach zewnętrznych uczestniczyły 34 osoby (niektóre wielokrotnie), w tym 30 pracowników merytorycznych.

Systematycznie prowadzone były okresowe szkolenia BHP, a także instruktaż stanowiskowy dla osób pracujących w warunkach podwyższonego ryzyka, tj. przy *Księgozbiornie klemensowskiej rodziny Zamoyskich*.

W 2013 roku miała miejsce regulacja wynagrodzeń. Z dniem 1 stycznia wdrożone zostały podwyżki dla 4 pracowników z minimalnym wynagrodzeniem do kwoty 1 600 zł (wzrost o 6,7%), w maju (z wyrównaniem od 1 stycznia) nastąpiła regulacja dla pozostałych pracowników (bez dyrektora) o wskaźnik 2,7% w stosunku do roku 2012, w październiku podwyżka wynagrodzenia dyrektora. W grudniu miała miejsce wypłata nagrody (w zróżnicowanej wysokości) z funduszu płac. Na wniosek dyrektora Książnicy Zamojskiej 2 bibliotekarzy (R. Ożgo i M. Dzygało) otrzymało nagrodę Starosty Powiatu Zamojskiego.

Pozyskiwanie środków pozabudżetowych

Rok 2013 był kolejnym rokiem starań o pozyskanie zewnętrznych środków finansowych na działalność biblioteczną. Działania te przyniosły następujące efekty:

- 30 000 zł (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego) i 17 126 zł (Miasto Zamość) na realizację projektu *Profesjonalne systemy ochrony i bezpieczeństwa w Książnicy Zamojskiej*,
- 3 000zł (Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie) na realizację konkursu *Pomniki przyrody Roztocza* i zakup literatury o tematyce ekologicznej,
- 45 904 zł (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego) na zakup nowości wydawniczych w ramach programu *Zakup nowości wydawniczych do bibliotek*,
- 19 154 zł (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu *Kraszewski. Komputery dla bibliotek 2013*) na realizację zadania *Nowoczesność przyszłością biblioteki*,
- 32 500 zł (Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych) na realizację programu *Kultura jest OK*,
- 15 376,61 zł (Fundacja Orange) na popularyzację Internetu i pokrycie kosztów tej usługi w ramach programu *Akademia Orange dla Bibliotek*,
- 6 150 zł (PGE Dystrybucja S.A. Zamość) na realizację V edycji akcji *Czytam i rysuję z energią*.

Ponadto Książnica Zamojska pozyskała:

- 680 zł od Spółdzielni Mieszkaniowej im. Jana Zamoyskiego na działalność edukacyjno-kulturalną FB nr 1,
- 200 zł od Zarządu Osiedla Orzeszkowej – Reymonta na działalność edukacyjno-kulturalną FB nr 2,
- 100 zł od Zarządu Osiedla Karolówka na działalność edukacyjno-kulturalną FB nr 6.

W roku sprawozdawczym biblioteka aplikowała o środki zewnętrzne (z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie) na realizację zadań przewidzianych w 2014 roku. Dotyczą one następujących projektów:

- *Wiedza, informacja, edukacja w nowoczesnej i dynamicznej bibliotece*. Wartość całego projektu wynosi 175 000 zł, wnioskowana kwota 122 500 – wniosek nie uzyskał wystarczającej liczby punktów w postępowaniu konkursowym,
- *Książka w służbie rodziny*. Wartość całego projektu wynosi 26 320 zł, wnioskowana kwota 18 130 zł 500 – wniosek nie uzyskał wystarczającej liczby punktów w postępowaniu konkursowym,
- realizacji XIV edycji Regionalnego Konkursu Ekologicznego *By szumy nigdy nie przestały szumieć* i zakup literatury o tematyce ekologicznej. Wartość całego projektu wynosi 4 630 zł wnioskowana kwota 2 200 zł.

Współpraca ze środowiskiem, promocja biblioteki

Wszelkie aspekty działalności Książnicy Zamojskiej wymagają współpracy ze środowiskiem lokalnym, w tym z Wydziałem Kultury i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Zamość oraz innymi agendami Urzędu, innymi instytucjami edukacyjno-kulturalnymi i społecznymi, oraz z szeroko rozumianym środowiskiem zawodowym w powiecie, województwie i kraju.

Stały charakter miała współpraca Książnicy Zamojskiej z WBP im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie. Podobnie jak w latach ubiegłych, dotyczyła ona kształtowania wspólnych założeń polityki bibliotecznej, opieki merytorycznej nad siecią bibliotek stopnia podstawowego w powiecie zamojskim. Podejmowano wspólne działania na rzecz utrzymania powiatowej sieci bibliotecznej oraz zapobiegania negatywnym zjawiskom likwidacji i łączenia bibliotek. Przy współpracy biblioteki wojewódzkiej organizowana była również działalność szkoleniowa dotycząca różnych aspektów pracy bibliotecznej, w tym tworzenia bibliografii regionalnych oraz działalności *Dyskusyjnych Klubów Książki*. Książnica utrzymywała stałą i systematyczną współpracę z bibliotekami publicznymi w powiecie zamojskim, co zostało opisane w działalności na rzecz rozwoju czytelnictwa i bibliotek w powiecie zamojskim. Współpracy z Biblioteką Narodową oraz Instytutem Książki wymagała realizacja projektów w ramach programów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

O trwałej współpracy biblioteki można mówić w stosunku do placówek edukacyjnych i opiekuńczo-wychowawczych z miasta i powiatu. W 2013 roku były to

publiczne przedszkola miejskie, Przedszkole Niepubliczne Słoneczko i jego filia – Przedszkole Językowe For Kids, publiczne szkoły podstawowe na terenie miasta, Gimnazja nr 2, 3 i 6 w Zamościu, Zespół Szkół Społecznych im. Unii Europejskiej w Zamościu, Zespół Szkół Katolickich w Zamościu, Dwujęzyczna Szkoła Smart School w Zamościu, Zasadnicza Szkoła Zawodowa Rzemiosł Różnych w Zamościu, Środowiskowe Ognisko Wychowawcze TPD w Zamościu, Bursa Międzynarodowa nr 1 i 2 w Zamościu, Liceum Ogólnokształcące w Krasnobrodzie, Szkoły Podstawowe w Złojcu, Cześnikach, Grabowcu, Wólce Wieprzeckiej. Wśród instytucji edukacyjnych współpracujących z bibliotekami całej sieci znajdują się też wyższe uczelnie (Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Zamościu, Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna w Zamościu). Współpraca dotyczy m.in. obsługi bibliotecznej studentów i kadry naukowej wymienionych uczelni oraz wymiany materiałów o UE i wydawnictw (z WSZiA).

Realizując profil edukacji ekologicznej i popularyzacji literatury z tej dziedziny, biblioteka współpracowała z Zespołem Zamojskich Parków Krajobrazowych, Nadleśnictwem Zwierzyniec, Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie, redakcją „Myśliwca Kresowego” oraz Kołem Łowieckim nr 121 w Zamościu.

Promowaniu czytelnictwa wśród osób specjalnej troski służyło współdziałanie z instytucjami i organizacjami społecznymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych. Wśród nich znajdują się: Oddział PZN w Zamościu, Stowarzyszenie Diabetyków – Koło Terenowe w Zamościu, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Zamościu, Ośrodek Rehabilitacyjno-Terapeutyczny "Krok za Krokiem" w Zamościu, Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy w Zamościu, Stowarzyszenie SALVETE w Zamościu, Szkoła Podstawowa nr 10 z Oddziałami Integracyjnym w Zamościu, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 w Zamościu, Samodzielny Publiczny Szpital Wojewódzki im. Papieża Jana Pawła II w Zamościu, Zakład Karny w Zamościu i Oddział Zewnętrzny Zakładu Karnego w Zamościu, Dom Pomocy Społecznej w Krasnobrodzie oraz warsztaty terapii zajęciowej działające na terenie miasta i powiatu zamojskiego.

Dobrze zorganizowaną współpracę biblioteka utrzymuje ze Stowarzyszeniem *Zamojski Uniwersytet Trzeciego Wieku*. Słuchacze uniwersytetu uczestniczą w organizowanych przez bibliotekę seminariach, spotkaniach literackich, wystawach. W roku sprawozdawczym wspólna działalność dotyczyła też organizacji *III Zamojskiego Festiwalu Książki*, wystawy *Pamiętajcie o ogrodach*, oraz wykładów w ramach *Zespołu wiedzy o literaturze*.

W roku sprawozdawczym Książnica Zamojska współpracowała również z miejskimi instytucjami kultury (Zamojski Dom Kultury, Muzeum Zamojskie), działającymi na terenie miasta spółdzielniami mieszkaniowymi oraz innymi

organizacjami i instytucjami (Zamojskie Towarzystwo Fotograficzne, PGE Dystrybucja S.A. Oddział w Zamościu, Obóz Wojskowy Zbyrczyk, Stowarzyszenie *Zamojska Rodzina Katyńska*, Straż Miejska, Państwowa Straż Pożarna, Komenda Policji w Zamościu, Muzeum Augusta Zamojskiego w Jabłoni). Jej zakres dotyczył głównie organizacji działalności edukacyjno-kulturalnej (m.in. *Zamojskich Biesiad Literackich*, *Narodowego Czytania*, akcji *Kultura jest OK* i *Czytam i rysuję z energią* oraz działalności wystawienniczej).

W zakresie doskonalenia zasobów bibliotecznych, w tym gromadzenia zbiorów regionalnych Książnica Zamojska współpracowała z podmiotami wydającymi ni-skonakładowe publikacje: urzędami, ośrodkami edukacyjnymi, organizacjami społecznymi działającymi na terenie miasta, powiatu i województwa oraz z osobami prywatnymi, głównie regionalistami.

Przy realizacji projektu *Lubelska Biblioteka Wirtualna* Książnica utrzymywała stałą współpracę z wszystkimi partnerami projektu (szczególnie Miastem Zamość) oraz liderem (Miastem Lublin).

Stałe kontakty utrzymywane były z lokalnymi mediami. Współpraca ta miała charakter promocyjno-informacyjny. Przekazywanie pisemnych informacji, zapowiedzi i wywiady ustne oraz zapraszanie przedstawicieli prasy, radia, telewizji i twórców informacyjnych portali internetowych do udziału w organizowanych przedsięwzięciach służy reklamie działalności bibliotecznej oraz informowaniu czytelników i użytkowników o wszystkich działaniach bibliotecznych. Systematyczną współpracę utrzymuje Książnica z Katolickim Radiem Zamość, które kilka razy w roku emituje wywiady z przedstawicielami biblioteki, dotyczące bieżącej działalności. Przy współpracy „Gazety Miasta” Książnica zrealizowała konkurs *Norwidskie złote myśli*. Przedsięwzięcie to było również okazją do kontynuacji współpracy z NBP Oddział Okręgowy w Lublinie.

Promocji działalności Książnicy Zamojskiej służyły także:

- współorganizacja *Powiatowego Dnia Animatora Kultury* oraz prezentacja multimedialna *Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamojskiego w Zamościu*, ob-rązująca działalność biblioteki; biblioteka była gospodarzem tego wydarzenia,
- udział w konferencji informacyjno-inauguracyjnej *Lubelska Biblioteka Wirtualna bramą do społeczeństwa informacyjnego* i prezentacja multimedialna *Klemensowski księgozbiór rodziny Zamojskich*, ukazująca księgozbiór uczestniczący w projekcie.

Działalność Książnicy Zamojskiej promowana jest systematycznie i na bieżąco poprzez stronę internetową www.biblioteka.zamosc.pl. Informacje o działalności bibliotecznej zamieszczane są także w prowadzonym przez Miasto Zamość *Zamojskim Informatorze Kulturalnym*, na portalu www.turystyka.zamosc.pl oraz na stronie internetowej Miasta Zamość.

Halina Zielińska, Książnica Zamojska

Tabela nr 1

Zakup zbiorów i prenumerata czasopism w placówkach bibliotecznych Książnicy Zamojskiej (31.12.2013 r.)

rodzaj zbiorów	książki (w wol.)	czasopisma (w jedn. inwen.)	zbiory specjalne (w jedn. inwen.)	ilość prenumerowanych czasopism bieżących (w egz.)
biblioteka				
Biblioteka Główna	2 465	13	153	78
Filia Nr 1	259	-	-	4
Filia Nr 2	178	-	-	3
Filia Nr 3	275	-	-	4
Filia Nr 4	284	-	-	3
Filia Nr 5	217	-	-	3
Filia Nr 6	273	-	-	5
razem	3 951	13	153	100

Tabela nr 2

Wyniki czytelnicze osiągnięte przez placówki biblioteczne Książnicy Zamojskiej (31.12.2013 r.)

Biblioteka	liczba czytelników		liczba wypożyczeń na zewnątrz wszystkich zbiorów (książki, czasopisma, zbiory specjalne)		liczba wypożyczeń na miejscu wszystkich zbiorów (książki, czasopisma, zbiory specjalne)	
	stan w dniu 31.12.2013	w porównaniu z 31.12. 2012	stan w dniu 31.12.2013	w porównaniu z 31.12.2012	stan w dniu 31.12.2013	w porównaniu z 31.12.2012
Biblioteka Główna	9 319	-746	160 419	-10 629	36 717	-4 216
Filia Nr 1	868	+28	22 672	-1 796	387	+41
Filia Nr 2	621	+38	16 706	+3 272	91	+1
Filia Nr 3	1 080	+33	20 619	+1 389	291	+70
Filia Nr 4	930	+24	25 268	+784	484	+172
Filia Nr 5	1 137	+53	19 467	+1 256	1 637	-626
Filia Nr 6	980	+30	20 470	+1 527	1 128	+283
razem	14 935	-540	285 621	-4 197	40 735	-4 275

Tabela nr 3

Struktura udostępnionych zbiorów w bibliotekach Książnicy Zamojskiej (31.12.2013 r.).

Książnica Zamojska (Biblioteka Główna + filie)	wypożyczenia na zewnątrz		wypożyczenia na miejscu		wypożyczenia ogółem	
	rodzaj zbiorów	w 2013 r.	w porów- naniu z 2012 r.	w 2013 r.	w porów- naniu z 2012 r.	w 2013 r.
Książki	268 279	-2 030	16 404	-3 778	284 683	-5 808
Czasopisma oprawne	2	+2	3 024	-305	3 026	-303
Czasopisma nieoprawne	315	+8	19 983	-100	20 298	-92

Tabela nr 4

Struktura wiekowa czytelników bibliotek Książnicy Zamojskiej (31.12.2012 r.).

Grupa Biblioteka	8							
	1 do 5 lat	2 6-12 lat	3 13-15 lat	4 16-19 lat	5 20-24 lata	6 25-44 lata	7 45-60	8 powy- żej 60 lat
Biblioteka Główna	90	583	409	1 105	1 660	3 216	1 516	740
Filia Nr 1	3	99	53	96	67	263	170	117
Filia Nr 2	6	65	42	49	51	179	134	95
Filia Nr 3	13	179	90	156	118	262	151	111
Filia Nr 4	2	73	52	79	79	254	223	168
Filia Nr 5	2	24	20	53	82	437	392	127
Filia Nr 6	15	153	90	133	88	249	158	94
razem	131	1 176	756	1 671	2 145	4 860	2 744	1 452

Tabela nr 5

Struktura zawodowa czytelników bibliotek Książnicy Zamojskiej (31.12.2012 r.)

Grupa Biblioteka	M Młodzież ucząca się	S Studenci	U Pracownicy umysłowi	P Robotnicy	R Rolnicy	I Inni zatrud- nieni	Nz Nieza- trudnieni
Biblioteka Główna	2 379	1 807	2 053	373	133	551	2 023
Filia Nr 1	274	38	174	68	10	23	281
Filia Nr 2	166	38	148	37	6	19	207
Filia Nr 3	448	92	174	38	4	45	279
Filia Nr 4	250	51	175	69	5	29	351
Filia Nr 5	105	90	526	63	19	40	294
Filia Nr 6	404	67	187	25	9	36	252
razem	4 026	2 183	3 437	673	186	743	3 687

Działalność bibliotek publicznych powiatu zamojskiego w 2013 r.

Sieć biblioteczna i baza lokalowa

Na koniec 2013 r. sieć bibliotek publicznych powiatu zamojskiego podobnie jak rok wcześniej stanowiły 32 placówki biblioteczne: 3 biblioteki miejsko-gminne, 12 bibliotek gminnych, 17 filii bibliotecznych, a także 6 punktów bibliotecznych. Również stan sieci Książnicy Zamojskiej nie uległ zmianie. Oprócz Biblioteki Głównej na terenie Zamościa działało 6 filii i 3 punkty biblioteczne. Na terenie powiatu nadal funkcjonują 2 placówki biblioteczne połączone z ośrodkami kultury. Biblioteka Publiczna w Komarowie-Osadzie i jej filia w Zubowicach. Ponadto na podstawie porozumienia, Biblioteka w Komarowie połączona jest z biblioteką gimnazjalną, zaś filia w Zubowicach, zlokalizowana w Zespole Szkół, jest połączona z biblioteką szkolną.

W 2013 r. zapadły decyzje o połączeniu bibliotek z domami kultury w gminie Zwierzyniec i Sitno. 25 listopada 2013 r. Rada Miasta Szczepieszyn podjęła uchwałę o połączeniu Miejsko – Gminnej Biblioteki Publicznej z Miejskim Domem Kultury w Szczepieszynie. Książnica Zamojska negatywnie opiniowała podjętą uchwałę.

Nowych obiektów ani lokali dla bibliotek nie pozyskano w 2013 r. W gminie Stary Zamość rozpoczęto remont budynku świetlicy wiejskiej w Udryczach, gdzie swoją siedzibę ma biblioteka filialna. Pozostałe placówki biblioteczne nie modernizowały swoich lokali w roku sprawozdawczym. Prowadzone były natomiast działania w zakresie poprawy wizerunku bibliotek i ich funkcjonalności, m.in. w GBP Sitno, MGBP Zwierzyniec, FB Hutki gm. Krasnobród.

W dalszym ciągu biblioteki zabiegają o unowocześnienie sprzętu komputerowego dostępnego zarówno dla czytelników, jak też wykorzystywanego do prac biblioteczno-bibliograficznych. W 2013 r. dwie biblioteki (w Radecznicy i w Łabuniach) aplikowały do ogólnopolskiego programu *Kraszewski. Komputery dla bibliotek*. Biblioteka w Radecznicy pozyskała dotację na sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem o wartości 12 000 zł.

1 czerwca 2013 r. MGBP w Krasnobrodzie, wprowadziła elektroniczne udostępnianie zbiorów w programie MAK+. Obecnie zautomatyzowane udostępnianie prowadzi Książnica Zamojska (od 1999 r.) oraz 6 filii (od 2011 r.), GBP w Grabowcu (od 1.01.2009 r.), GBP Radecznicza (od 2.01.2012 r.) MGBP w Krasnobrodzie (od 1.06.2013 r.). Biblioteki w Łabuniach, Mokrem, Sitnie, Sułowie i Szczebreszynie oraz ich filie przystępując do zintegrowanego systemu bibliotecznego MAK+ tworzą automatyczne katalogi, które udostępnione zostaną on-line.

Zbiory

Na koniec 2013 roku księgozbiory bibliotek publicznych powiatu zamojskiego liczyły 280 005 wol. Ponadto zarejestrowanych jest 711 jednostek zbiorów specjalnych. Przybyło w ciągu roku ogółem 13 404 wol., w tym 11 596 wol. z zakupu. Wskaźnik zakupu księgozbioru wyniósł 10,6 wol. na 100 mieszkańców. W ciągu 2013 roku ze zbiorów bibliotecznych usunięto 13 940 książek, w tym 13 512 wol. W wyniku selekcji. W porównaniu z 2012 r. zbiory biblioteczne w powiecie zamojskim zmniejszyły się o 536 wol. W związku z tym nieznacznie zmienił się wskaźnik zasobności księgozbioru z 256,1 do 256,2 woluminów na 100 mieszkańców. Ponadto biblioteki te prenumerowały 127 czasopism bieżących, tj. o 28 czasopism mniej niż rok wcześniej.

Czytelnictwo

W ubiegłym roku placówki biblioteczne Zamojszczyzny zarejestrowały 12 808 czytelników. W porównaniu z rokiem 2012 nastąpił spadek o 688 czytelników. Wskaźnik zasięgu czytelnictwa wyniósł w powiecie ziemskim 11,7 czytelników na 100 mieszkańców (w 2012 r. 12,3).

Wypożyczono na zewnątrz 266 165 wol. książek, zaś na miejscu udostępniono 6 495 wol. Wskaźnik wypożyczeń książek na 100 mieszkańców wyniósł w powiecie ziemskim 243,6 wol. (w 2012 r. 244,6). Wskaźnik wypożyczeń książek na zewnątrz i na miejscu w przeliczeniu na 100 mieszkańców wyniósł 249,5 wol.

Biblioteki	liczba czytelników	Rozczytanie (czytelnicy/100 mieszk.)	Wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	udostępnienia księgozbioru na miejscu	wypożycz. książek/1 czytelnika	wypożycz. książek/100 mieszk.
Adamów	241	4,9	3 697	44	15,3	75,8
Grabowiec	476	11,3	13 934	136	29,3	322,5
Komarów	532	10,0	22 518	1 965	42,3	423,5
Krasnobród	742	10,3	12 805	57	17,3	177,0
Łabunie	1 061	16,8	16 753	2 799	15,8	265,9
Miączyn	880	14,4	17 931	4	20,4	293,4
Nielisz	381	6,6	9 153	0	24,0	159,3
Radecznicza	1 341	22,3	22 548	298	16,8	375,0
Sitno	582	8,5	7 783	0	13,4	113,5
Skierbieszów	737	13,7	17 833	72	24,2	330,7
Stary Zamość	507	9,5	6 599	50	13,0	123,3
Sułków	552	11,5	17 907	233	32,4	372,5
Szczebrzeszyn	1 251	10,7	36 586	264	29,2	311,8
Zamość (gm.)	2 746	12,4	33 024	242	12,0	149,1
Zwierzyniec	1 007	14,2	27 094	331	26,9	383,3
razem	12 808	11,9	266 165	6 495	20,8	243,6

Wypożyczenia zbiorów bibliotecznych na zewnątrz i na miejscu przedstawia tabela:

Biblioteki	zbiory ogółem	w tym książki	Czasopisma nieoprawne	zbiory specjalne
Wypożyczenia na zewnątrz	269 937	266 165	3 681	91
Wypożyczenia na miejscu	10 838	6 495	4 296	47

W bibliotekach pow. zamojskiego nadal utrzymuje się tendencja spadkowa w zakresie osiągniętych wyników czytelniczych. Odnotowano niewielki wzrost udostępnień zbiorów na miejscu. Zmiany liczby wypożyczeń w porównaniu do 2012 r. zobrazowano w poniższej tabeli.

Biblioteki	zbiory ogółem	w tym książki	czasopisma nieoprawne	zbiory specjalne
Wypożyczenia na zewnątrz	-2 580	-1 808	-688	-84
wypożyczenia na miejscu	509	368	139	2

Działania na rzecz specjalnych grup użytkowników bibliotek (niepełnosprawni, seniorzy)

W grupie wszystkich czytelników zarejestrowanych w bibliotekach miasta i powiatu zamojskiego 634 osoby to ludzie z różnymi przejawami niepełnosprawności (o 71 więcej niż rok wcześniej). Są to czytelnicy zarejestrowani w sieci bibliotek Książnicy Zamojskiej.

Działalność biblioteki w Zamościu na rzecz rozwoju czytelnictwa osób specjalnej troski ma charakter systematyczny. Mniejszy wymiar ma ona w bibliotekach pow. Zamojskiego. Ogranicza się do dostarczania tym osobom książek (najczęściej przez członków rodzin) oraz do współpracy przy organizacji imprez integracyjnych z klubami seniora i warsztatami terapii zajęciowej, a także szkoleń informatycznych. W 2013 r. działalność taką prowadziły: SOK Komarów, MGBP Krasnobród, MGBP Szczebrzeszyn BPG Zamość.

W bibliotekach Krasnobrodu, Miączyzna, Nielisza, Sitna, Sułowa i gm. Zamość, prowadzone były przez *Latarników Polski Cyfrowej* lub z programu *Orange* warsztaty z zakresu obsługi komputera i internetu dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Samorządowy Ośrodek Kultury wraz z Biblioteką w Komarowie-Osadzie organizował we współpracy z lokalnymi instytucjami i organizacjami międzypokoleniowe imprezy i warsztaty integracyjne (*Gminne Święto Sportu, Ludowe Warsztaty Plenerowe – Piknik, X Przegląd Pieśni Religijnej Osób Niepełnosprawnych* – impreza o charakterze między powiatowym). Imprezy o podobnym charakterze organizowała GBP w Sułowie (*Festyn charytatywny w Sqsiadce* – integracyjna impreza środowiskowa, *Festyn Rodzinny w Sułowcu* - integracyjne święto lokalnej społeczności).

Do organizacji lokalnych wydarzeń okolicznościowych i integracyjnych włączały się też inne biblioteki pow. zamojskiego, m.in. Łabunie, Mokre, Stary Zamość.

Promocja czytelnictwa i działalność edukacyjno-kulturalna

Rozbudzaniu zainteresowań czytelniczych oraz promocji czytelnictwa i bibliotek w środowisku lokalnym służyły różnorodne działania podejmowane przez wszystkie biblioteki działające na terenie powiatu zamojskiego. Najszerszą ofertę kulturalno-oświatową swoim czytelnikom przedstawiły w ciągu 2013 r. biblioteki gminy Zamość, Grabowiec, Krasnobród, Radecznicza, Sułów, Łabunie, Skierbieszów, Sitno, Stary Zamość i Szczebrzeszyn. Większość bibliotek aktywnie włączała się w obchody ogólnopolskich akcji i wydarzeń czytelniczych oraz kulturalnych. Rok 2013 ogłoszony został *Rokiem Juliana Tuwima*. Wszystkie biblioteki włączyły się w popularyzację tuwimowskiej twórczości. Czytelnicy z Mokrego, Adamowa i Sułowa przyłączyli się do akcji *Narodowe czytanie. Aleksander Fredro*. Biblioteki gm. Zamość, Sitno, Szczebrzeszyn uczestniczą w akcji *Cała Polska czyta dzieciom*. Obchody *Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich* zorganizowano w 8 bibliotekach pow. zamojskiego. Wiele akcji czytelniczych odbywało się w *Tygodniu Bibliotek* (8 – 15 maja), w tym po raz pierwszy Biblioteka w Mokrem zorganizowała *Noc Bibliotek*, zapowiadając kontynuację wydarzenia. Wśród ogólnopolskich akcji bibliotecznych, w których uczestniczyli czytelnicy naszych bibliotek wymienić należy: *Tydzień Książek Zakazanych*, *Milion przygód z książką*, *Światowy Dzień Pluszowego Misia*,

Święto Kota, Tydzień z internetem, Spotkania z pasjami oraz ogólnopolski bezpłatny kurs internetowy języka angielskiego dla dzieci i dla dorosłych *Funenglish* oraz *Angielski 123 w bibliotece*.

Spośród ciekawszych wydarzeń organizowanych przez biblioteki w 2013 r. wymienić należy: *II Otwarte Dni Biblioteki* w Mokrem, akcja *Biblioteka na plaży* – mobilny punkt biblioteczny na plaży w Krasnobrodzie, warsztaty fotograficzne dla młodzieży w Łabuniach, *Ocalić od zapomnienia* – album starych zdjęć mieszkańców gm. Skierbieszów tworzony przez miejscową bibliotekę *Galeria przeszłości* – baza starych fotografii ze zbiorów czytelników, skanowanych i udostępnianych na stronie www. Biblioteki Publicznej Gminy Nielisz. Dwie biblioteki gminne zorganizowały w swoich środowiskach jubileusze: GBP w Łabuniach z okazji 65-lecia, zaś GBP w Skierbieszowie na okoliczność 60 lecia istnienia.

Sprawdzoną i często stosowaną przez biblioteki formą popularyzacji czytelnictwa są konkursy: literackie, plastyczne, recytatorskie, czytelnicze. Niektóre mają już wieloletnią tradycję, np. *XI Konkurs Recytatorski Poezji Ludowej* w Radechnicy, *VII Konkurs Recytatorski o Laur Najlepszego Recytatora Gminy Zamość*, *VI Konkurs Wymowy Polskiej im. J. Brzechwy* organizowany przez MDK i MGBP w Szczębrzeszynie, *W świecie poezji* – gminny turniej recytatorski w Starym Zamościu, *Mistrz Czytania i Mały Mistrz Czytania* w Krasnobrodzie, *Poezja bez granic* – konkurs recytatorski dla dorosłych w bibliotece w Mokrem oraz kolejna edycja konkursu literacko-plastycznego *Poezja i bajka pędzlem i słowem malowana* organizowanego również przez BPG Zamość. Dużym zainteresowaniem cieszył się konkurs prasowo-czytelniczy o Bolesławie Prusie organizowanego przez BPG Zamość we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim i „Tygodnikiem Zamojskim”. Ciekawy konkurs kaligraficzny *No to się popisz* po raz kolejny zorganizowała biblioteka w Zwierzyńcu. Promocji tradycji lokalnych służyły konkursy rękodzieła i obrzędów związanych z obchodami świąt, np. *Przed pierwszą gwiazdką* – GBP w Sitnie, *Anioły, Aniolki, Aniołeczki* – BPG Zamość, *Konkurs Bożonarodzeniowy* – GBP w Sułowie, *Zwyczaj i obyczaj świąteczne na przełomie XX i XXI w.* – konkurs fotograficzny dla mieszkańców gm. Łabunie.

Biblioteki w Radechnicy i Łabuniach zaangażowały się w pielęgnowanie i promocję dorobku miejscowych twórców. Bibliotekarze skrzętnie zbierają, opracowują, wydają i promują wszystko, co tworzą ich czytelnicy oraz to co dotyczy ich gmin, np. GBP w Radechnicy w 2013 r. promowała 10 wydawnictw lokalnych. Biblioteka w Łabuniach zorganizowała szereg odczytów i wykładów o tematyce regionalnej zarówno dla uczniów miejscowych szkół, jak też podczas uroczystości lokalnych, np. *Bój pod Łabuniami 20-24 IX 1939 r.*, *Wspomnienia generała Duchy o Barchaczowie, Powstanie styczniowe na Zamojszczyźnie*.

Pozostałe biblioteki również gromadzą i udostępniają księgozbiór regionalny, a niektóre włączają się w tworzenie pism lokalnych.

Jedną z atrakcyjniejszych form popularyzacji czytelnictwa są spotkania autorskie. W bibliotekach pow. zamojskiego ze swoimi czytelnikami spotykali się Katarzyna Enerlich, Marcin Wroński, Katarzyna Węglicka, Mariola Pryzwan, Krzysztof Petek, Angelika Kuźniak, Anna Onichimowska, Krzysztof Czarnota, Beata Kozaczyńska, Edyta Zarebska, Regina Smoter-Grzeszkiewicz, Bożena Gałczyńska-Szurek i Anna Rychter. Efektem każdego spotkania z pisarzem jest wzrost zainteresowania czytelników jego twórczością i często trwałe zainteresowanie czytelnictwem. Promowaniu literatury współczesnej służą Dyskusyjne Kluby Książki działające w Zamościu, Mokrem i Zwierzyńcu.

W większości bibliotek odbywały się, zorganizowane według indywidualnych harmonogramów, zajęcia biblioteczne dla dzieci wycieczających podczas ferii i wakacji, których celem było mądre zagospodarowanie wolnego czasu oraz kształtowanie nawyku korzystania z biblioteki i promowanie mody na czytanie.

Kadra

Stan zatrudnienia w dniu 31.12.2013 r. w bibliotekach publicznych powiatu ziemskiego wynosił 41 osób, w tym 31 – na pełnych etatach i 10 na ryczałtach. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego stan ten zmniejszył się o 3 osoby, tj. o 2,25 etatu. W bibliotekach wiejskich pracowało 34 bibliotekarzy i 7 w miastach: Krasnobród, Szczebrzeszyn, Zwierzyniec.

Sytuacja zawodowa bibliotekarzy nie poprawia się. W niektórych bibliotekach jest niewystarczające zatrudnienie. W dalszym ciągu 2 biblioteki gminne mają jednoosobową obsadę kadrową (Stary Zamość, Sitno). BPG Zamość z s. w Mokrem zatrudnia 6 bibliotekarzy obsługując 8 bibliotek. Pracę bibliotekarzy często wspomagają nieprzygotowani do zawodu stażyści, zatrudniani w bibliotekach na kilka miesięcy, co nie wpływa korzystnie na pracę bibliotek. Ponadto coraz częściej na bibliotekarskich etatach zatrudniane są osoby na tzw. prace interwencyjne opłacane przez pół roku przez biuro pracy, zaś pozostała część z budżetu biblioteki. 14 osób w bibliotekach pow. zamojskiego nie posiada wykształcenia bibliotekarskiego (10 spośród nich posiada wykształcenie wyższe, ale niebibliotekarskie). Tylko nieliczni podejmują dokończenie w zakresie bibliotekoznawstwa.

Udział bibliotek w projektach, grantach, konkursach

Biblioteki samorządowe coraz częściej starają się zdobywać środki pozabudżetowe aplikując do różnorodnych projektów, grantów i konkursów. W 2012 r. GBP w Sitnie, Sułowie i M-GBP w Szczebrzeszynie pozyskały środki, z programu *Kraszewski. Komputery dla bibliotek* przeznaczone na sprzęt komputerowy i oprogramowanie dla bibliotek. Wysokość pozyskanych dotacji wynosiła 10 000 zł dla każdej biblioteki, zaś w 2013 r. do tegoż programu aplikowały

biblioteki z Łabuń i Radeczniczy. GBP w Radeczniczy otrzymała 12 000 zł. Biblioteka w Grabowcu pozyskała dofinansowanie w wysokości 2 083,71 zł do usług internetowych z programu *Akademia Orange dla Bibliotek*. SOK Komarów-Osada (wnioski składane w partnerstwie z gminą, gdzie gmina jest liderem a SOK) realizuje programy *Tożsamość i tradycja – smaki i smaczki Gminy Komarów-Osada* (pozyskane kwoty 13 596 zł), „*Pasjonata*” *pasja i aktywność kulturalna Gminy Komarów-Osada* (pozyskane środki 13 034,08 zł), *Aktywność kondycja sprawność* (środki pozyskane 7 150 zł), *Żyj z podniesioną głową*. Piknik ludowy warsztaty plenerowe (pozyskane środki 5 194 zł).

MGBP Krasnobród pozyskała dofinansowanie do usług internetowych w wysokości 1 974 zł z programu *Akademia Orange dla Bibliotek*, 28 978 zł z funduszy europejskich na wydanie 2. przewodników *Krasnobród – kraina pachnąca żywicą*, *Krasnobród – stolica nordic walking* oraz zakup kijków do nordic walking do IT. Dofinansowanie do usług internetowych z programu *Akademia Orange dla Bibliotek* otrzymały GBP Miączyn (845 zł), GBP Sułów (1 353,07 zł) i GBP Nielisz (668,41 zł). Ponadto biblioteka w Nieliszu pozyskała 400 zł z Gminnego Funduszu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a biblioteka w Sułowie Mikrogrant *Podaj dalej* w wysokości 1 000 zł.

MGBP Szczepczeszyn realizowała projekt *Edukacja zdrowotna w bibliotece – pielęgniarstwo dla zdrowia społeczności lokalnej*, na który pozyskała dofinansowanie w wysokości 500 zł od Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego.

BPG Zamość otrzymała dofinansowanie w wysokości 8 973,15 zł z Lokalnej Grupy Działania na *Utworzenie świetlicy środowiskowej w Filii w Żdanowie*, 6 695,57 zł na dofinansowanie do usług internetowych w ramach programu *Akademia Orange dla Bibliotek*, 5 000 zł na projekt *Aktywna Biblioteka* oraz Mikrogrant *Podaj dalej* w wysokości 1 000 zł.

Niektóre biblioteki pozyskały książki w ramach projektu *Milion przygód z książką* (Nielisz, Sitno, Mokre).

Dwie biblioteki wiodące GBP w Sułowie i BPG Zamość z s. w Mokrem zorganizowały dla swoich bibliotek partnerskich szkolenia w ramach mikrograntu „Podaj dalej”. Stanowi on integralną część Programu Rozwoju Bibliotek a prowadzony jest przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce. Celem projektu było przekazanie zespołom Bibliotek Partnerskich wiedzy zdobytej podczas szkoleń oraz podzielenie się wiedzą i doświadczeniami. Spotkania w ramach grantu to okazja do zaprezentowania pracy wszystkich placówek wchodzących w skład obu koalicji. Organizatorzy zorganizowali też szkolenia wyjazdowe poświęcone wymianie doświadczeń zawodowych i integracji bibliotekarzy (GBP Sułów do Radeczniczy, BPG Zamość do Puław i Lublina).

Wszystkie placówki biblioteczne pozyskały dotację z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na zakup nowości wydawniczych. W programie Dyskusyjne Kluby Książki, oprócz Książnicy Zamojskiej, uczestniczą Biblioteka Publiczna

Gminy Zamość oraz Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Zwierzyńcu. W II rundzie Programu Rozwoju Bibliotek uczestniczyło 10 bibliotek pow. zamojskiego.

Wszystkie, uprawnione biblioteki powiatu zamojskiego biorą udział w Programie Rozwoju Bibliotek. W 2013 r., tj. do trzeciej jego edycji przystąpiły do dwie dotychczas nieuczestniczące biblioteki powiatu zamojskiego.

Danuta Zwolińska, Książnica Zamojska

Kultura jest ok!

X Dzięki dotacji Miasta Zamość, jaką otrzymała biblioteka w 2013 roku w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, realizowany był projekt "Kultura jest Ok!" Działania adresowano do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych z zamojskich placówek oświatowych. Projekt realizowało 5 bibliotek filialnych oraz Oddział dla Dzieci i Młodzieży, w okresie od 11 marca do 13 grudnia 2013. Analiza przebiegu zadań pozwala stwierdzić, że oferta biblioteki wpisała się w oczekiwania środowiska, do którego była skierowana.

Realizację projektu zainaugurowały prelekcje prozdrowotne. Uczniowie uczestniczący w spotkaniu wysłuchali pouczającego wykładu "Zdrowy styl życia, zdrowe bicie serca" połączonego z multimedialną prezentacją. W prosty i przystępny sposób przekazano im podstawy medycznej wiedzy na temat serca, jego roli w organizmie oraz zasad odpowiedniego "traktowania" – najważniejszego narządu naszego organizmu. Prowadząca spotkania Jadwiga Poświatowska z Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej podjęła także temat uzależnień (nikotynizm, alkoholizm, narkomania i uzależnienie od internetu) jako zjawiska szczególnie niebezpieczne dla każdego organizmu.

Na przełomie maja i czerwca zorganizowano warsztaty biblioterapeutyczne - "Przyjaźń, czy warto mieć przyjaciela". Uczestnikami spotkań byli uczniowie ze szkół podstawowych zaangażowanych w realizację projektu. Odpowiedź na pytania czym jest przyjaźń, kto jest naszym przyjacielem, jak należy pielęgnować przyjaźń i osoby nam bliskie pomagały odnaleźć prowadzące warsztaty: Dorota Usidus i Joanna Grabczak, bibliotekarze Książnicy Zamojskiej. W zabawie z dziećmi wykorzystywały one odpowiednio dobrany tekst literacki "okraszony" zabawami plastycznymi i ruchowymi. Atrakcyjność warsztatów potwierdziły uśmiechy na twarzach uczestników spotkania.

Dużym wyzwaniem dla realizujących projekt był cykl wakacyjnych spotkań "Wakacyjne podróże po literaturze". Zarówno w filiach bibliotecznych, jak i Oddziale dla Dzieci i Młodzieży, w każdy wtorek i czwartek organizowano dwugodzinne spotkania z literaturą dla dzieci, które wakacyjny czas spędzały

w domy. Uczestnikom proponowano głośne czytanie wartościowej literatury autorów różnej narodowości, zajęcia plastyczne z wykorzystaniem różnorodnych technik, rywalizację w grach planszowych i zręcznościowych, trening umysłu poprzez różnego rodzaju konkursy, zabawy i gry ruchowe. Organizatorzy zachęcali adresatów ciekawymi tytułami spotkań: "Roztocze ze Zbigniewem Dmitrocią", "Ziejące smoki", "Opowieści z mchu i paproci", "Baśniowe kalambusy", "Z bajkownika podróżnika", "Don Pedro - szpieg z krainy deszczowców". Wielką atrakcją wakacyjnych zajęć były spotkania z regionalnymi twórcami literatury dziecięcej: Marią Duławską, Izabelą Winiewicz-Cybulską, Jarosławem Siekiem. Autorzy z pasją opowiadali o swojej twórczości, inspiracjach, kulisach powstawania utworów, wskazywali na książkę jako źródło wiedzy i przyjemności, a bibliotekę miejsce przyjazne każdemu czytelnikowi.

Kolejni goście zaproszeni do współpracy przy projekcie spotkali się z uczniami zamojskich szkół we wrześniu. Spotkanie autorskie z Izabellą Klebańską miało bardzo dynamiczny charakter. Uczestnicy zapoznali się z twórczością autorki, m.in. z książkami: "Akolada", "Akolada 8 stopień wtajemniczenia", "Jak tańczono przed wiekami", "Kaprys, żart i inne muzyczne fanaberie". Uczestniczyły w muzycznej zabawie, zaproponowanej przez autorkę, podczas której grała na skrzypcach. Biorący udział w zabawie mogli wykazać się wiedzą z zakresu teorii muzyki, znajomością nut i taktów. Mimo wielu przeszkód - ulewny deszcz, choroba autora oraz znaczna odległość od Zamościa (ok. 350 km), odbyły się spotkania autorskie z Kazimierzem Szymeczko. Autor dokonał prezentacji swojego dorobku literackiego poczynając od książek dla najmłodszych: "Zemsta budzika", "Kłopoty Komendanta Roka", "A to historia". Swoimi książkami: "Kopidół i kwiaciareczka", "Fałszerze w sieci", "Wywrotka", "Czworo i kości", "Milion w pięć dni". Płaszczyzna wspólnego porozumienia szczególnie widoczna była podczas dialogu z autorem, kiedy uczestnicy dyskutowali nad jedną z pasji autora – gramy RPG.

Warsztaty plastyczno-literackie, mimo jesiennej aury, bez przeszkód przeprowadziła Iwona Cała, ilustratorka współpracująca m.in. z Wydawnictwem *Literatura*. Uczestników swoich spotkań przeprowadziła przez cały proces tworzenia książki. Jako ilustratorka skupiła się przede wszystkim na stronie graficznej książek, które ilustrowała. Opowiadała o swoim warsztacie, pokazywała materiały, którymi posługuje się w pracy. Uczestnicy podziwiali prace poczynając od szkicu, a skończywszy na gotowej ilustracji. Niebawym kolory, techniki zachwycały uczestników warsztatów. Ilustratorka przygotowała także zadanie dla uczestników, którzy mogli wykazać się wyobraźnią i talentem plastycznym, tworząc z przerysowanej dłoni zwierzęta: groźne dinozaury, łagodne zajęczki, przyjazne pieski, kolorowe kurki. Warsztaty literacko-plastyczne prowadził także Paweł Wakuła. Zaproszony gość to zarówno autor książek: "Co w trawie piszczy", "Na tropie sześciopłaka", "Kajtek i Yetik", "Kajtek i Yetik podnoszą

żagle", "O czym szumi las" oraz ich ilustrator. Dzieci zapoznały się z bohaterami książek autora - szurkiem Ogryzkiem, skrzatem Maurycym i niedźwiedziem brutalnym Leonem. Podczas gdy autor snuł opowieści o niesamowitych przygodach bohaterów, ich postaci wylaniały się na kolejnych arkuszach kartonu. Rysunki podarowane zostały bibliotece. Uczestnicy mogli nabyć książki ilustratorów i na karcie tytułowej poprosić o dedykacje lub "wpis wrys" – jak w przypadku Pawła Wakuly.

W połowie października w zamojskich bibliotekach obejrzano spektakl profilaktyczny "Lekcja życia" wystawiony przez młodych aktorów Teatru Edukacji i Profilaktyki Maska z Krakowa. Scenariusz spektaklu poruszał problem uzależnienia od narkotyków i pierwszych eksperymentów z wyniszczającymi środkami. Ukazywał przeszkody i upadki osób uzależnionych chcących wyzwolić się z niszczycielskiej mocy narkotyków oraz "długą drogę" powrotną do normalności. Młodzież gimnazjalna zgromadzona na spektaklu z uwagą i zainteresowaniem śledziła grę aktorów, jeżeli wymagał tego scenariusz chętnie włączała się w dialog z artystami. Na atrakcyjność spektaklu bezsprzecznie wpłynął scenariusz, ale także urok osobisty aktorów zaangażowanych w rolę Wafla i Gippi.

Adeptom sztuki teatralnej, przyszłym aktorom pokroju Angeliny Joli i Brata Pitt'a, zaproponowano warsztaty teatralno-recytatorskie "Magia żywego słowa". Spotkania prowadziła Anna Smyk-Batorską, bibliotekarz i nauczyciel Liceum Ogólnokształcącego nr 3 w Zamościu oraz autorka poradnika "Magia żywego słowa". Uczestnicy poznali podstawy pracy z tekstem, zasady budowania postaci scenicznej, wykonali szereg ćwiczeń. Poznali także tajniki radzenia sobie z treścią. Wzbogaceni o takie doświadczenia mogli wykonać zadanie końcowe: na kilka sekund stali się gwiazdami i kroczyli po czerwonym dywanie.

W ramach projektu odbył się konkurs plastyczny „Kulturalna alternatywa”. Zanotowano w nim udział 134 osób, oceniono 136 prac plastycznych. Wręczono 13 nagród i 19 wyróżnień. Prace laureatów znalazły się w wydawnictwie pokonkursowym - kalendarzu na 2014 rok. Wydawnictwo posłużyło jako promocja biblioteki oraz imprez kulturalnych miasta. Część nakładu przekazano instytucjom zaangażowanym w realizację projektu, laureatom konkursu, osobom współpracującym z bibliotekami. Prace, które wpłynęły na konkurs posłużyły także do przygotowania wystawy „Zamość miasto kultury”, która prezentowana była w Bibliotece Głównej na przełomie listopada i grudnia.

Podczas imprezy finałowej, 5 grudnia, pokazano prezentację multimedialną z realizacji projektu oraz rozdano nagrody i wyróżnienia laureatom konkursu plastycznego.

Renata Michalik, Książnica Zamojska

* Kulturalna alternatywa

Trudno wyobrazić sobie nasze życie bez kalendarza, który wraz z szybko zmieniającą się rzeczywistością, ma coraz częściej uproszczoną formę. Życie nabiera tempa, nic więc dziwnego, że kalendarz musi być do niego dostosowany. Nikt nie szuka już w nim praktycznych informacji czy meteorologicznych przewidywań. Nikt też nie ma czasu na jego czytanie, lecz obraz – jeśli w nim jest – może zwrócić naszą uwagę, zwłaszcza jeśli dla kalendarza znajdziemy odpowiednie miejsce na ścianie naszego mieszkania. Obraz, z którego emanuje dziecięca szczerość i radość życia z pewnością zawsze trafi na pozytywny odbiór. Może strona kalendarza zatrzyma nas na kilka chwil tak, abyśmy zastanowili się nie tylko nad upływającym czasem, ale może też i nad tym, co młody człowiek miał nam do przekazania? A ten przekaz na rok 2014 jest szczególnie, bo kalendarz może zachęcić do uczestnictwa w życiu kulturalnym miasta. To nie tylko rozkład miesięcy, tygodni i dni, to także ilustracja zamojskiego życia artystycznego – obrazy wprost z kalendarza imprez kulturalnych Zamościa. Projekt, w ramach którego powstało to kolorowe wydawnictwo przeznaczone do odbioru przez 12 miesięcy nadchodzącego roku, miał w swym założeniu propagowanie zdrowego stylu, życia wykluczającego wszelkie uzależnienia. Uczestnictwo w życiu kulturalnym to duża dawka psychicznego zdrowia, bo kultura i sztuka od zawsze miały moc terapeutyczną. Wyjątkowe jest też to, że realizacją projektu zajmowały się zamojskie biblioteki – Oddział dla Dzieci i Młodzieży Książnicy Zamojskiej oraz pięć bibliotek filialnych – czyli takie miejsca, które gwarantują kontakt nie tylko z wytworami kultury lecz także z ich twórcami.

Dzieło literackie, słowo pisane, udział w spektaklu teatralnym czy koncercie muzycznym, gwarantują prawidłowy rozwój młodego człowieka i są alternatywą dla pochłaniającego często bez reszty świata wirtualnego, dostępnego dziś na każdym niemal kroku. Nasze renesansowe miasto ma do zaoferowania sporo. Wiedzą o tym ci, dzięki którym kalendarz powstał, czyli dzieci i młodzież ze wszystkich środowisk. "Kulturalna alternatywa" – tak brzmiało hasło konkursu ogłoszonego w ramach projektu "Kultura jest ok!" skierowanego do uczniów z zamojskich szkół podstawowych i gimnazjalnych.

Wybór najlepszych prac na 12 miesięcy był naprawdę trudny. Eksplozja barw i form, spontaniczność przekazu, młodzieńczy subiektywizm ale też ostrość widzenia, to wartości, którymi można wypełnić każdy dzień roku. Rynek Wielki jest już tradycyjnie naszą największą plenerową areną, najważniejszym miejscem w obrębie Zespołu Staromiejskiego wpisanego na Listę UNESCO. Najłatwiej tu dotrzeć, dlatego młodzi twórcy najczęściej malowali to, czego byli tu świadkami i uczestnikami. Jest więc scena, na której w ramach Eurofolku tańczą zespoły z różnych stron świata, śpiewają artyści albo gra orkiestra. To chyba młodzieżowa orkiestra kameralna a może zamojscy Namysłowiacy?

Ktoś inny utrwalił obraz teatralnego spektaklu z udziałem profesjonalnych aktorów ubranych w tradycyjne kostiumy. Kolejne pokolenie spotyka się tu w Zamościu z prawdziwymi teatrami, bo Lato Teatralne trwa prawie od czterdziestu lat. Barwne stroje uczestników Arlekinady – jak z Wenecji – to prawdziwa inspiracja dla malarzy. Lato z radiem jest kolorowe i radosne, czego dowodem mogą być unoszące się w niebo baloniki. Innym razem Rynek staje się miejscem Jarmarku Hetmańskiego, który chętnie odwiedzamy, bo kupić tu można nie tylko wytwory tradycyjnego rzemiosła czy ludowej sztuki. Ale miejscem tego zamojskiego theatrum jest nie tylko Rynek Wielki. Młodzi twórcy byli także na murach miasta i obserwowali „szturmu zamojskiej twierdzy”. Widać też wyraźnie, iż niektórzy wzięli czynny udział w Zamojskim Festiwalu Książki i swe malarskie wspomnienie przelali na papier używając właściwego dla sztuki języka form i kolorów. Wrażenia więc są różnorodne i niezapomniane. Sami odczujemy to przekładając kolejne karty kalendarza. A może teraz razem z naszymi dziećmi zechcemy przyjrzeć się z bliska tym artystycznym przedsięwzięciom, jeśli dotąd nie udało nam się znaleźć na to czasu? Najważniejsze jest jednak to, żeby najmłodszy mieszkańcy naszego miasta zawsze znajdowali czas i ochotę, bo to naprawdę dobra "kulturalna alternatywa".

Warto przypomnieć, że konkurs plastyczny, którego rezultatem jest ten piękny kalendarz, odbywał się w bibliotece, a więc w miejscu będącym nie tylko świątynią literatury, ale także i sztuki, bo potrzeba czytania jest tak samo ważna jak potrzeba obcowania z kulturą. Najlepiej jednak jeśli obie te potrzeby pozostaną potem na całe życie.

Izabela Winiewicz-Cybulska

X Komunikacja alternatywna i wspomagająca

Osrodek Czytelnictwa Niepełnosprawnych Książnicy Zamojskiej od kilku lat organizuje seminaria przybliżające problemy osób niepełnosprawnych. Odbywają się one pod wspólnym hasłem *Budowanie przyjaznego świata dla osób niepełnosprawnych*. We wrześniu 2011 r. seminarium zapoznało uczestników ze strukturą organizacyjną Polskiego Związku Niewidomych i problemami, z jakimi osoby niewidome borykają się na co dzień. Zasadniczym jednak celem było przybliżenie nowoczesnych technik i metod ułatwiających im życie, szczególnie audiodeskrypcji (werbalny opis treści wizualnych osobom niewidomym). W maju 2012 r. seminarium przebiegało pod hasłem *Biblioteka w służbie osobom specjalnej troski* i dotyczyło szczególnie osób starszych: psychologicznego obrazu starości, działalności Książnicy Zamojskiej w ich środowisku oraz rozwoju uniwersytetów trzeciego wieku na przykładzie Zamojskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Seminarium *Komunikacja alternatywna i wspomagająca*, które odbyło się 30 października 2013 r. było trzecim z tego cyklu. Rozpoczęło się inscenizacją teatralną *Kogut, kwoka i kurczęta* w reżyserii Barbary Różańskiej, Iwony Dudy i scenografii Jacentego Pietrasia. Wykonawcami i przygotowującymi tę inscenizację byli dzieci niemówiące i nauczyciele z Zespołu Niepublicznych Szkół Specjalnych *Krok za Krokiem*. Uczestnicy spotkania mogli zobaczyć, jak wygląda komunikacja alternatywna w praktyce, ponieważ wykonawcy oprócz gestów i mimiki, używali komunikatorów (urządzeń wspomagających mowę).

Pierwszy wykład przeprowadziła Agnieszka Pilch (dyr. Zespołu Niepublicznych Szkół Specjalnych *Krok za Krokiem*). Omówiła alternatywne i wspomagające metody komunikacji (ACC). Grupa metod mających na celu umożliwienie komunikacji między osobami, które nie posiadają umiejętności mowy, bądź posiadają je w stopniu niewielkim. Użytkownikami alternatywnych metod komunikacji mogą być osoby z mózgowym porażeniem dziecięcym, stwardnieniem zanikowym bocznym lub autyzmem. Dla każdego użytkownika dobiera się najodpowiedniejszą dla niego metodę, w zależności od jego ograniczeń: system znaków manualnych (język migowy) czy system znaków przestrzenno-dotykowych (klocki słowne Premacka, alfabet Lorma).

Beata Majkut przedstawiła księgozbiór szkolny dla uczniów niemówiących. Uczestnicy, dzięki prezentacji multimedialnej, mogli obejrzeć bibliotekę i księgozbiór (każde zdanie, a czasem każdy wyraz jest opatrzony rysunkiem). Mogli też zobaczyć, w jaki sposób czytelnicy porozumiewają się z bibliotekarką i jak korzystają ze zbiorów biblioteki.

Iwona Duda i Anna Ćwik-Zbyryt pokazały, jak należy dostosować książkę do potrzeb małych dzieci z problemami mowy. Należy je wzbogacać dużą ilością kolorowych rysunków i form przestrzennych, aby dziecko mogło ich także dotknąć. Zawsze należy rozmawiać twarzą do rozmówcy, koncentrować się na mimice i gestach jego ciała. Na zakończenie Elżbieta Kardasz i Małgorzata Mięsiarz za pomocą pokazu multimedialnego pokazały, w jaki sposób tworzy się książki dla uczniów z problemami w komunikowaniu się. We wspólnym czytaniu, należy wskazywać palcem dane słowo, korzystać ze specjalnych książek i tablic do komunikowania się lub urządzeń (komunikatorów). Te same książki trzeba czytać wiele razy (powtarzanie służy uczeniu). Przede wszystkim osobom niemówiącym należy okazywać nieograniczoną cierpliwość i pełną akceptację.

Część z uczestników seminarium po raz pierwszy spotkała się z problemem komunikacji alternatywnej, dlatego jego organizacja na pewno przyczyniła się do budowania świata przyjaznego dla osób niepełnosprawnych, tym razem niemówiących.

Danuta Wójcik, Książnica Zamojska

65 urodziny Biblioteki w Sitnie

Obchody Jubileuszu 65-lecia Biblioteki Publicznej w Sitnie odbyły się 15 maja 2014 r. Uroczystości te zbiegły się z podsumowaniem tegorocznych działań prowadzonych w ramach obchodów *Tygodnia Bibliotek*. Współorganizatorem jubileuszowego święta była Książnica Zamojska.

Na uroczystościach gościliśmy przedstawicieli władz samorządowych, bibliotekarki-emerytki, bibliotekarzy z bibliotek publicznych powiatu zamojskiego, a także przedstawicieli instytucji zaprzyjaźnionych z biblioteką w Sitnie. Wszystkich zebranych gości przywitała Danuta Wrotniak - kierownik tejże placówki. Przedstawiła ona najważniejsze wydarzenia jakie miały miejsce w 65-letniej historii biblioteki, a następnie poprowadziła dalszą część uroczystości.

Gratulacje i życzenia na ręce kierownika placówki przekazywali przedstawiciele władz samorządowych – wójt Kajetan Protas, jego zastępca Marian Bernat, skarbnik – Jolanta Hryciuk oraz przewodniczący Rady Gminy – Edward Tukiendorf.

W imieniu własnym i Starosty Zamojskiego list gratulacyjny oraz upominek wręczył v-ce starosta Jerzy Sobczuk. Życzenia złożyli nam również przedstawiciele Książnicy Zamojskiej, tj. dyrektor Danuta Kawałko i instruktor Danuta Zwolińska oraz Magdalena Wójcikiewicz - przedstawicielka Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie. Nie zbrakowało również życzeń od bibliotekarzy z bibliotek gminnych i miejsko-gminnych powiatu zamojskiego. Oficjalną część jubileuszu zakończył koncert Młodzieżowej Orkiestry Dętej z Sitna pod batutą Pana Ryszarda Gryciaka.

Część nieoficjalną – uświetniła symboliczna lampka szampana, poczęstunek oraz tort upieczony specjalnie na tę okazję. Uroczystości towarzyszyła „mini wystawa” z okazji 10-lecia „Więści Gminnych” - Biuletynu Informacyjnego Gminy Sitno, którego Biblioteka jest współtwórcą.

Danuta Wrotniak, Biblioteka w Sitnie

Czarodziejski Konkurs

(na 115 rocznicę urodzin Cliva Staplesa Lewisa)

Cliv Staples Lewis (przyjaciele mówili do niego Jack) urodził się 29 listopada 1898 roku w Dundela Villas pod Belfastem (Irlandia Północna). W 2013 roku przypadała więc okrągła, 115 rocznica jego urodzin, a my chcąc uczcić ten fakt postanowiłyśmy zorganizować konkurs.

Dorobek artystyczny C. S. Lewisa jest spory, nie mniej jednak przeciętnemu czytelnikowi, temu starszemu i temu młodszemu, autor ten kojarzy się głównie z czarodziejską serią o krainie Narnii. Jeśli więc lektura jest czarodziejska, to konkurs w rzeczy samej również musiał być czarodziejski. Pomyślałyśmy też, że konkurs taki nie może odbyć się bez najmłodszego czarodzieja wszechczasów. Tym sposobem do lektury *Lew czarownica i stara szafa* dołączył *Harry Potter i kamień filozoficzny*, prawdziwa galeria czarownic, czarodziejów i czarodziejskich wątków.

Konkurs przeznaczony był dla uczniów kl. IV - VI szkół podstawowych Miasta i Gminy Krasnobród. Był to test wyboru podzielony na dwie części, pierwsza o Narnii druga o Hogwarcie. Pomysł był taki, żeby ten czas, który uczestnicy spędzą w naszej bibliotece, był chwilą, którą zapamiętają na trochę dłużej, dlatego dodatkowym punktem w regulaminie konkursu była zachęta aby się przebrać. Przebranie miało być adekwatne do tematyki konkursu i miało znaczenie rozstrzygające w sytuacjach remisowych, a tych nie zabrakło.

Żeby było jeszcze bardziej tajemniczo i jeszcze bardziej czarodziejsko postanowiłyśmy „przebrać” też bibliotekę. Kilka opakowań sztucznej pajęczyny, parę sztuk pajaków i nietoperzy, moc świec i świeczek dały nam nieoczekiwany efekt. Tajemniczy, trochę halloweenowy nastrój doskonale podkreślał tematykę konkursu. „Kropką nad i” byłyśmy my same. Trochę dla zabawy, trochę, żeby ośmielić tych, którzy odważyli się przyjść w przebraniu, my również postanowiłyśmy się przebrać. Długie płaszcze, czarne peruki i czarodziejskie tiary na głowie, pozwoliły nam wczuć się w klimat całej zabawy. A ta była naprawdę udana. Największą radość mieli właśnie ci, którzy odważyli się wystąpić w innej, nieznannej sobie do tej pory roli.

Elementem towarzyszącym konkursowi, był pokaz filmu o współczesnym czarodzieju. Bohater filmu *Dynamo*, właściwie: Steven Frayne to brytyjski iluzjonista. W Polsce znany głównie z programu *Więcej niż magia* emitowanego na Discovery Channel. *Dynamo*, to najbardziej ekscytujący iluzjonista nowego pokolenia. Jego niesamowite sztuczki, takie jak zamienianie śniegu w diamenty, lewitacja czy chodzenie po wodach Tamizy, zadziwiły świat. „Magia” którą widzieliśmy na ekranie dopełniła całości czarodziejskiego przedpołudnia.

Bernadeta Włodarczyk, MGBP w Krasnobrodzie

X Talenty małych ojczyzn

Gmina Radecznicza to specyficzne miejsce na kulturalnej mapie powiatu zamojskiego z tej prostej przyczyny iż wiele osób (w tym również młodzież szkolna) zamieszkujących na jej terenie chętnie chwyta za pióro i... pisze. Pisze wiersze, utwory prozatorskie, czasem wspomnienia, które ujęte w piękną literacką formę zachwycają nie tylko lokalną społeczność, ale znajdują uznanie w oczach znawców kultury ludowej w szeroko pojętym tego słowa znaczeniu. Przykładem jest twórczość Stefanii Krukowskiej z Zaburza. Jej wspomnienia z czasów dzieciństwa i wczesnej młodości ukazane na tle codziennego bytowania (zajęcia domowe, gospodarskie czy obrzędy religijne) mieszkańców wsi Komodziańska znalazły uznanie wśród etnografów, co zaowocowało spotkaniem zorganizowanym przez pracowników Biblioteki im. Jana Nowaka Jeziorańskiego w Warszawie. Stefania Krukowska promowała swoją pracę *Tak upływał dzień za dniem* (Szczepreszyn 2011) w towarzystwie Zespołu Śpiewaczego *Zaburzanki*, który uświetnił swoim występem to wyjątkowe spotkanie.

Pisząc o twórcach z terenu gminy trzeba dokonać zdecydowanego podziału na osoby dorosłe (czasem wiekowe) i młodzież szkolną (w różnym wieku), która próbuje swoich sił na polu literackim. W tym miejscu warto wspomnieć Pawła Oleniaka, ucznia gimnazjum, który ma w swoim dorobku kilkanaście, całkiem dobrych, wierszy.

By omawiana twórczość znalazła swoje właściwe miejsce i mogła być zauważona przez innych, Biblioteka Publiczna Gminy Radecznicza organizuje spotkania autorskie rodzimych twórców oraz konkursy literackie pod nazwą *Talenty małych ojczyzn*. Biorący w nich udział mogą dać upust swoim pomysłom i wyobraźni, oczywiście podpartych talentem. W 2013 roku miała miejsce druga edycja tegoż konkursu. Wyniki, zważywszy na kategorię wiekową uczestników (od uczniów klas I szkoły podstawowej poczynając aż do osób wiekowych, od 80 lat wzwyż) były bardzo interesujące, bowiem aż 4 osoby zajęły I miejsce (Julia Książek, siostry Paulina i Karolina Krukowskie i Mikołaj Jachymek). W kategorii „poezja w grupie młodzieżowej” wiódł prym Paweł Oleniak, syn nieżyjącej już Marii Oleniak, poetki, której zbiorek wierszy *Pragnę miłować* ukazał się w 2011 roku. W kategorii proza, w grupie młodzieży I miejsce przypadło Gabrieli Krukowskiej.

W kategorii poezja, w grupie dorosłych, I miejsce ex aequo zajęli Władysław Koczot i Joanna Wachowicz, miejsce II Regina Smoter Grzeszkiewicz, wyróżnienia otrzymały seniorki - Helena Sobczak (jej wiersz *Narodziny Zbawiciela* drukowany był w pokonkursowym zbiorze wierszy *XXI Konkursu Poezji Religijnej im. Ks. prof. Józefa Tischnera* w 2013 r. w Ludźmierzu), Henryka Stadnicka, autorka zbiorów wierszy *Życie w błasku miłości* (2013) oraz *Życie w przyjaźni z Bogiem i z ludźmi* (2013), Janina Gąsior,

także autorka dwu zbiorów wierszy (*Idę do ciebie pielgrzym strudzony i uciśniony...* 2012 oraz *Co człowiek da Bogu*), Maria Pastuszak, Waleria Kozioł. W kategorii proza, w grupie dorosłych I miejsce zajęła Stefania Krukowska.

Oprócz promowania osobistej twórczości mieszkańców naszej gminy, Biblioteka organizuje także konkursy recytatorskie poezji chłopskiej, dające możliwość zapoznania się z twórczością poetów całej Zamojszczyzny. Pomysłodawcą konkursu (w 2013 roku odbyła się 11 edycja) jest poeta z Czarnegostoku Władysław Koczot. W konkursie uczestniczą dzieci i młodzież z gm. Radecznica (4 szkoły podstawowe i 2 gimnazja). Taki sposób prezentacji tej poezji znajduje szerokie zainteresowanie, co świadczy niewątpliwie o uznaniu dla tego rodzaju poczyniń twórczych ludowych poetów naszej gminy i całej Zamojszczyzny.

Biblioteka współpracuje ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Szczepieszyna. Jej owocem są publikacje zbiorów wierszy oraz wspomnień. Do 2013 roku staraniem Stowarzyszenia swoje utwory (poza wymienionymi wyżej) opublikowali: Joanna Wachowicz *Biała róża* (2011), Stanisława Krukowska *Okruszki dobra* (2011), Grzegorz Kaproń *Faza Grzegorza* (2012).

Zofia Sykała, Biblioteka Publiczna Gminy Radecznica

Relacje międzyludzkie w środowisku pracy na tle nauki Papieża Jana Pawła II

W ramach „Zamojskiego Partnerstwa na Rzecz Promocji Zdrowia w Miejscu Pracy i Zdrowego Stylu Życia” 9 kwietnia 2014 r. w Sali Consulatatus Zamojskiego Ratusza, odbyła się konferencja *Relacje międzyludzkie w środowisku pracy na tle nauki Papieża Jana Pawła II*.

Organizatorem Konferencji była Rada Zamojska Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT w Zamościu, patronat przyjął Prezydent Miasta Zamościa Marcin Zamoyski oraz Okręgowy Inspektor Pracy w Lublinie.

W konferencji uczestniczyło ponad 60 osób, w tym 15 pracowników Książnicy Zamojskiej. Celem konferencji było przedstawienie problematyki kształtowania prawidłowych relacji międzyludzkich w środowisku pracy w odniesieniu do nauki JP II.

Wykład *Piotra Skwarka* - zastępcy Okręgowego Inspektora Pracy w Lublinie *Praca człowieka a normy moralne, społeczne i funkcjonujące prawo*” poruszał zagadnienie pracy, jej znaczenie i wpływ dla rozwoju jednostki i społeczeństwa. Postawy i zachowania ludzi świadczących pracę wynikają nie tylko z przepisów bhp, instrukcji, szkoleń, poziomu technicznego urządzeń, maszyn czy pomieszczeń pracy, ale zostały przyswojone znacznie wcześniej w rodzinie, szkole, środowiskach społecznych. Nawet instytucje świeckie stojące na straży przestrzegania prawa pracy (np. Państwowa Inspekcja Pracy), odwołują się do norm moralnych, religijnych i społecznych. *Ostatecznym celem pracy pozostaje zawsze człowiek* – hasło na sztandarze PIP przyznaje człowiekowi nadrzędną rolę w rozwoju społeczeństwa i wytwarzanych dóbr.

Jan Paweł II w encyklice społecznej *Laborem exercens* (*Wykonując pracę*) z 1981 roku wiele uwagi poświęca człowiekowi w kontekście pracy, która ma służyć człowiekowi w jego rozwoju.

Pan *Andrzej Najmiec*, z Zakładu Psychologii Centralnego Instytutu Ochrony Pracy – Państwowego Instytutu Badawczego, wygłosił wykład *Stres w pracy, jego psychologiczne uwarunkowania oraz konsekwencje z nawiązaniem do Encykliki Błogosławionego Jana Pawła II Laborem Exercens*. Stres związany z pracą pojawia się wtedy, gdy wymagania pracy przekraczają możliwości pracownika. Będzie to zespół reakcji psychofizycznych organizmu na wymagania środowiska pracy, które są na granicy możliwości lub przekraczają możliwości konkretnego człowieka. Poziom reakcji stresowej jest u każdego inny, gdyż ma on wartość emocjonalną i subiektywną. Źródłem stresu może być: środowisko

fizyczne, rola w organizacji pracy, struktura organizacyjna, cechy zadania, stosunki międzyludzkie, rozwój kariery, konflikt praca-rodzina, zmiany w organizacji, niepewność pracy. Stres w pracy zmniejsza wsparcie społeczne od przełożonych, współpracowników, rodziny, przyjaciół. Wsparcie może przybierać formy emocjonalne, instrumentalne, informacyjne lub materialne. Wykładowca przedstawił 4 filary zdrowia, które można odnieść nie tylko do środowiska pracy:

- skupienie uwagi na „tu i teraz” i zaangażowanie uwagi w wykonywane zadanie,
- asertywność (nie agresja i nie uległość), której warunkiem jest prawda, a nie manipulacja,
- zdrowe związki i relacje z innymi (największą barierą jest negatywny stosunek do rozmówcy),
- wszechstronność i integracja, np. zaangażowanie w wolontariat.

Ksiądz *Robert Strus*, dyrektor Zespołu Szkół Katolickich im. św. O. Pio w Zamościu, przygotował prezentację multimedialną „*Z życia wielkiego Polaka...*”, przypominającą etapy życia i posłannictwa Jana Pawła II od okresu dzieciństwa i młodości, przez pierwsze lata kapłaństwa, do wyboru na Stolicę Piotrową i czas pielgrzymek oraz zaangażowania w sprawy ludzi i społeczeństw, aż do odejścia do Domu Ojca. Jan Paweł II zawsze szukał człowieka i nad nim się pochylał. Jego misja nie kończy się wraz ze śmiercią. Jego wypowiedzi, dorobek naukowy i świadectwo życia przypominają, że każdy człowiek powołany jest do relacji z samym sobą, z innymi ludźmi i z Bogiem.

Edyta Wójcik, Książnica Zamojska

Aktywne formy pracy z czytelnikiem

10 kwietnia 2014 r. uczestniczyłam w warsztatach *Aktywne formy pracy z czytelnikiem – jak dyskutować o książkach*. Ich organizatorem było Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, a odbywały się one siedzibie Biura Zarządu Głównego SBP w Warszawie.

Celem prowadzonych zajęć warsztatowych było zapoznanie uczestników z wybranymi metodami organizowania dyskusji, szczególnie przydatnymi w pracy z książką i z czytelnikiem.

Warsztaty prowadziła dr Grażyna Walczewska-Klimczak, adiunkt w Instytucie Książki i Czytelnictwa BN, m.in. współautor programu Kursu Kwalifikacyjnego „Arteterapia - Kultura przeciw Wykluczeniu” dla Narodowego Centrum Kultury, współautor i realizator programu tygodniowych warsztatów dla instruktorów działów metodycznych bibliotek wojewódzkich *Inna biblioteka. Między stronami, między wierszami*, rzeczoznawca w zespole opracowującym

program specjalizacji *Animacja kultury w środowisku lokalnym* dla Państwowych Pomaturalnych Studiów Kształcenia Animatorów i Bibliotekarzy, autorka publikacji *Animacja czytelnictwa dziecięcego. Koncepcje - doświadczenia - postulaty* oraz *Młodzież w świetle najnowszych badań*.

W części wstępnej - wprowadzającej wykładowca krótko przedstawiła repertuar technik dyskusyjnych i zasady ich wyboru w pracy z różnymi grupami czytelników. Następnie rozpoczęły się zajęcia warsztatowe, które w sposób praktyczny miały pokazać jak należy organizować dyskusje, w większej lub mniejszej grupie. Zajęcia warsztatowe koncentrowały się głównie na tym jak organizować dyskusje i rozmowy wśród czytelnika dziecięcego. Najciekawszą formą pracy z książką dla dziecka jest oczywiście zabawa. Typologia zabaw, metod i działań zabawowych obejmuje m.in.

- receptywne działania z książką i inscenizacje (czytanie, opowiadanie, czytanie z podziałem na role, opowiadanie z wykorzystaniem ilustracji z rzutnika),
- inscenizacje tekstu i zabawy fabularyzowane (scenariusze zajęć inspirowane fabułą książki),

- gry dyskusyjne wokół książki, bohaterów, fabuły (np. „porozmawiaj z sąsiadem”, czyli dyskusja w parach, „Zapytaj autora, zapytaj bohatera” czyli czego chcielibyśmy się od nich dowiedzieć, „Sześć myślących kapeluszy”, tj. dyskusja o dylematach bohaterów literackich),

- zabawy dramatyczne, zabawa słowem i kreatywne inspiracje, (książka jest jak..., ponieważ..., *Swobodne skojarzenia* - np. do czego podobny jest ten kościół; ta gałązka z baziami; księżyc w zależności od koloru i kształtu; co by było, gdyby Pałac Kultury miał siostry i braci, *Pytania o przyczyny*, np. dlaczego pada deszcz; jak wygląda życie samochodów, sprzętów domowych, ryb w akwarium).

- karty narracyjne, dialogowe, literackie (rozmowy na podstawie przygotowanych wcześniej kart z obrazkami). Każdy uczestnik kładzie swoją kartę przed sobą, ale tak, aby była widoczna dla pozostałych uczestników. W wyznaczonym czasie opowiada krótko treść prezentowanej książki. Ta sekwencja gry służy nie tylko przedstawieniu swojej karty, ale również słuchaniu opowieści innych osób o wybranej przez nich książce. Inna wersja narracji: każdy uczestnik losuje kartę. Nie pokazujemy kart innym. Pierwsza chętna osoba opowiada o tym, co widzi na obrazkach wylosowanej karty. Nie podaje się tytułu książki, do której karta należy. Narrację również wyznacza określony czas. Kto pierwszy odgadnie prawidłowo tytuł, jako kolejna osoba podejmuje opowieść o swojej książce i karcie, według tych samych zasad.

Zajęcia warsztatowe zakończyły się zabawą twórczą *Metafory o książkach*. Tę formę z powodzeniem można zastosować w pracy nie tylko z czytelnikiem dziecięcym. Zajęcia odbywały się w małych grupach. Każda grupa otrzymała jeden przedmiot lub zestaw przedmiotów, z którym należało skojarzyć książkę,

tak by powstała o niej metafora. Wśród przedmiotów były, m.in. latawiec (*książka jest jak latawiec, ponieważ wnosi naszą wyobraźnię do nieba*), zakładka (*książka jest jak zakładka, ponieważ pozwala zastanowić się nad sobą, nad życiem, oddziela to, co było, od tego, co będzie*), szydełko i kordonek (*książka jest jak robótka szydełkowa, misterna, potrzebuje skupienia i czasu*), kostka do gry (*książka jest jak kostka do gry, ponieważ jest nieprzewidywalna*), lupa (*książka jest jak szkło powiększające, ponieważ pozwala wyraźniej widzieć ludzkie uczucia i emocje*).

Jednodniowe warsztaty z pewnością nie nauczyły wszystkiego. Niemniej jednak zaprezentowane podczas nich metody i techniki warto wykorzystać. Sprzyjają one ożywieniu kontaktów w grupie, inicjują wymianę opinii czytelników o książce, ułatwiają zbudowanie przestrzeni do mówienia o emocjach czytelnicznych. Pozwalają także na urozmaicenie prowadzonych spotkań w bibliotekach. Udział w warsztatach „Jak dyskutować o książkach” dał podstawą do samodzielnego wyboru metody prowadzenia spotkania i dyskusji oraz zachęcał do odejścia od szkolnego nastawienia do rozmów wokół książek. Jest to dziś szczególnie istotne podczas pracy z młodym czytelnikiem, by pokazać, że książka może być wciąż atrakcyjnym medium.

Halina Zielińska, Książnica Zamojska

Gra miejska

2 kwietnia br. w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej odbyło się szkolenie dla bibliotekarzy dotyczące nowej formy pracy jaką jest gra miejska.

Gry miejskie coraz częściej wykorzystywane są jako innowacyjna i atrakcyjna metoda edukacji młodzieży. Format gry przypomina podchody, wykorzystuje umiejętności praktyczne i wiedzę uczestników zabawy. Stwarza okazję do zdobycia nowych wiadomości na dany temat - w tym wypadku z dziedziny literatury i historii. Uczestnicy nie są tylko biernymi słuchaczami, ale aktywnymi badaczami. Zabawa terenowa musi odbywać się pod okiem opiekunów, którzy mogą być jednocześnie agentami grup, czuwającymi nad poprawnym wykonaniem poleceń.

Gra ma na celu przedstawienie uczniom biografii pisarza lub poety, którego gra dotyczy, przybliżenie faktów i ciekawostek z jego życiorysu, przekazanie im podstawowych informacji na temat konkretnych pozycji książkowych oraz stworzenie klimatu do dalszych badań nad literaturą przez młodych ludzi.

Grę możemy oprzeć na kanwie jednej książki, konkretnego pisarza z wykorzystaniem jego życiorysu, bądź miejsc z nim związanych. Lokalizacja miejsc wybranych

do gry musi intrygować, wiązać się z konkretnymi zdarzeniami i zachęcać do uzupełniania posiadanej wiedzy. Miejsca, obiekty, które wybierzemy do gry, powinny być ciekawie, inspirować do działań i zdobywania wiedzy. Zadania należy rozdzielić tak, ażeby wszyscy członkowie grupy byli zaangażowani w pracę, polecenia powinny być formułowane precyzyjnie, ważna jest też rywalizacja pomiędzy grupami.

Gra ma określony limit czasowy i przestrzenny. Konieczne jest również przygotowanie pomocy naukowych (kart z instrukcją, map miasta, długopisów). Gra miejska, w którą w ramach szkolenia grała nasza grupa odbywała się pod hasłem „Śladem poetów dawnych” ze szczególnym uwzględnieniem Biernata z Lublina. Oto niektóre z pytań – poleceń do wykonania:

- 30 grudnia 2013 r. w siedzibie Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego, z inicjatywy Fundacji Willa Polonia, odsłonięto tablicę. Z jakiej okazji?

- Odsłonięta tablica ku czci Biernata z Lublina nie jest pierwszą. Wcześniejsza została zawieszona w 1953 roku. Znajdźcie tę tablicę. Co głosi?

- Dowiedzcie się, czy w Lublinie jest ulica Biernata z Lublina. Jeśli tak, to gdzie?

- Oto fraszka Jana Kochanowskiego pod znanym tytułem *Raki*, który wskazuje na dwa różne sposoby czytania sensu utworu. Odczytajcie drugą interpretację, zapisując tekst obok.

*Folgujmy paniom nie sobie, ma rada;
Miłujmy wiernie nie jest w nich przysada.
Godności trzeba nie za nic tu cnota,
Miłości pragną nie pragną tu złota.
Miłują z serca nie patrzą zdrady,
Pilnują prawdy nie kłamają rady.
Wiarę uprzejmą nie dar sobie wąż,
W miarę nie nazbyt ciągnąc ramię każą.
Wiecznie wam służę nie służę na chwilę,
Bezpiecznie wierzcie nierad ja omyle.*

Limit czasowy gry to dwie godziny, ogółem było jedenaście pytań, w tym eliminatka do wykreślenia nazwiska poety i tytułu utworu. Nad poprawnym wykonaniem zadań czuwał agent, przypisany do grupy.

Podsumowując, formuła gry miejskiej jest ciekawą propozycją dla dzieci i młodzieży, aktywizującą do czynnego zdobywania wiedzy poprzez działanie i badania w terenie, wnoszącą nową jakość i zaangażowanie w pracy z młodymi czytelnikami.

Jadwiga Kucharska, Książnica Zamojska

Zaprojektuj logo Zamojskiego Festiwalu Książki regulamin konkursu

Organizator konkursu:

Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu

Cel i zadanie konkursu:

Opracowanie projektu znaku graficznego Zamojskiego Festiwalu Książki, który będzie miał zastosowanie w identyfikacji, popularyzacji i reklamie tego wydarzenia. Logo będzie wykorzystywane w materiałach promocyjnych, informacyjnych i korespondencyjnych, m.in. umieszczane na plakatach, ulotkach, zaproszeniach oraz innych nośnikach reklamy zewnętrznej wydawanych przez Książnicę Zamojską. Znak graficzny Festiwalu powinien kojarzyć się jednoznacznie z tematyką przedsięwzięcia – popularyzacją książki i czytelnictwa oraz promocją biblioteki.

Zasady i warunki uczestnictwa:

1. Konkurs adresowany jest do osób pełnoletnich, mieszkańców Zamościa i powiatu zamojskiego.
2. W konkursie nie mogą uczestniczyć pracownicy Książnicy Zamojskiej oraz członkowie ich rodzin.
3. Każdy uczestnik może zgłosić w konkursie tylko jeden projekt logo, który winien być pracą wcześniej niepublikowaną i nienagradzaną w innych konkursach.
4. Projekt logo powinien być wykonany komputerowo i dostarczony w następujących formatach:
 - wydruk komputerowy na papierze formatu A4
 - wersja elektroniczna zapisana w formatach: PDF lub JPG o wysokiej rozdzielczości z podaniem parametrów graficznych niezbędnych do właściwego użytkowania.
5. Projekty wraz z podaniem imienia i nazwiska autora, jego adresu do korespondencji, telefonu kontaktowego, e-maila należy dostarczyć na adres Organizatora z dopiskiem „konkurs na logo ZFK”.
6. Termin nadsyłania prac upływa 31 grudnia 2014 r.
7. Wyboru tylko jednego laureata konkursu na projekt znaku graficznego ZFK dokona Komisja Konkursowa powołana przez Organizatora.
8. Główne kryteria jakimi kierować się będzie Komisja w ocenie projektów to oryginalność pomysłu, trafność komunikatu wizualnego, czytelność, wyrazistość, oszczędność w użyciu kolorów.

9. Decyzja Komisji Konkursowej o przyznaniu nagrody jest ostateczna i nie przysługuje od niej odwołanie.
10. Komisja zastrzega sobie prawo wyeliminowania prac posiadających wady (złą jakość pliku lub jego uszkodzenie) oraz prawo nie wyłonienia laureata konkursu.
11. Wyniki konkursu zostaną podane do publicznej wiadomości na stronie internetowej Książnicy Zamojskiej oraz w lokalnych mediach 28 lutego 2015 r.
12. Laureat konkursu otrzyma nagrodę rzeczową.
13. Wręczenie nagrody nastąpi podczas V edycji ZFK, w maju 2015 roku.
14. Wyłonione podczas konkursu logo staje się własnością Organizatora konkursu i jest to równoznaczne z wyrażeniem zgody autora na nieodpłatne przeniesienie na Organizatora całości praw do projektu graficznego.
15. Przystąpienie do konkursu jest równoznaczne z oświadczeniem jego uczestnika, że nie narusza on praw osób trzecich, a w szczególności nie narusza ich majątkowych i osobistych praw autorskich.

Postanowienia ogólne:

1. Przekazane na konkurs projekty nie podlegają zwrotowi.
2. Udział w konkursie jest dobrowolny, a jego uczestnicy wyrażają zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych na potrzeby niniejszego konkursu.
3. Uczestnictwo w konkursie jest równoznaczne z akceptacją Regulaminu i jego postanowień.

Halina Zielińska, Książnica Zamojska

Rodzina w literaturze

regulamin konkursu literackiego

Najważniejsze jest, by gdzieś istniało to, czym się żyło:
i zwyczaj, i święta rodzinne. I dom pełen wspomnień.
Najważniejsze jest, by żyć dla powrotu”.

Antoine de Saint-Exupéry

I. Organizatorzy:

Książnica Zamojska im S. K. Zamoyskiego w Zamościu – Wypożyczalnia Główna,

II. Cele konkursu:

1. Zaakcentowanie obchodów 20 rocznicy ustanowienia przez Organizację Narodów Zjednoczonych Międzynarodowego Dnia Rodzin.
2. Podkreślenie wartości rodziny.
3. Promowanie czytelnictwa wśród młodzieży i osób dorosłych.

4. Skierowanie zainteresowań czytelniczych na temat rodziny w literaturze pięknej i popularnonaukowej.

III. Zasady uczestnictwa:

1. Konkurs adresowany jest do Czytelników bibliotek Książnicy Zamojskiej – młodzieży powyżej 16 roku życia oraz osób dorosłych.
2. Zadaniem uczestnika konkursu jest napisanie tekstu literackiego o rodzinie, na podstawie przeczytanej książki. Tekst pisany prozą (dowolny gatunek literacki: esej, opowiadanie, recenzja książki itp.) nie powinien przekraczać 3 stron w formacie A4. Pomocą przy tworzeniu pracy konkursowej może być kanon lektur dołączony do regulaminu.
3. Prace powinny być zaopatrzone w metryczkę zawierającą: nazwisko, imię, dokładny adres do korespondencji lub telefon do kontaktów.
4. Każdy uczestnik może zgłosić w konkursie tylko jeden tekst, wcześniej niepublikowany i nienagradzany w innych konkursach.
5. Dla laureatów konkursu przewidziane są trzy nagrody główne i trzy wyróżnienia, w postaci książek. Komisja zastrzega sobie prawo innego podziału nagród.
6. Przystąpienie do konkursu jest jednoznaczne z oświadczeniem jego uczestnika, że nie narusza on praw osób trzecich, a w szczególności ich praw autorskich.

IV. Terminy:

1. Termin składania prac: 1 lipca – 15 października 2014 r.
1. Prace można przysyłać pocztą na adres: Książnica Zamojska im. Stanisława Kostki Zamoyskiego, ul. Kamienna 20, 22-400 Zamość, z dopiskiem na kopercie Konkurs „Rodzina w literaturze” lub składać w Wypożyczalni Głównej (ul. Kamienna 20) oraz we wszystkich bibliotekach filialnych na terenie Zamościa.
2. Oceny prac dokona Komisja powołana przez organizatora.
3. O wynikach konkursu i dokładnym terminie imprezy finałowej laureaci zostaną powiadomieni listownie lub telefonicznie.
4. Podsumowanie konkursu wraz z wręczeniem nagród laureatom odbędzie się w grudniu 2014 r. podczas Zamojskiej Biesiady Literackiej.

V. Postanowienia ogólne:

1. Prace nagrodzone i wyróżnione przechodzą na własność organizatora, który zastrzega sobie prawo do nieodpłatnego ich wykorzystania i publikowania.
2. Udział w konkursie jest dobrowolny, a jego uczestnicy wyrażają zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych na potrzeby niniejszego konkursu.
3. Uczestnictwo w konkursie jej równoznaczne z akceptacją Regulaminu i jego postanowień.

Dodatkowe informacje pod numerem telefonu 84 62 711 54 wew. 24

Marta Dzygała, Książnica Zamojska

Rocznice literackie 2015

- wybór -

- 250 rocz. ur. – CYPRIAN GODEBSKI (1765-1809), pol. poeta, prozaik
260 rocz. ur. – STANISŁAW STASZIC (1755-1826), pol. działacz oświeceniowy, pisarz polityczny i publicysta, filozof i tłumacz, przyrodnik
455 rocz. ur. – TOMASZ DREZNER (znany jako Dresner, Dresnerus Leopoldianus) (1560-1616) – profesor prawa w Akademii Zamojskiej, autor cennych dzieł z zakresu prawa polskiego, a także wierszy
470 rocz. ur. – SEBASTIAN FABIAN KLONOWIC (Klonowicz, łac. Acernus) (ok. 1545-1602) – pol. poeta, kompozytor, wykładowca Akademii Zamojskiej
550 rocz. ur. – BIERNAT Z LUBLINA (Lubelczyk, Bernardus Lublinensis, Bernardus Lublinius) (ok. 1465 - ok. 1529) – pol. poeta, tłumacz, bajkopisarz
750 rocz. ur. – DANTE ALIGHIERI (maj lub czerwiec 1265 -1321) – wł. poeta, filozof i polityk

STYCZEŃ

- 2.01 25 rocz. ur. – IGOR SIKIRYCKI (1920-1985), pol. poeta, prozaik, autor utworów dla dzieci i młodzieży, satyryk; 31.07 – 90 rocz. ur.
4.01 55 rocz. śm. – ALBERT CAMUS (1913-1960), franc. pisarz, eseista, publicysta; 1957 – Nagroda Nobla
4.01 50 rocz. śm. – T. S. (THOMAS STEARNS) ELIOT (1888-1965), poeta, dramaturg, eseista ang. pochodzenia amer.; 1948 – Nagroda Nobla
4.01 100 rocz. ur. – TYTUS KARPOWICZ (1915-2009), pol. pisarz dla dzieci i młodzieży
4.01 75 rocz. ur. – GAO XINGJIAN (1940), pisarz i dramaturg chiń. (od 1997 – obywatel Francji); 2000 – Nagroda Nobla
6.01 80 rocz. ur. – CEZARY LEŻEŃSKI (1930-2006), pol. pisarz, dziennikarz, autor utworów dla dzieci i młodzieży
9.01 125 rocz. ur. – KAREL ČAPEK (1890-1938), pisarz czes.
11.01 100 rocz. śm. – ZYGMUNT MIŁKOWSKI (właśc. Teodor Tomasz Jeż) (1824-1915), pol. pisarz i działacz niepodległościowy
18.01 75 rocz. śm. – KAZIMIERZ PRZERWA-TETMAJER (1865-1940), pol. poeta, pisarz; 12.02 – 150 rocz. ur.
21.01 65 rocz. śm. – GEORGE ORWELL (1903-1950), pisarz ang.
23.01 110 rocz. ur. – KONSTANTY ILDEFONS GAŁCZYŃSKI (1905-1953), pol. poeta
23.01 85 rocz. ur. – DEREK WALCOTT (1930), karaibski poeta, pisarz; 1992 – Nagroda Nobla
24.01 50 rocz. śm. – WINSTON CHURCHILL (1874-1965), bryt. polityk, mówca, strateg, pisarz i historyk; 1953 – literacka Nagroda Nobla
27.01 5 rocz. śm. – MARIAN GRZEŚCZAK (1934-2010), pol. poeta, prozaik, dramaturg, eseista, tłumacz, krytyk literacki

- 27.01 5 rocz. śm. – JEROME DAVID SALINGER (1919-2010), amer. prozaik
 29.01 155 rocz. śm. – ANTON P. CZECHOW (1860-1904), ros. dramaturg, prozaik
 31.01 30 rocz. śm. – JÓZEF MACKIEWICZ (1902-1985), pol. prozaik, publicysta
 31.01 120 rocz. ur. – STANISŁAW MŁODOŻENIEC (1895-1959), poeta pol.
 31.01 80 rocz. ur. – KENZABURŌ ŌE (1935) – jap. prozaik i eseista, 1994 – Nagroda Nobla

LUTY

- 2.02 40 rocz. śm. – BERTRAND RUSSELL (1872-1970), ang. logik, matematyk, filozof, myśliciel i eseista; 1950 – literacka Nagroda Nobla
 2.02 15 rocz. śm. – JACEK JANCZARSKI (1945-2000), pol. pisarz, satyryk, scenarzysta; 27.02 – 70 rocz. ur.
 3.02 280 rocz. ur. – IGNACY KRASICKI (1735-1801), pol. poeta, dramaturg, publicysta
 4.02 510 rocz. ur. – MIKOŁAJ REJ (1505-1569), pol. poeta i prozaik
 6.02 20 rocz. śm. – MIRA LOBE (1913-1995), austr. autorka książek dla dzieci
 9.02 75 rocz. ur. – JOHN MAXWELL COETZEE (1940), pisarz południowoafryk., obecnie obywatel Australii; 2003 – Nagroda Nobla
 10.02 125 rocz. ur. – BORYS L. PASTERNAK (1890-1960), poeta i prozaik ros.; 1958 – Nagroda Nobla (nie przyjęta); 30.05 – 55 rocz. śm.
 13.02 100 rocz. ur. – JERZY WĘGIERSKI (1915-2012), pisarz pol.
 17.02 45 rocz. śm. – SAMUEL JOSEPH AGNON (1888-1970), pisarz żyd. tworzący w jęz. hebr.; 1966 – Nagroda Nobla
 21.02 15 rocz. śm. – HALINA AUDERSKA (1904-2000), pol. pisarka
 24.02 130 rocz. ur. – JULIUSZ KADEN-BANDROWSKI (1885-1944), pol. prozaik, publicysta
 24.02 130 rocz. ur. – STANISŁAW IGNACY WITKIEWICZ, WITKACY (1885-1939), pisarz, malarz, filozof, teoretyk sztuki
 28.02 25 rocz. śm. – KORNEL FILIPOWICZ (1913-1990), pol. pisarz

MARZEC

- 2.03 35 rocz. śm. – JAROSŁAW IWASZKIEWICZ (1894-1980), pisarz pol.
 6.03 95 rocz. ur. – JADWIGA DACKIEWICZ (1920-2003), pol. pisarka
 7.03 30 rocz. śm. – ARKADY FIEDLER (1894-1985), pol. pisarz i podróżnik
 10.03 75 rocz. śm. – MICHAŁ A. BUŁHAKOW (1891-1940), pisarz ros. *
 11.03 15 rocz. śm. – KAZIMIERZ BRANDYS (1916-2000), pisarz pol.
 13.03 40 rocz. śm. – IVO ANDRIČ (1892-1975), pisarz serb.; 1961 – Nagroda Nobla
 13.03 115 rocz. ur. – JORGOS SEFERIS (1900-1971), grec. poeta i eseista; 1963 – Nagroda Nobla
 14.03 250 rocz. ur. – ELŻBIETA DRUŻBACKA (1698-1765), poetka pol.
 15.03 185 rocz. ur. – PAUL JOHANN LUDWIG VON HEYSE (1830-1914) – niem. pisarz; 1910 – Nagroda Nobla

- 16.03 75 rocz. śm. – SELMA LAGERLÖF (1858-1940), szw. pisarka; 1909 – Nagroda Nobla
- 16.03 45 rocz. śm. – JERZY SZANIAWSKI (1886-1970), pol. dramaturg
- 19.03 30 rocz. śm. – LEOPOLD TYRMAND (1920-1985), pol. prozaik, publicysta
- 19.03 100 rocz. ur. – KAZIMIERZ WYKA (1910-1975), pol. eseista, krytyk lit., historyk literatury, autor podręczników; 19.01 – 35 rocz. śm.
- 24.03 110 rocz. śm. – JULES VERNE (1828-1905), pisarz franc.
- 28.03 5 rocz. śm. – ZOFIA ROMANOWICZOWA (1922-2010), pol. pisarka
- 30.03 5 rocz. śm. – KRZYSZTOF TEODOR TOEPLITZ (1933-2010), pol. dziennikarz i publicysta

KWIECIEŃ

- 2.04 210 rocz. ur. – HANS CHRISTIAN ANDERSEN (1805-1875), bajkopisarz duń.; 4.08 – 140 rocz. śm.
- 2.04 175 rocz. ur. – ÉMILE ZOLA (1840-1902), franc. pisarz
- 2.04 375 rocz. śm. – MACIEJ KAZIMIERZ SARBIEWSKI (1612-1640), światowej sławy pol. poeta neolaciński i teoretyk literatury epoki baroku, kaznodzieja nadworny Władysława IV, jezuita
- 4.04 100 rocz. ur. – JAN DRDA (1915-28.11 1970), czes. pisarz i dramaturg; 28.11 – 45 rocz. śm.
- 5.04 10 rocz. śm. – SAUL BELLOW (1915-2005), amer. pisarz; 1976 – Nagroda Nobla; 10.06 – 100 rocz. ur.
- 7.04 100 rocz. ur. – HENRY KUTTNER (1915-1958), pisarz amer.
- 10.04 95 rocz. ur. – MACIEJ SŁOMCZYŃSKI (1920-1998), pol. pisarz, tłumacz
- 12.04 95 rocz. ur. – ANNA KAMIENSKA (1920-1986), pol. poetka, pisarka, tłumaczka, krytyk lit., autorka utworów dla dzieci i młodzieży
- 13.04 75 rocz. ur. – JEAN-MARIE GUSTAVE LE CLÉZIO (1940), franc. pisarz; 2008 – Nagroda Nobla
- 15.04 35 rocz. śm. – JEAN-PAUL SARTRE (1905-1980), franc. dramaturg, pisarz, eseista, filozof; 1964 – Nagroda Nobla (nie przyjęta); 21.06 – 110 rocz. ur.
- 17.04 130 rocz. ur. – KAREN BLIXEN (1885-1962), duń. pisarka
- 25.04 5 rocz. śm. – ALAN SILLITOE (1928-2010), prozaik ang.
- 26.04 105 rocz. śm. – BJØRNSTJERNE BJØRNSON (1832-1910), norw. pisarz, dramaturg, poeta i publicysta; 1903 – Nagroda Nobla
- 26.04 20 rocz. śm. – HANNA OŻOGOWSKA (1904-1995), pol. pisarka, autorka książek dla młodzieży
- 27.04 80 rocz. ur. – MAGDA LEJA (1935-2006), pol. pisarka, autorka utworów dla dzieci
- 29.04 5 rocz. śm. – RYSZARD MATUSZEWSKI (1914-2010), pol. eseista, krytyk literacki, tłumacz

MAJ

- 1.05 115 rocz. ur. – ALEKSANDER WAT (właśc. A. Chwat) (1900-1967), pol. poeta i prozaik

- 5.05 95 rocz. ur. – HANNA ŁOCHOCKA (1920-1995), pol. poetka, prozaik, tłumaczka, autorka utworów dla dzieci
- 7.05 30 rocz. śm. – ADAM BAHDAJ (1918-1985), pol. pisarz, autor utworów dla młodzieży, tłumacz
- 8.05 135 rocz. śm. – GUSTAW FLAUBERT (1821-1880), pisarz franc.
- 9.05 80 rocz. ur. – HALINA POŚWIATOWSKA (1935-1967), pol. poetka
- 11.05 25 rocz. śm. – WIENIEDIKT W. JEROFIEJEW (1938-1990), ros. pisarz, dramaturg
- 11.05 120 rocz. ur. – JAN PARANDOWSKI (1895-1978), pol. pisarz
- 12.05 45 rocz. śm. – NELLY SACHS (1891-1970), poetka niem.; 1966 – Nagroda Nobla
- 13.05 175 rocz. ur. – ALPHONSE DAUDET (1840-1897), pisarz franc.
- 15.05 125 rocz. ur. – FERDYNAND GOETEL (1890-1960), pol. pisarz, publicysta i działacz polityczny; 24.11 – 55 rocz. śm.
- 16.05 15 rocz. śm. – ANDRZEJ SZCZYPIORSKI (1928-2000), pol. prozaik i publicysta
- 17.05 115 rocz. ur. – WŁADYSŁAW RYMKIEWICZ (1900-1984), pol. prozaik, autor utworów dla młodzieży
- 18.05 105 rocz. śm. – ELIZA ORZESKOWA (1841-1910), pol. pisarka
- 19.05 50 rocz. śm. – MARIA DĄBROWSKA (1889-1965), pol. pisarka, publicystka
- 20.05 75 rocz. śm. – VERNER VON HEIDENSTAM (1859-1940), szw. prozaik i poeta; 1916 – Nagroda Nobla
- 22.05 130 rocz. śm. – VICTOR HUGO (1802-1885), pisarz i poeta franc.
- 24.05 110 rocz. ur. – MICHAŁ A. SZOŁOCHOW (1905-1984), ros. pisarz; 1965 – Nagroda Nobla
- 24.05 75 rocz. ur. – IOSIF A. BRODSKI (1940-1996) – ros. poeta, eseista, dramaturg; 1987 – Nagroda Nobla
- 30.05 10 rocz. śm. – TOMASZ PACYŃSKI (1958-2005), pisarz pol.

CZERWIEC

- 1.06 5 rocz. śm. – ANDRIEJ A. WOZNIESIENSKI (1933-2010), pisarz ros.
- 1.06 100 rocz. ur. – ks. JAN TWARDOWSKI (1915-2006), poeta pol.
- 2.06 175 rocz. ur. – THOMAS HARDY (1840-1928), ang. pisarz i poeta
- 3.06 410 rocz. śm. – JAN ZAMOYSKI (1542-1605), hetman i kanclerz wielki koronny, założyciel Zamościa, fundator Akademii Zamojskiej
- 6.06 485 rocz. ur. – JAN KOCHANOWSKI (1530-1584), poeta pol.
- 6.06 140 rocz. ur. – THOMAS MANN (1875-1955), niem. prozaik i eseista; 1929 – Nagroda Nobla; 12.08 – 60 rocz. śm.
- 7.06 35 rocz. śm. – HENRY MILLER (1891-1980), pisarz amer.
- 10.06 100 rocz. ur. – SAUL BELLOW (1915-2005), pisarz amer.; 1976 – Nagroda Nobla; 5.04 – 10 rocz. śm.
- 12.06 110 rocz. ur. – MARIA KĘDZIORZYNA (1905-1978), pol. pisarka, autorka utworów dla dzieci i młodzieży

- 13.06 150 rocz. ur. – WILLIAM BUTLER YEATS (1865-1939) – poeta, dramaturg i filozof irł. tworzący w jęz. ang.; 1923 – Nagroda Nobla
- 18.06 5 rocz. śm. – JOSÉ SARAMAGO (1922-2010), port. prozaik, poeta, dramaturg; 1998 – Nagroda Nobla
- 20.06 20 rocz. śm. – EMIL CIORAN (1911-1995), pisarz rum.
- 28.06 115 rocz. ur. – LEON KRUCZKOWSKI (1900-1962), pol. pisarz i publicysta
- 28.06 15 rocz. śm. – ks. JÓZEF TISCHNER (1931-2000), pol. filozof i pisarz
- 29.06 85 rocz. śm. – JULIAN EJSMOND (1892-1930), pol. pisarz i poeta
- 29.06 115 rocz. ur. – ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY (1900-1944), franc. pisarz,
- 29.06 85 rocz. ur. – SŁAWOMIR MROŻEK (1930-2013), dramatopisarz, prozaik
- 30.06 35 rocz. śm. – HALINA SNOPKIEWICZ (1934-1980), pol. powieściopisarka i tłumaczka, autorka powieści dla młodzieży

LIPIEC

- 2.07 30 rocz. śm. – MARIA NIKLEWICZÓWNA (1892-1985), pol. poetka, autorka utworów dla dzieci i młodzieży
- 4.07 15 rocz. śm. – GUSTAW HERLING-GRUDZIŃSKI (1919-2000), pisarz pol.
- 5.07 25 rocz. śm. – KORNELIA DOBKIEWICZOWA (1912-1990), pol. pisarka, autorka utworów dla młodzieży
- 6.07 10 rocz. śm. – CLAUDE SIMON (1913-2005), pisarz franc.; 1985 – Nagroda Nobla
- 9.07 70 rocz. śm. – MARIA PAWLIKOWSKA-JASNORZEWSKA (1891-1945), pol. poetka, dramatopisarka
- 10.07 90 rocz. ur. – EDMUND NIZIURSKI (1925-2013), pol. pisarz, twórca literatury dla młodzieży
- 16.07 30 rocz. śm. – HEINRICH BÖLL (1917-1985), pisarz niem.; 1972 – Nagroda Nobla
- 18.07 35 rocz. śm. – HANNA JANUSZEWSKA (1905-1980), pol. pisarka, poetka, tłumaczka, autorka utworów dla dzieci
- 19.07 100 rocz. ur. – WIERA BADALSKA (1915-1981), pol. pisarka, autorka książek dla dzieci, podręczników, tekstów piosenek, tłumaczka
- 19.07 65 rocz. śm. – JAN GRABOWSKI (1882-1950), pol. pisarz, autor książek dla dzieci i młodzieży
- 25.07 110 rocz. ur. – ELIAS CANETTI (1905-1994), szwajc. poeta i dramaturg piszący po niem.; 1981 – Nagroda Nobla
- 25.07 35 rocz. śm. – WŁODZIMIERZ S. WYSOCKI (1938-1980), ros. poeta, pieśniarz i aktor
- 29.07 115 rocz. ur. – EYVIND JOHNSON (1900-1976), pisarz szw.; 1974 – Nagroda Nobla

SIERPIEŃ

- 8.08 125 rocz. ur. – ZOFIA KOSSAK-SZCZUCKA (1890-1968), pisarka pol.
- 9.08 100 rocz. śm. – JERZY ŻUŁAWSKI (1874-1915), pisarz pol.
- 10.08 120 rocz. ur. – MICHAŁ M. ZOSZCZENKO (1895-1958), ros. pisarz, satyryk

- 15.08 115 rocz. ur. – JAN BRZECHWA (właśc. J. Lesman) (1900-1966), pol. poeta, satyryk, autor utworów dla dzieci
- 17.08 105 rocz. ur. – JADWIGA ŻYLIŃSKA (1910-2009), pol. pisarka, autorka powieści dla młodzieży
- 22.08 115 rocz. śm. – IRENA TUWIM (1900-1987), pol. autorka i tłumaczka literatury dla dzieci i młodzieży, poetka
- 22.08 60 rocz. śm. – LUCYNA KRZEMIENIECKA (1907-1955), pol. autorka utworów dla dzieci
- 26.08 15 rocz. śm. – WOJCIECH ŻUKROWSKI (1916-2000), pol. pisarz
- 28.08 85 rocz. ur. – ROMAN ŚLIWONIK (1930-2012), poeta pol.
- 28.08 20 rocz. śm. – MICHAEL ENDE (1929-1995), pisarz niem., autor utworów dla dzieci

WRZESIEŃ

- 1.09 45 rocz. śm. – FRANÇOIS MAURIAC (1885-1970), franc. pisarz; 1952 – Nagroda Nobla
- 4.09 100 rocz. ur. – JADWIGA CHUDZIKOWSKA (1915-1995), pol. pisarka, eseistka, autorka utworów dla młodzieży
- 8.09 185 rocz. ur. – FRÉDÉRIC MISTRAL (1830-1914), franc. poeta; 1904 – Nagroda Nobla
- 14.09 15 rocz. śm. – JERZY GIEDROYC (1906-2000), pol. publicysta i działacz emigracyjny, redaktor paryskiej Kultury
- 15.09 125 rocz. ur. – AGATHA CHRISTIE (1890-1976), pisarka ang.
- 18.09 20 rocz. śm. – HELENA BECHLEROWA (1908-1995), pol. autorka książek dla dzieci, audycji radiowych, tłumaczka
- 19.09 115 rocz. ur. – WŁODZIMIERZ SŁOBODNIK (1900-1991), pol. poeta, tłumacz, satyryk, autor książek dla młodzieży
- 20.09 40 rocz. śm. – SAINT-JOHN PERSE (właśc. Alexis Saint-Léger Léger) (1887-1975), poeta franc.; 1960 – Nagroda Nobla
- 27.09 80 rocz. ur. – ANDRZEJ BRYCHT (1935-1998), pol. pisarz, poeta, prozaik, reportażysta
- 30.09 25 rocz. śm. – PATRICK WHITE (1912-1990), pisarz austral.; 1973 – Nagroda Nobla

PAŹDZIERNIK

- 1.10 80 rocz. ur. – NIKOS CHADZINIKOLAU (1935-2009), pol. pisarz grec. pochodzenia, poeta, prozaik, tłumacz
- 3.10 120 rocz. ur. – SIERGIEJ A. JESIENIN (1895-1925), ros. poeta
- 6.10 45 rocz. śm. – JULIAN PRZYBOŚ (1901-1970), pol. poeta
- 8.10 105 rocz. śm. – MARIA KONOPNICKA (1842-1910), pol. poetka i nowelistka, autorka utworów dla dzieci
- 10.10 85 rocz. ur. – HAROLD PINTER (1930-2008), ang. dramaturg, pisarz, reżyser teatralny i scenarzysta; 2005 – Nagroda Nobla
- 11.10 130 rocz. ur. – FRANÇOIS MAURIAC (1885-1970), pisarz franc.; 1952 – Nagroda Nobla

- 12.10 25 rocz. śm. – ANDRZEJ KRZEPKOWSKI (1953-1990), pisarz pol.
 15.10 115 rocz. ur. – JADWIGA CHAMIEC (1900-1995), pol. pisarka, autorka książek i słuchowisk radiowych dla dzieci i młodzieży
 17.10 100 rocz. ur. – ARTHUR MILLER (1915-2005), dramaturg amer.; 10.02 – 10 rocz. śm.
 21.10 225 rocz. ur. – ALPHONSE DE LAMARTINE (1790-1869), poeta franc.
 21.10 85 rocz. śm. – WŁODZIMIERZ PERZYŃSKI (1877-1930), pol. dramaturg i prozaik
 22.10 145 rocz. ur. – IWAN A. BUNIN (1870-1953), ros. poeta i prozaik; 1933 – Nagroda Nobla
 26.10 125 rocz. śm. – CARLO COLLODI (1826-1890), wł. pisarz
 29.10 5 rocz. śm. – LUDWIK JERZY KERN (1920-2010), pol. poeta, satyryk, tłumacz, autor tekstów piosenek; 29.12 – 95 rocz. ur.
 30.10 120 rocz. ur. – MARIA KUNCEWICZOWA (1895-1989), pisarka pol.

LISTOPAD

- 1.11 120 rocz. ur. – JAN WIKTOR (1890-1967), pol. prozaik, eseista
 2.11 65 rocz. śm. – GEORGE BERNARD SHAW (1856-1950), ang. dramatopisarz i publicysta pochodzenia irl.; 1925 – Nagroda Nobla
 5.11 10 rocz. śm. – JOHN FOWLES (1926-2005), pisarz ang.
 10.11 150 rocz. ur. – WŁADYSŁAW UMIŃSKI (1865-1954), pisarz pol., autor książek dla młodzieży
 15.11 120 rocz. ur. – ANTONI SŁONIMSKI (1895-1976), pisarz pol.
 17.11 110 rocz. ur. – ADAM WAŻYK (1905-1982), pol. poeta i prozaik
 19.11 115 rocz. ur. – ANNA SEGHERS (1900-1983), niem. pisarka
 20.11 105 rocz. śm. – LEW N. TOLSTOJ (1828-1910), ros. prozaik
 20.11 90 rocz. śm. – STEFAN ŻEROMSKI (1864-1925), pol. pisarz
 22.11 75 rocz. śm. – WACŁAW BERENT (1873-1940), pol. pisarz i tłumacz
 23.11 25 rocz. śm. – ROALD DAHL (1916-1990), bryt. pisarz, autor utworów dla dzieci
 26.11 160 rocz. śm. – ADAM MICKIEWICZ (1798-1855), poeta pol. ☺
 30.11 180 rocz. ur. – MARK TWAIN (1835-1910), amer. pisarz pochodzenia szkoc.; 21.04 – 105 rocz. śm.
 30.11 115 rocz. śm. – OSCAR WILDE (1845-1900), ang. poeta, prozaik, dramatopisarz

GRUDZIEŃ

- 1.12 600 rocz. ur. – JAN DŁUGOSZ (1415-1480), historyk i kronikarz pol.
 5.12 90 rocz. śm. – WŁADYSŁAW REYMONT (1867-1925), pisarz pol.; 1924 – Nagroda Nobla
 6.12 70 rocz. ur. – RAFAŁ WOJACZEK (1945-1971), pol. poeta
 9.12 30 rocz. śm. – IRENEUSZ IREDYŃSKI (1939-1985), pol. prozaik, dramaturg, poeta
 12.12 155 rocz. śm. – JAN KASPROWICZ (1860-1926), pol. dramaturg i poeta

- 12.12 100 rocz. ur. – JEREMI PRZYBORA (1915-2004), pol. poeta, współtwórca *Kabaretu Starszych Panów*
- 13.12 100 rocz. ur. – ROSS MACDONALD (1915-1983), pisarz amer.
- 14.12 25 rocz. śm. – FRIEDRICH DÜRRENMATT (1921-1990), szwajc. dramaturg, prozaik, eseista i teoretyk teatru
- 16.12 50 rocz. śm. – WILLIAM SOMERSET MAUGHAM (1874-1965), ang. pisarz i dramaturg
- 12.12 25 rocz. śm. – MARIAN ORŁOŃ (1932-1990), pol. pisarz, autor utworów dla dzieci i młodzieży
- 21.12 75 rocz. śm. – FRANCIS SCOTT FITZGERALD (1896-1940), amer. pisarz i scenarzysta filmowy
- 23.12 200 rocz. ur. – JAN POTOCKI (1761-1815), pisarz i podróżnik
- 28.12 90 rocz. śm. – SIERGIEJ A. JESIENIN (1895-1925), poeta ros.; 3.10 – 120 rocz. ur.
- 28.12 20 rocz. śm. – ZDZISŁAW NOWAK (1949-1995), pol. pisarz, autor utworów dla dzieci i młodzieży
- 30.12 20 rocz. śm. – MARIA KANN (1916-1995), pol. pisarka, autorka książek dla dzieci i młodzieży
- 30.12 150 rocz. ur. – RUDYARD KIPLING (1865-1936), ang. pisarz i poeta; 1907 – Nagroda Nobla
- 31.12 110 rocz. ur. – TADEUSZ BREZA (1905-1970), pol. prozaik i eseista; 19.05–45 rocz. śm.

Anna Kalniuk, Książnica Zamojska

Kalendarz rocznic regionalnych w 2015 roku ✕

1. Białasiewicz Wojciech (1940-) – dziennikarz, historyk, autor książek historycznych – 75. rocznica urodzin.
2. Bojarczuk Michał (1900-1986) – działacz społeczny, regionalista, kronikarz, długoletni dyrektor Liceum im. J. Zamoyskiego – 115. rocznica urodzin.
3. Borowski Winicjusz (1955-) – artysta malarz – 60. rocznica urodzin.
4. Bryk Aleksander (1905-1982) – kompozytor, dyrygent, pedagog - 110. rocznica urodzin.
5. Burda Stanisława (1930-) – poetka – 85. rocznica urodzin.
6. Choroś Renata (1965-) – zamojska poetka, nauczycielka – 50. rocznica urodzin.
7. Cichła-Czarniawska Elżbieta (1935-) – poetka, prozaik, historyk literatury – 80. rocznica urodzin.
8. Convalis Dominik (1575-1605) – profesor Akademii Zamojskiej, cenzor drukarni akademickiej – 440. rocznica urodzin i 410. rocznica śmierci.
9. Czajka Tadeusz (1920-2007) – prozaik, autor wspomnień – 95. rocznica urodzin.

10. Drezner Tomasz (1560-1616) – prawnik, jeden z najwybitniejszych profesorów i rektorów Akademii Zamojskiej – 455. rocznica urodzin.
11. Fornal Maria (1960-) – etnograf, pracownik służb konserwatorskich, pomysłodawczyni i organizatorka Zamojskich Spotkań Kultur – 55. rocznica urodzin.
12. Gajewski Paweł (1889-1950) – malarz, autor malowideł w kościele w Zwierzyńcu – 65. rocznica śmierci.
13. Galek Czesław (1950-) – ksiądz, kanonik, dr nauk humanistycznych, pisarz, publicysta – 65. rocznica urodzin.
14. Grechuta Marek (1945-2006) – wykonawca polskiej piosenki poetyckiej, kompozytor, poeta, malarz, architekt – 70. rocznica urodzin.
15. Gruca Dorota (1970-) – biegaczka, sportsmenka – 45. rocznica urodzin.
16. Gruszka Krystyna (1950-) – wieloletnia dyrektor biblioteki publicznej w Zamościu – 65. rocznica urodzin.
17. Grygiel Tadeusz (1955-) - zamojski poeta i malarz - 60. rocznica urodzin.
18. Gutkowski Wojciech (1775-1826) - profesor Liceum Królewskiego, przedstawiciel „zamojskiego oświecenia”, inżynier, wojskowy, publicysta - 240. rocznica urodzin.
19. Handelsman Marcei (1882-1945) – wybitny polski historyk, publikujący na łamach „Teki Zamojskiej” – 70. rocznica śmierci.
20. Hauke Maurycy (1775-1830) – generał broni WP, komendant twierdzy zamojskiej, dowódca obrony Zamościa w 1813 roku – 240. rocznica urodzin i 185. rocznica śmierci.
21. Jaroszewicz Jan (1575-1670) – architekt ordynacki, burgrabia dworu Zamojskich – 440. rocznica urodzin i 345. rocznica śmierci.
22. Kierszniewska Grażyna (1924-1940) – harcerka, męczennica zamojskiej Rotundy – 75. rocznica śmierci.
23. Klonowic Sebastian (1545-1602) – poeta, autor poematów polskich i łacińskich - 470. rocznica urodzin.
24. Klukowski Zygmunt (1885-1959) – lekarz, bibliofil, kronikarz, społecznik – 130. rocznica urodzin.
25. Kołakowski Hieronim (ok.1600-1655) – profesor i rektor Akademii Zamojskiej, doktor filozofii i medycyny, lekarz – 415. rocznica urodzin i 360. rocznica śmierci.
26. Kowalczyk Jerzy (1930-) – profesor, historyk sztuki, badacz dziejów i kultury Zamościa – 85. rocznica urodzin.
27. Krobski Adrian (1640-1708) – profesor i rektor Akademii Zamojskiej, dr filozofii i praw, rajca i asesor zamojski – 375. rocznica urodzin.
28. Król Maria (1960-) – lekarz internista, animatorka ruchu na rzecz osób niepełnosprawnych w Zamościu – 55. rocznica urodzin.
29. Kukolnik Bazyle (1765-1821) – profesor Liceum Królewskiego, redaktor „Dziennika Ekonomicznego” – 250. rocznica urodzin.
30. Kulik Adam (1950-) – poeta, pisarz, reporter, dokumentalista – 65. rocznica urodzin.
31. Łoński Kazimierz (1940-2011) – nauczyciel, twórca ekslibrisów – 75. rocznica urodzin.
32. Majkut Józef (1912-2000) – publicysta, poeta – 15. rocznica śmierci.

33. Marczuk Leonard (1950-) – popularny „Lolek”, organizator imprez rozrywkowych – 65. rocznica urodzin.
34. Misiura Andrzej Józef (1935-1995) – poeta, pedagog, polonista – 80. rocznica urodzin i 20 rocznica śmierci.
35. Młodożeniec Stanisław (1895-1959) – poeta, współtwórca polskiego futuryzmu – 120. rocznica urodzin.
36. Morando Bernardo (1540-1600) – wybitny architekt włoski – 475. rocznica urodzin i 415. rocznica śmierci.
37. Namysłowski Karol (1856-1925) – twórca orkiestry włościańskiej, kompozytor, dyrygent, skrzypek – 90. rocznica śmierci.
38. Niewieski Stanisław (ok. 1645-1699) – profesor i rektor Akademii Zamojskiej, autor i wydawca kalendarzy – 370. rocznica urodzin.
39. Nowosad Dorota (1960-) – działaczka społeczna, założycielka stowarzyszenia „Amazonki” – 55. rocznica urodzin.
40. Ormiński Tomasz (?-1735) – profesor Akademii Zamojskiej, X infulat zamojski, autor i wydawca kalendarzy – 280. rocznica śmierci.
41. Pachuta Bolesław (1881-1960), Pachuta Stanisław (syn 1915-1990), zamojscy cukiernicy – 55. rocznica śmierci Bolesława i 100. rocznica urodzin i 25. rocznica śmierci Stanisława.
42. Perec Icchak Lejb (1852-1915) – światowej sławy pisarz w języku jidysz – 100. rocznica śmierci.
43. Pieszko Michał (1890-1969) – nauczyciel, badacz i popularyzator dziejów Zamościa – 125. rocznica urodzin.
44. Podobiński Feliks (1905-1969) – malarz i pedagog – 110. rocznica urodzin.
45. Podziomkiewicz Klemens (1715-1800) – profesor i rektor Akademii Zamojskiej, dr teologii, kanonik – 300. rocznica urodzin i 215. rocznica śmierci
46. Popek Jan (1942-1980) – malarz, grafik, pedagog – 35. rocznica śmierci.
47. Rebizant-Siwiło Monika (1975-) – nauczycielka, literatka – 40. rocznica urodzin.
48. Różycki Janusz (1953-2005) – kanclerz WSZiA, wojewoda zamojski – 10. rocznica śmierci.
49. Sawa Bogumiła (1940-) – historyk, regionalista - 75. rocznica urodzin.
50. Siegieńczuk Marian (1951-1990) – muzealnik, regionalista, działacz turystyczny, fotograf – 25. rocznica śmierci.
51. Skulski Leopold (1877-1945) – polityk, premier RP i minister – 70. rocznica śmierci.
52. Sochaniewicz Kazimierz (1892-1930) – historyk, archiwista – 85. rocznica śmierci.
53. Staszic Stanisław (1755-1826) – uczoney, filozof, prezes Tow. Przyjaciół Nauk, działacz społeczny i gospodarczy, pisarz polityczny, ksiądz – 260. rocznica urodzin.
54. Stefanides Melchior (ok. 1565-1638) – pierwszy rektor Akademii Zamojskiej – 450. rocznica urodzin.
55. Stodołkiewicz Edward (1863-1935) – burmistrz, przedsiębiorca, działacz społeczny – 80. rocznica śmierci.

56. Suchora Edward (1925-1970) – działacz ruchu robotniczego, historyk, regionalista – 90. rocznica urodzin i 45. rocznica śmierci.
 57. Sulmicki Paweł (1909-1980) – ekonomista, profesor – 35. rocznica śmierci.
 58. Szkutnik Henryk (1950-) – malarz, muzealnik, fotograf – 65. rocznica urodzin
 59. Śrutwa Jan (1940-) – biskup diecezji zamojsko-lubaczowskiej – 75. rocznica urodzin.
 60. Tokarzewski Dariusz (1960-) – muzyk, członek Grupy VOX – 55. rocznica urodzin
 61. Witusik Adam Andrzej (1940-2008) – historyk UMCS w Lublinie, autor szeregu publikacji o Zamoyskich i Zamościu – 75. rocznica urodzin.
 62. Wnuk Andrzej (1975-) – dziennikarz, prawnik, przedsiębiorca, literat – 40. rocznica urodzin.
 63. Zachwatowicz Jan (1900-1983) – wybitny architekt, konserwator i historyk sztuki – 115. rocznica urodzin.
 64. Zamoyski Jan (1542-1605) – kanclerz i hetman wielki koronny, mąż stanu, mecenas nauki i kultury, założyciel Zamościa – 410. rocznica śmierci.
 65. Zamoyski Stanisław Kostka (1775-1856) – XII ordynat, mecenas nauki i kultury, twórca Biblioteki Ordynacji Zamojskiej, patron Książnicy Zamojskiej – 240. rocznica urodzin.
 66. Zaremba Tadeusz (1895-1964) – architekt – 120. rocznica urodzin.
 67. Zawisza Franciszek (1905-1976) – ksiądz kanonik, długoletni proboszcz zamojskiej Kolegiaty – 110. rocznica urodzin.
 68. Zin Wiktor (1925-2007) – architekt, historyk sztuki, rysownik – 90. rocznica urodzin
- 435. rocznica założenia Zamościa przez Jana Zamoyskiego (1580).
 - 420. rocznica otwarcia podwojów Akademii Zamojskiej (1595).
 - 415. rocznica wydania przez Jana Zamoyskiego aktów fundacji Kolegiaty i Akademii Zamojskiej (1600).
 - 375. rocznica fundacji seminarium duchownego przez Katarzynę z Ostrogskich Zamoyską (1640).
 - 75. rocznica założenia obozu przejściowego w zamojskiej Rotundzie (1940).
 - 40. rocznica utworzenia województwa zamojskiego (1975).
 - 35. rocznica powstania NSZZ „Solidarność” (1980).
 - 10. rocznica powstania restauracji i klubu muzycznego „Corner Pub”- miejsca spotkań polityków, literatów i ludzi kultury (2005)

Anna Rychter, Książnica Zamojska

Stefan i Zygmunt Pomarańscy – zamojscy księgarze, 120. i 115. rocznica urodzin

Stefan Pomarański (1893-1944)

pseudonim: Stefan Roszko, Borowicz, Michał Zawisza, Nowaczyński.

Historyk, legionista, major Wojska Polskiego, twórca „Teki Zamojskiej”. Urodził się 17.09.1893 r. w Warszawie jako pierwszy syn muzyka związanego z Zamojszczyzną Józefa Pomarańskiego i Marii z Dorantów. Do gimnazjum uczęszczał w Zamościu, potem w Warszawie. W 1908 roku wstąpił do Organizacji Młodzieży Niepodległościowej „Zarzewie”.

Był pionierem tajnego skautingu w Polsce. Został drużynowym pierwszej warszawskiej drużyny harcerskiej im. Romualda Traugutta. W 1912 r. zgłosił się do Polskich Drużyn Strzeleckich, by w 1913 r. objąć nad nimi dowództwo. Studiował historię na Uniwersytecie Warszawskim. W 1914 roku uzyskał maturę i wstąpił do I Kompanii Kadrowej Legionów, brał udział w walkach I wojny światowej, podczas których został ranny. Działał w Polskiej Organizacji Skautowej. Był Współzałożycielem Księgarni Polskiej w Zamościu, pomysłodawcą i redaktorem „Teki Zamojskiej”. 15 X 1918 roku przeniósł się do Warszawy, gdzie pozyskał około 30 uczonych do współpracy z „Teką Zamojską”. W latach 1918-1920 i 1928-1935 służył w wojsku. W 1922 roku zdobył tytuł doktora historii na Uniwersytecie Warszawskim. W latach trzydziestych przeniósł się do Lwowa, gdzie był dyrektorem Archiwum Skarbowego, potem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Był autorem wielu prac historycznych oraz popularnej biografii Józefa Piłsudskiego, która doczekała się 13 wydań, w tym zamojskiego. Zajmował się dziejami powstania styczniowego (badania w Archiwum Głównym Akt Dawnych), bojami Legionów, historią pułków polskich. Wydał m.in. „Wspomnienia Stanisława Dekańskiego o powstaniu styczniowym w Zamojszczyźnie” (Zamość 1920). Opracował czwarte wydanie pracy J. Piłsudskiego „22 stycznia 1863” (Lwów 1938), opublikował cykl wykładów „Walka o niepodległość po powstaniu styczniowym” i „Proces polityczny w Szczepreszynie w 1852 roku i jego skutki” (Zamość 1919) oraz tom „Pierwsza wojna polska”.

opracował w ramach cyklu „Zarys historii wojennej pułku Piechoty Legionów” (1931).

W 1939 r. został zmobilizowany i dostał przydział do Wydziału Propagandy Naczelnego Wodza marszałka E. Rydza Śmigłego. Brał udział w obronie Lwowa w 1939 roku. Działal w konspiracji na Węgrzech. W 1944 roku został aresztowany przez Gestapo i wywieziony do obozu koncentracyjnego we Flossenburgu – numer 29244 gdzie zginął 15 XII tegoż roku. Pośmiertnie został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Polonia Restituta V klasy, czterokrotnie Krzyżem Walcznych i Krzyżem Niepodległości.

1. Kędziora, Andrzej: Encyklopedia miasta Zamościa. – Wyd. 2. – Zamość : JN Profil : GREENart – Jacek Kardasz, 2012. – S. 531.
2. Stawecki, Piotr: Pomarański Stefan (1893 - 1944) // W: Polski Słownik Biograficzny. – Wrocław ; Kraków [etc.] : Zakł. Nar. im. Ossolińskich. – 1983, t. 27, z. 113. – S. 375-377.

Twórczość:

1. Autobiografia generała Mikołaja Przewalskiego : (1839 - 1888) / oprac. Stefan Pomarański. – Warszawa : Libraria Nova, 1934. – 16 s. : fot. ; 23 cm.
2. "Biografistyka" powstania styczniowego : referat wygłoszony na Konferencji poświęconej dziejom powstania styczniowego w jego 75 rocznicę przez Tow. Miłośników Historii w Warszawie // Przegląd Historyczny : dwumiesięcznik naukowy. – T. 34, nr 2 (1937), s. 428-434, Toż: Warszawa : Libraria Nova, 1938. – 13 s. ; 23 cm. – Odb.: Przegląd Historyczny.
3. Chomęciska szlacheckie [działalność kulturalno - oświatowa]. – Korespondencje // Kronika Powiatu Zamojskiego. – 1918, nr 10, s. 42-44.
4. La contribution de la Pologne : a l'histoire de la guerre. – Paris : s.n., 1921]. – S. [1], 166-176 ; 26 cm // Extr.: Revue de Synthèse Historique, T. 33, nr 97-99 (1921). – Paris.
5. Deputacja sejmowa czuwająca nad władzą dyktatora : 1830-1831. – [Warszawa : s.n., 1927]. – 23 s. ; 26 cm. – [Nadb.] "Drogi", nr 6, 7, 1927.
6. Diarjusz Senatu z roku 1830-1831 // Archiwum Komisji Historycznej. – T. 2, (1930), s. 431-629, Toż: Senat Królestwa Polskiego ; wydał Stefan Pomarański. – Kraków : nakł. Polskiej Akademii Umiejętności, 1929. – 201, [1] s. ; 26 cm. – Odb.: Archiwum Komisji Historycznej.
7. Do genealogii Józefa Gołuchowskiego. – [Warszawa : s.n., 1926]. – S. [1], 182-188 ; 29 cm. – (1930) [Odb.:] Rocznik Towarzystwa Heraldycznego, T. 8, 1926.
8. 22 [dwudziesty drugi] stycznia 1863 / Józef Piłsudski ; oprac. i posł. zaopatrzył S. Pomarański ; il. Wacław Siemiątkowski. – Wyd. 4 wykonane w 75. rocznicę Powstania Styczniowego. – Lwów : nakł. Państwowego

- Wydawnictwa Książek Szkolnych, 1938. – 94, [1] s., [1] k. map. : faks., mapy, rys. ; 24 cm.
9. Generał Juljan Stachiewicz, twórca archiwów wojska polskiego // Archeion. – T. 13 (1935), s. 6-7, Toż: Warszawa : Libraria Nova, 1936. – 16 s. ; 23 cm. – Odb.: Archeion.
 10. Generał Romuald Traugutt // Wiarus. – 1919, nr 3, s. 155-163.
 11. Generał Romuald Traugutt : w 55-tą rocznicę śmierci. – Zamość : Zygmunt Pomarański i Spółka, 1919. – 12 s. ; 20 cm. – Biblioteczka "Czytajmy" ; nr 7.
 12. Generał Romuald Traugutt : ostatni naczelnik narodu. – Wyd. 2. – Zamość : Zygmunt Pomarański i Spółka, 1921. – 16 s. ; 17 cm. – Biblioteczka imienia Księdza Stanisława Staszica ; nr 37.
 13. Jak to król Bolesław Chrobry z Rusią wojował i jak zdobył Kijów. – Zamość : Zygmunt Pomarański i Spółka, 1918. – Czytajmy! ; 8.
Rec.: Sochaniewicz, Kazimierz: // Muzeum. – T. 33, (1918), s. 499-500.
 14. Jeden z najwybitniejszych. Sylwetka Zygmunta Chmieleńskiego // Gazeta Lwowska. – 1933, dod. tyg., nr 4, s. 5-6 : il.
 15. Jeszcze dwie odmiany herbu miasta Zamościa // Kronika Powiatu Zamojskiego. – 1918, nr 17, s. 68-69.
 16. Józef Piłsudski : hayat ve faaliyeti. – Istanbul : Resimli Ay Matbaas, 1933. 56 s., [1] k. portr. : il., err. ; 20 cm.
 17. Józef Piłsudski : (1867-1935). – Wyd. 13 uzup. – Warszawa : Gebethner i Wolff, 1936. – 64 s. ; 18 cm. – Biblioteczka Uniwersytetów Ludowych i Młodzieży Szkolnej ; nr 48.
 18. Józef Piłsudski : elu ja teod. – Tallinn : Kirjastus "Varak" Tallinas, 1936. – 47 s. : il. ; 20 cm. – Tähtsad mehed ja naised ; 2.
 19. Józef Piłsudski : życie i czyny. – Zamość : Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem, 1928. – 20 s. ; 17 cm., Toż: Wyd. 4. – Zamość : Z. Pomarański, 1928. – 32 s. ; 17 cm. ; Wyd. 5 uzup. – 1930. – 45, [1] s., 1 k. tabl. ; 18 cm. ; Wyd. 6 uzup. – 1930. – 45, [1] s., 1 k. tabl. ; 19 cm ; Wyd. 7. – Zamość : Z. Pomarański, 1931 [Antydat. 1930], 47, [1] s., 1 k. tabl. ; 21 cm. ; Wyd. 8 popr. i uzup. – 59, [2] s., [1] k. tabl. ; 21 cm. ; Wyd. 9 popr. – Warszawa : Wojskowy Instytut Naukowo – Wydawniczy, 1932. – 83 s. : il. ; 18 cm. ; Wyd. 10 popr. – Warszawa : Okręg Stołeczny Związku Peowiaków, 1934. – 83 s. : il. ; 17 cm., Toż: Wyd. 11 uzup. – 1934. – [4], 84 s. : il. ; 18 cm. ; Wyd. 12 uzup. – Warszawa : Gustaw Szylling, 1934. – 63 s. : il. ; 21 cm.
 20. Julian Stachiewicz (1890-1934) // Przegląd Historyczny. – T. 32 (1935), Toż: Warszawa : Libraria Nova, 1935. – [2], 46 s., 1 k. tabl. ; 23 cm. – Odb.: Przegląd Historyczny ; Wyd. 2 popr. – Warszawa : Wojskowe Biuro Historyczne, 1935. – 48 s., 1 k. tabl. ; 25 cm.
 21. Laski ; Na Podhalu // W: Z bojów brygady Piłsudskiego. – Kraków : M. Baranowski, 1915.

22. Legiony na polu walki : działania pierwszego pułku Legionów na lewym brzegu Wisły w sierpniu i wrześniu 1914 roku : relacje uczestników / zebr. I wstępem zaopatrzył Wacław Tokarz. – Piotrków : [s.n.], 1916. – 235, [3] s., [20] k. tabl. ; 21 cm.
23. Listy gończe w sprawie powstańców z r. 1831 pochodzących z Litwy // Ateneum Wileńskie : czasopismo naukowe poświęcone badaniom przeszłości ziem W. X. Litewskiego. – T. 9 (1926/1927), s. 146-157.
24. Marjan Dubiecki : zarys biograficzny z powodu 85-ej rocznicy urodzin. – Zamość : Z. Pomarański, 1923. – 55, [1] s. ; 18 cm., Toż: Tydzień Polski. – 1923, nr 4, s. 4-6 ; nr 5, s. 7-10 ; nr 6, s. 6-10 ; nr 7, s. 9-12.
25. Marzał Josif Piłsudsk'ij [Tyt. oryg.: Józef Piłsudski]. – Lwów : skł. gł. Knig. Nauk. T-va im. Szewczenka, 1938. – 66, [1] s. : il. ; 18 cm.
26. Na marginesie niemieckich planów organizacji wojska polskiego // W: Niepodległość. T. 2.
27. Naczelnik Józef Piłsudski. – Zamość : Zygmunt Pomarański i Spółka, [ok. 1919].
28. Nasz Wódz Naczelny. – Zamość : Zygmunt Pomarański i Spółka, 1920. – 16 s. ; il. ; 16 cm. – Biblioteczka Żołnierza.
29. Nieco nieznanych wiadomości o płk. D. Czachowskim // Polska Zbrojna. – 1926, nr 96, s. 5 ; nr 97, s. 5.
30. Niemojewski, Jan Nepomucen: Wspomnienia / wydał, wstępem, objaśnieniami i skorowidzem opatrzył Stefan Pomarański. – Warszawa ; Kraków [etc.] : Gebethner i Wolff, 1925. – XIV, [2], 608 s. ; 18 cm.
31. Nieznana relacja Karola Różyckiego z jego kampanii na Wołyniu w 1931 r. // Przegląd Współczesny. – 1826, nr 52, s. 266-272.
32. Nowe Stowarzyszenie [Polskie Towarzystwo Krajoznawcze]. – Kronika Miejskowa // Kronika Powiatu Zamojskiego. – 1918, nr 1-2, s. 23-24.
33. Obchód rocznicy 3-go Maja w Zamościu w r. 1918 / Stefan Roszko [pseud.]. – Zamość : Zygmunt Pomarański i Spółka, [1918]. – 19 s. ; 13 cm. – Biblioteka "Kroniki Powiatu Zamojskiego" ; l. 8.
34. Okręgowy zjazd Straży Ogniwych w Zamościu. – Kronika Miejskowa. – Korespondencje // Kronika Powiatu Zamojskiego. – 1918, nr 10, s.42-44.
35. Ostatni Jagiellonowie : sylwety monarchów i ludzi : ocena wydarzeń. – Lwów : Państw. Wydaw. Książek Szkolnych, dr. 1938. – 92, [3] s. : il. ; 21 cm. – Wielka Biblioteka Historyczna.
36. Ostatnia kampanja gen. Kruka Heydenreicha. – Warszawa : [s.n.], 1933. – 27 s. : il. ; 25 cm. – Odb.: Przegląd Historyczno – Wojskowy ; t. 5.
37. Pierwsza wojna polska (1918-1920) : zbiór wojennych komunikatów prasowych Sztabu Generalnego [...] / zebr., oprac., wstępem i skorowidzem opatrzył Stefan Pomarański. – Warszawa : Główna Księgarnia Wojskowa, 1920. – XVI, 355 s., 20 k. tabl. : err. ; 24 cm – Polski Wysięk Zbrojny ; t. 7.

38. Pierwsze dni // W: Legiony na polu walki : działania pierwszego pułku Legionów na lewym brzegu Wisły w sierpniu i wrześniu 1914 roku : relacye uczestników / zebrał Wacław Tokarz. – Piotrków 1916.
39. Pierwsze trzy tygodnie powstania styczniowego. W oświetleniu nieznanego materiału archiwalnego // Polska Zbrojna. – 1927, nr 21, s. 3 ; nr 22, s. 3 ; nr 24, s. 3.
40. Pieśń o Józefie Piłsudskim / zebrał i wstępem poprzedził Apolinary Krupiński ; przedm. S. Pomarański. – Wyd. 4 uzup. – Zamość : Zygmunt Pomarański i Spółka, 1929. – 372 s. ; 21 cm.
41. Piłsudski : sua obra e sua vida. – Lisboa : Depositária Livraria Bertrand, [1930]. – 39 s., [1] k. portr. ; 21 cm.
42. Piłsudski : vida y obra : versión del Polaco. – Madrid : Gráfica Universal, 1932. – 48 s., [1] k. portr. ; 20 cm.
43. Posłowie wydawcy do IV wydania Józefa Piłsudskiego "22 stycznia 1863". – Warszawa : Libraria Nova, 1938. – 14, [1] s. ; 23 cm.
44. Powierza, Stanisław: Dziennik strzelca ś.p. ... sierpień – wrzesień – październik 1914 r. / z rękopisu podał S. Pomarański // Głos Prawdy. – 1927, nr 218.
45. Proces polityczny w Szczepieszynie w 1852 roku i jego skutki // Teka Zamojska. – 1919, nr 4, s. 55-61 ; nr 5, s. 74-77, Toż: Zamość : Zygmunt Pomarański i Spółka, 1919. – 23 s. ; 23 cm. – Książnica Zamojska ; 7.
46. Relacja Jana Nepomucena Niemojowskiego o wyprawie Samuela Różyckiego na Litwę w 1831 r. // Ateneum Wileńskie : czasopismo naukowe poświęcone badaniom przeszłości ziem W. X. Litewskiego. – T. 5-6 (1924), s. 200-222.
47. Setna rocznica Związku Walki Czynnej // Oleandry. – 2008, nr 5, s. 28.
48. Społeczeństwo i państwo średniowiecza greckiego. – Zamość : Z. Pomarański, 1922. – 67, [1] s. ; 19 cm. – Biblioteczka Historyczna ; l. 4.
49. Spółka lekarzy zamojskich / Stefan Pomarański. – Kronika Miejskowa // Kronika Powiatu Zamojskiego. – 1918, nr 19, s. 103.
50. Ś. p. Julian Stachiewicz // Przegląd Historyczny. – T 32, nr 2 (1934-1935), s. 411-456.
51. Towarzystwo Miłośników Zamościa // Teka Zamojska. – 1920, nr 4, s. 63-64.
52. [Trzeci] 3-ci Maja w Zamościu [Relacja z uroczystości] // Kronika Powiatu Zamojskiego. – 1918 nr 1-2 s. 5-6.
53. Unja Polski z Litwą : (w 350-tą rocznicę Unji Lubelskiej). – Zamość : Z. Pomarański, 1919. – 15, [1] s. ; 18 cm. – Biblioteczka "Czytajmy" ; nr 6.
54. W awangardzie : ze wspomnień Piłsudczyka. – Warszawa : [s.n.], 1916. – 44, [1] s. : err. ; 19 cm. ; Wyd. 2. – Warszawa : Wojskowy Instytut Naukowo - Wydawniczy, 1934. – 115, [1] s. ; 20 cm.

55. Warszawskie źródła archiwalne do dziejów powstania 1863 roku / Zjazd Historyków Polskich (4 ; 1925 ; Poznań). Sekcja 3. – [Warszawa : s.n., 1925]. – 12 s. ; 24 cm.
56. Warszawskie źródła archiwalne do dziejów powstania 1863 roku : komunikat zgłoszony na IV Zjeździe Historyków polskich w Poznaniu 1925 r. – Zamość : Zygmunt Pomarański i Spółka, 1925. – 16 s. ; 24 cm. – Odb. Z Księgi Zjazdowej IV Zjazdu Historyków Polskich w Poznaniu, t.1: Referaty. Sekcja 3. – Lwów, 1925.
57. Wojskowa służba Traugutta // Polska Zbrojna. – 1926, nr 213, s. 3 ; nr 214, s. 3 ; nr 215, s. 5 ; nr 216, s. 3 ; nr 217, s. 3, Toż: // W: Księga Pamiątkowa ku uczczeniu dwudziestopięcioletniej działalności naukowej prof. Marcelego Handelsmana. – Warszawa 1929, Toż: Odb. [Warszawa : s.n., 1929]. – 14 s. ; 25 cm.
58. Wspomnienia o Kurzawie [na przypomnienie zbliżającej się 30-ej rocznicy śmierci] // Głos Prawdy. – 1927, nr 215.
59. Wspomnienia o Dubieckim // Głos Prawdy. – [31.10] 1926.
60. Wspomnienia Stanisława Dekańskiego o powstaniu styczniowym w Zamojszczyźnie // Teka Zamojska. – 1920, nr 3, s.40-42 ; nr 5, s. 74-76 ; nr 7, s. 104-110 ; nr 8, s. 123-127 ; nr 9-10, s. 156-157, Toż: Zamość : Zygmunt Pomarański i Spółka, 1920. – 29 s. ; 23 cm. – Książnica Zamojska ; t. 13.
61. Wspomnienie sprzed lat dwudziestu // Teka Zamojska. – 1938, z. 1 (1938), s. 44-51, Toż: Zamość : s.n., [1938]. – 8 s. ; 25 bm. – Odb. : „Teki Zamojska” ; nr 1.
62. Wydział Spraw Wewnętrznych Rządu Narodowego w powstaniu styczniowym w oświetleniu zeznania Rafała Krajewskiego // Przegląd Historyczny : dwumiesięcznik naukowy. – T. 24 (1924), s. 120-132, Toż: Warszawa : [s.n.], 1924. – s. [1], 120-132 ; 23 cm. – Odb: Przegląd Historyczny ; t. 24.
63. Z bojów brygady Piłsudskiego / wydaw. zbiorowe. – Kraków : nakł. Michała Baranowskiego, 1915. – 79, [1] s., [16] k. tabl., [1] mapa : fot., mapa ; 25 cm.
64. Z cyklu "Lista strat" : (ze wspomnień). – Zamość : [s.n.], 1915. – 32 s. ; 18 cm. ; Wyd. 2. – Lublin : [s.n.], 1916. – 32 s. ; 18 cm.
65. Z historycznych dni lipca i sierpnia 1914 r. – Warszawa : Gebethner i Wolff, [1936] . – 70, [2] s., 7 k. tabl. ; 18 cm. – Polska i Świat Współczesny : biblioteka młodzieży ; 44.
66. Zarys historii wojennej 1-go Pułku Piechoty Legionów / z polecenia Wojskowego Biura Historycznego oprac. S. Pomarański. – Warszawa : [s.n.], 1931. – 106, [2] s. ; 24 cm. – Zarys Historji Wojennej Pułków Polskich 1918-1920. [Seria 1 ; nr 1].
67. Zarys historii wojennej 36-go pułku piechoty Legji Akademickiej / z polecenia Wojskowego Biura Historycznego oprac. S. Pomarański. – Warszawa : [s.n.], 1930. – 59, [1] s. ; 24 cm.

68. Zarys Historji Wojennej Pułków Polskich 1918-1920. 1 Pułk Piechoty Legionów, Seria 1, nr 36 ; Wyd. 2. – Warszawa : [Wojsk. Biuro Hist.], 1931. – 104 s., 2 tabl. ; 23 cm.
69. Ze wspomnień o Marjanie Dubieckim // *Bluszcz*. – 1927, nr 44, s. 4-5.
70. Zienkiewicz, Kazimierz: Wspomnienia powstańca 1863 roku / do druku przygot. i wstępem opatrzył S. Pomarański. – Warszawa : Wojskowy Instytut Naukowo - Wydawniczy, 1932. – XXX, [2], 340 s. ; 23 cm.
71. Związek Walki Czynnej i Związek Strzelecki // *Strzelec*. – 1934, z. 11.

Zygmunt Pomarański (1898-1941)

pseudonim: Brzózka, Zyga, Środa, Zbyszek

Księgarz, nakładca, kompozytor, legionista. Młodszy brat Stefana, syn Józefa Pomarańskiego i Marii z Doranttów. Ukończył Gimnazjum Rychłowskiego w Warszawie. Działal w konspiracyjnym ruchu niepodległościowym. Był członkiem Organizacji Młodzieży Niepodległościowej "Zarzewie", żołnierzem I Kompanii Kadrowej Legionów. W trakcie działań wojennych został kilkakrotnie ranny, służył w Polskiej Organizacji Wojskowej, pełnił funkcję komendanta w Iłży, Radomiu i Zamościu (1917-1918). Był uczestnikiem wojny polsko-radzieckiej. Wraz z bratem Stefanem założył w grudniu 1917 r. Księgarnię Polską w Zamościu, którą później prowadził pod nazwą firmową Z. Pomarański i Spółka. Był współtwórcą „Kroniki Powiatu Zamojskiego”- późniejszej „Teki Zamojskiej”. Artykuły tu publikowane, głównie o historii Zamojszczyzny były drukowane w serii „Biblioteczka Kroniki Powiatu Zamojskiego” (1918-1920). Dziejom Zamojszczyzny poświęcona była seria „Książnica Zamojska” (1919-1921), a technice wojskowej „Biblioteczka Żołnierza” (1918-1921). Tematyce historycznej poświęcona była popularna seria „Czytajmy”, „Biblioteczka Historyczna” (1921-1922) oraz „Obrona Kresów” (1918). Na potrzeby kształcenia przeznaczona była „Biblioteczka Dydaktyczna” (1918-1922) oraz seria „Swoi i Obcy”. Specjalistyczną serią była „Książnica Lasowa” redagowana przez inżyniera leśnika Józefa Pomarańskiego. Zygmunt Pomarański wydawał również literaturę piękną: Juliusza Kaden-Bandrowskiego, Józefa Wittlina czy Wacława Sieroszewskiego. Firma wydawała także książki dla młodzieży i podręczniki szkolne. Trudno dzisiaj jednoznacznie określić liczbę wydawnictw Księgarni Polskiej. Aktualnie znane są 162 tytuły, wyłączając wznowienia. Książki i broszury oznaczone były z reguły własnym sygnetem wydawniczym. Na twórczość muzyczną Zygmunta składały się polonezy, mazurki, muzyka do pieśni wojskowych,

m.in. „O mój rozmarynie, rozwijaj się”. Komponował również melodie do wierszy poetów legionowych i piosenki do czasopisma „Wiarus”. Wśród samodzielnych wydawnictw na uwagę zasługuje zbiór „Pieśni o wojnie i na wojnie pisane”. W 1918 roku wziął udział w I Zjeździe Księgarzy Polskich. W 1922 roku przyjął na sześć miesięcy kierownictwo Drukarni Sejmikowej w Zamościu. Działał w Związku Strzeleckim i Związku Legionistów. Po zamknięciu Księgarni Polskiej w 1931 roku pracował jako komornik w Kraśniku, Hrubieszowie i Włodzimierzu. Od 1938 roku był notariuszem w Zamościu. Pełnił również funkcję sekretarza redakcji powstałego w 1939 roku w Zamościu pisma „Gromada Strzelecka”. W czasie okupacji prowadził sklep i hurtownię. Był działaczem ruchu oporu. W 1941 roku został aresztowany przez gestapo i wywieziony do Oświęcimia, gdzie zginął. Za działalność wojenną został odznaczony Krzyżem Niepodległości z Mieczem i Medalem Wojska.

1. Kędziora, Andrzej: Encyklopedia miasta Zamościa. – Wyd. 2. – Zamość : JN Profil : GREENart – Jacek Kardasz, 2012. – S. 532.
2. (Red.): Pomarański Zygmunt // W: Polski Słownik Biograficzny. – Wrocław ; Kraków [etc.] : Zakł. Nar. im. Ossolińskich. – 1983, T. 27. – S. 377-379.

Twórczość:

1. Dwa polonezy : na fortepian. – Warszawa : Skład Główny Gebethner i Wolff, 1936. – 19 s.
2. Jak szydło z worka : ze wspomnień własnych // Zamojski głos prawdy. – 1929, s. 2.
3. Kronika Powiatu Zamojskiego : wychodzi 1 i 15 każdego miesiąca / red. odp. Julian Wyszynski. – Zamość : Zygmunt Pomarański, 1918.
4. Na śmierć kapitana Brygady Piłsudskiego Franciszka Grudzińskiego-Pększyca marsz żałobny: opus 3-ci. – Wyd. 2. – Lublin , 1915. – 4 s. ; 16 cm.
5. O Józefie Piłsudskim dwie pieśni : na jeden głos i fortepian. – Warszawa : Gebethner i Wolff, 1936. – Zawiera: dwie pieśni: „Pieśń o miłym wodzu” – sł. Kostek Biernacki, „Serce Marszałka” – sł. Kazimiera Hłakiewiczówna. – Na jeden głos i fortepian.
6. O mój rozmarynie! : [op. nr 2] / sł. Edwarda Słońskiego. – [s.l.] : [s.n.], [1915]. – [4] s. ; 17 cm. – Partytura.
7. Odczyt p. inż. J. Rzędzińskiego o szkołach zawodowych // Kronika Powiatu Zamojskiego. – 1918, nr 3-4, s. 57-58.
8. Pierwsza rana : z pamiętnika // Wiarus. – 1919, z. 21.
9. Pierwszy ranny żołnierz Komendanta // Zarzewie : Jednodniówka. – 1934, s. 28.
10. Pieśni o wojnie i na wojnie pisane : na cztery głosy męskie a cappella. Cz. 1. – Warszawa : Główna Księgarnia Wojskowa, 1934.– 21 s. ; 28 cm.

11. Pieśni o wojnie i na wojnie pisane : na jeden głos i fortepian . Cz. 1. – Warszawa : Główna Księgarnia Wojskowa, 1934. – 31 s. ; 28 cm. – Pieśni. – Pamięci poległych towarzyszy broni w dwudziestolecie czynu legionowego.
12. Pieśni o wojnie i na wojnie pisane : na cztery głosy męskie a capella. Cz. 2 z. 1 / do słów Stanisława Długosza. – Warszawa : Główna Księgarnia Wojskowa, 1937. – Partytura. – 11, [1] s. ; 29cm. – Zawiera: Trzeba pieczętować krwią ; Straceńcy ; Nowi woje. – Pieśń chóralna (chór męski a capp.).
13. Pieśni o wojnie i na wojnie pisane : na jeden głos i fortepian. Cz. 2 z.1 / do słów Stanisława Długosza. – Warszawa : Główna Księgarnia Wojskowa, 1937. – 18, [1] s. ; 29cm.
14. Pieśni o wojnie i na wojnie pisane : na cztery głosy męskie a capella. Cz. 2 z. 2 / Zygmunt Pomarański. – Warszawa : Główna Księgarnia Wojskowa, 1938. – [Partytura]. – 18, [1] s. ; 29cm. – Zawiera: Matka ; Pory roku ; Złote ognie ; Czemu ty dziewczyno ; Matuli mojej ; Dzieli nas ogród róż ; We młynie. – Pieśń chóralna (chór męski a capp.).
15. Pieśni o wojnie i na wojnie pisane : na jeden głos i fortepian. Cz. 2 z. 2 / Zygmunt Pomarański. – Warszawa : Główna Księgarnia Wojskowa, 1938. – 24, [1] s. ; 29cm.
16. Praktyczne wskazówki dla urzędników zarządów gmin wiejskich i niewydziałonych gmin miejskich : dotyczące zaopatrywania interesantów, udających się do notariuszów w dokumenty, potrzebne przy zawieraniu umów w formie aktów notarialnych, oraz dotyczące udzielania ogólnych informacji / Z. Pomarański, B. Bazylewicz. – Warszawa : Nakładem Izby Notarialnych R. P., 1939. – 48 s. ; 16 cm.
17. Sukcesorów imci pana ordynata Marcina Zamoyskiego spór o ordynację : (przyczynek do dziejów ordynacji Zamojskiej z czasów saskich) / Ludwik Glatman ; red. Zygmunt Pomarański. – Zamość : Z. Pomarański, [1920]. – 43 s. : tab. ; 20 cm. – Książnica Zamojska ; t. 19.
18. W krwawym bitwy majestacie : pieśń wojenna : na jeden głos i fortepian / sł. Józef Mączka. – Warszawa : Główna Księgarnia Wojskowa, 1938. – 11 s. ; 28 cm.. – Z cyklu: Pieśni o wojnie i na wojnie pisane. Dedykowany Janowi Kiepurze.
19. Wiec Obywatelski 10 X 1918 [relacja] // Kronika Powiatu Zamojskiego. – 1918, nr 18, s. 87-88.
20. Zamojski głos prawdy : jednodniówka : Zamość, dnia 2 czerwca 1929 roku / [red. Z. Pomarański]. – Zamość : Zygmunt Pomarański, 1929. – 2 s. ; 63x32 cm.
21. Związek handlowców. – Kronika Miejskowa // Kronika Powiatu Zamojskiego. – 1918, nr 3-4, s.60-61.
22. Zwierzyniec [Działalność organizacji młodzieżowych w Zwierzyńcu]. – Korespondencje // Kronika Powiatu Zamojskiego. – 1918, nr 9 s.29.

Kompozytor muzyki do utworów:

1. Jedzie na Kasztance / sł. Waław Biernacki ; marzec 1915 // W: Biernacki, W.: Marsze i piosenki Brygady Piłsudskiego. – Kraków : Drukarnia Ludowa, 1915. – S. 3; Bożyk, Jerzy Michał, Boroń, Piotr: Śpiewnik pieśni patriotycznej. – Kraków : Młodzieżowy Ośrodek Edukacji Obywatelskiej przy Centrum Młodzieży im. dr Henryka Jordana w Krakowie, 2007. – S. 33; Cepelli, J.: Śpiewnik strzelecki szkoły junaka. – Warszawa : Główna Księgarnia Wojskowa, 1933. – S. 65-66; Łochowski, Leon, Korniewski Wiesław: ...pieśń ujdzie cało... : śpiewnik. – Warszawa : Oddział Kultury Departamentu Wychowania Wojska Polskiego, 1992. – S. 174-176; Olszewski, Jerzy: Śpiewnik młodej wsi : na 2 głosy. – Warszawa : Centralny Związek Młodej Wsi, 1937. – S. 18. – Publikacja nie zawiera informacji na temat autora słów i muzyki, zawiera tylko trzy pierwsze zwrotki; Mroczek, Wilhelm Zbyszko: Muza Legionów Polskich 1914-1915 : oryginalne śpiewy i śpiewki wojenne z melodiami. – Kraków : Drukarnia Związkowa, 1916. – S. 18, 19; Roliński, Adam: A gdy na wojenkę szli Ojczyźnie służyć... : pieśni i piosenki żołnierskie z lat 1914-1918 : antologia. – Kraków : Księgarnia Akademicka, 1996. – S. 311, 312, 457, 458; Straszewicz, Marzena: Ojców naszych śpiew : pieśni patriotyczne. – , Komorów : Prometheus, 1992, nr 96; Szul, Bogusław: Piosenki leguna tułacza. – Warszawa ; Kraków : Księgarnia J. Czerneckiego, 1919. – S. 41; Świerczek, Wendelin: Śpiewniczek młodzieży polskiej : zawierający dawne i nowsze pieśni z muzyką na 1, 2 i 3 głosy. – Kraków : Księża Misjonarze, 1917. – z. 1, nr 42. – S. 58. – Publikacja nie zawiera informacji na temat autora tekstu i muzyki, zamieszczono skróconą wersję słów; Wacholc, Maria: Śpiewnik polski. – Warszawa : Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 1991. – S. 106, 107.
2. Hej, minęły moje dni spokojne / słowa Waław Denhoff-Czarnocki [pieśń legionowa] // W: Lempicki, Stanisław, Fischer, Adam: Polska pieśń wojenna : antologia poezji polskiej z roku wielkiej wojny. – Lwów : Księgarnia Polska Bernarda Połonieckiego, 1916. – S. 135, 136; Mroczek, Wilhelm Zbyszko: Pieśni Legionów Polskich 1914-1915 z melodyami. – Kraków : Mroczek Wilhelm Zbyszko, 1915. – S. 53, 54; Pomarański, Z.: Pieśni o wojnie i na wojnie pisane. – Warszawa : Główna Księgarnia Wojskowa, 1934. – S. 18-20; Roliński, Adam: A gdy na wojenkę... : antologia. – Kraków : Księgarnia Akademicka, 1996, s. 362, 363, 469.
3. O, mój rozmarynie [pieśń legionowa] / sł. Edward Słoński ; 6 września 1915 legionowe 1914-1919. – Lwów : Księgarnia Polska, 1920. – S. 102 (nuty, nr 202); Pomarański Z.: Pieśni o wojnie i na wojnie pisane. – Warszawa : Główna Księgarnia Wojskowa, 1937. – S. 17, 18; Roliński, Adam: A gdy na wojenkę szli... : antologia. – Kraków : Księgarnia Akademicka, 1996. – S. 364, 365, 469; Szul-Skjöldkrona, Bogusław: Piosenki leguna_tulacza (nuty, s. 167, nr 202); Wiadomości Polskie // 1915, nr 48.

4. O, mój rozmarynie [pieśń legionowa] / sł. Edward Słoński // W: Pomarański, Z.: Pieśni o wojnie i na wojnie pisane. – Warszawa : Główna Księgarnia Wojskowa, 1937. – 17, 18; Roliński, Adam: A gdy na wojenkę szli... : antologia, Kraków: Księgarnia Akademicka, 1996. – S. 153, 412, 413; Rząd i Wojsko // 1917, nr 25.
5. Pieśń o poległych ułanach / słowa Waclaw Denhoff-Czarnocki [pieśń legionowa] // W: Lempicki, Stanisław, Fischer, Adam: Polska pieśń wojenna : antologia poezji polskiej z roku wielkiej wojny. – Lwów, Księgarnia Polska Bernarda Połonieckiego, 1916. –S. 143, 144; Pomarański Z.: Pieśni o wojnie i na wojnie pisane. – Warszawa : Główna Księgarnia Wojskowa, 1934. – S. 11–13; Roliński, Adam: A gdy na wojenkę szli... : antologia. – Kraków, Księgarnia Akademicka, 1996. – S. 360, 361, 469.
6. Sen o szpadzie [pieśń legionowa] / sł. Edward Słoński ; 3 marca 1915 // W: Pomarański, Z.: Pieśni o wojnie i na wojnie pisane. – Warszawa : Główna Księgarnia Wojskowa, 1937. – S. 10, 12; Roliński, Adam: A gdy na wojenkę szli... : antologia. – Kraków : Księgarnia Akademicka, 1996. – S. 223, 224, 468; Słoński, Edward: Idzie żołnierz borem, lasem : 1914–1915 : wiersze i zapiski Edwarda Słońskiego o Polsce, o wojnie, i o żołnierzach. – Warszawa : Towarzystwo Wydawnicze „Nowina”, 1916. – S. 10, 11.
7. Starym szlakiem [pieśń legionowa] / sł. Józef Mączka ; styczeń 1915 // W: Lempicki, Stanisław, Fischer, Adam: Polska pieśń wojenna : antologia poezji polskiej z roku wielkiej wojny. – Lwów : Księgarnia Polska Bernarda Połonieckiego, 1916. – S. 31, 32; Mączka, Józef: Starym szlakiem : [poezje]. – Kraków : Centralne Biuro Wydawnictw N.K.N., 1917. – s. 17, 18; Pomarański, Z.: Pieśni o wojnie i na wojnie pisane. – Warszawa : Główna Księgarnia Wojskowa, 1937. – S. 3, 7; Roliński, Adam: A gdy na wojenkę szli... : antologia. – Kraków: Księgarnia Akademicka, 1996. – S. 350–352, 468.
8. Ta, co nie zginęła [pieśń legionowa] / sł. Edward Słoński ; muz. Feliks Starczewski, Z. Pomarański // W: Lempicki, Stanisław, Fischer, Adam: Polska pieśń wojenna : antologia poezji polskiej z roku wielkiej wojny. – Lwów : Księgarnia Polska Bernarda Połonieckiego, 1916. – S. 214, 215; Pomarański, Z.: Pieśni o wojnie i na wojnie pisane. – Warszawa, Główna Księgarnia Wojskowa, 1937. – S. 8, 9; Roliński, Adam: A gdy na wojenkę szli... : antologia. , – Kraków: Księgarnia Akademicka, 1996. – S. 346–348, 468; Słoński, Edward: Idzie żołnierz borem, lasem : 1914–1915 : wiersze i zapiski Edwarda Słońskiego o Polsce, o wojnie, i o żołnierzach. – Warszawa : Towarzystwo Wydawnicze „Nowina”, 1916. – S. 10, 11; Tenże: Ta, co nie zginęła... : wybór wierszy Edwarda Słońskiego o Polsce, o wojnie, o żołnierzach. – Warszawa : Gustaw Gebethner i Robert Wolff, 1917. – S. 2, 7; Świerczek, Wendelin: Śpiewniczek młodzieży polskiej : zawierający dawne i nowsze pieśni z muzyką na 1, 2 i 3 głosy. – Kraków : Księża Misjonarze, 1917, z. 2, nr 39, s. 57–59.

O życiu i twórczości Stefana i Zygmunta Pomarańskich:

1. AD: Rondo braci Pomarańskich // Kronika Tygodnia. – 2011, nr 43, s. 8, Tenże: Rondo braci Pomarańskich // Kronika Tygodnia. – 2011, nr 49, s. 9, Tenże: Rondo braci Pomarańskich // Kronika Tygodnia. – 2012, nr 37, s. 9.
2. (A.K.): Wydawnictwa "Księgarni Pomarańskich" // Sztandar Ludu. – 1977, nr 124, s. 4.
3. bn: Uczcili kompozytora i legionistę : Zamość : wmurowanie tej tablicy było marzeniem Adeli Ostowicz // Kronika Tygodnia. – 2014, nr 19, s. 16-17.
4. Bagiński, Henryk: U podstaw organizacji wojska polskiego 1908-1914. – Warszawa : Sekcja Historyczna Stow. Uczestników Ruchu Niepodległościowego "Zarzewie", 1935. – 831 s. : mapa ; 25 cm. – Materiały do Historii Ruchu Niepodległościowego "Zarzewie"; t. 1.
5. Biblioteka w Muzeum // Kronika Tygodnia. – 1996, nr 23, s. 6.
6. Błażejowski, Waclaw: Historia harcerstwa polskiego. – Wyd. 2. – Warszawa : Harcerskie Biuro Wydawnicze, 1935. – 348, [2] s. ; 24 cm.
7. (BN): Pamiętają kapitana Brzoškę // Dziennik Wschodni Zamojski. – 2006, nr 223, s. 6.
8. Brzozowski, Korneliusz: [Jeśli weźmiemy...] // Naród i Wojsko. – 1936, nr 2.
9. Cztery lata Zamościa / pod red. Jerzego Kowalczyka ; PAN. Wydział I Nauk Społecznych. – Wrocław [etc] : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1983. – S. 175, 191-192, 194, 196 ; il.
10. Czubara, Krzysztof: Dawniej w Zamościu : o skarbach i duchach, sławnych generałach, poetach, wizytach dostojnych gości, wielkich balach, pojedynkach i kurtyzanach. – Zamość : "Atut" Biuro Promocji, 1998. – S. 108, 109, 178, 191 ; Wyd. 2 uzupeł. – Zamość : "Atut" Biuro Promocji, 2005. – S. 85-88, 90, 104, 151, Tenże: Pierwsza brygada : Zygmunt Pomarański ze Zwierzyńca był pierwszym rannym na polu bitwy legionistą // Tygodnik Zamojski. – 2002, nr 32, s. 15, Tenże: Śmierć kompozytora : Zygmunt Pomarański zginął w Oświęcimiu, podobnie jak jego brat Józef, a najstarszy z braci, Stefan – w obozie koncentracyjnym we Flossenburgu // Tygodnik Zamojski. – 2006, nr 7, s. 14. – Fot., Tenże: U boku komendanta : bracia Pomarańscy od najmłodszych lat walczyli niepodległość Polski // Tygodnik Zamojski. – 2004, nr 45, s. 17. – Fot.
11. Czy wiesz kto to jest?. T. 1 / pod ogólną red. Stanisława Łozy. – Warszawa : Główna Księgarnia Wojskowa, 1938. – S. 586-587, Toż: Warszawa : Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe : na zam. Zrzeszenia Księgarstwa, 1983. – Przedr. fotooffs., oryg. : Warszawa : Wydaw. Głównej Księgarni Wojskowej, 1938.
12. Datner, Szymon: Mord generałów i wyższych oficerów W: // Zbrodnie Wehrmachtu na jeńcach wojennych armii regularnych w II wojnie światowej. – Wyd. 2 popr. i poszerz. – Warszawa : Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej, 1964. – S. 332-333.

13. 25 [dwadzieścia pięć] lat Zarzewia : [księga obchodu dwudziestopięcioletnia 1909-1934 / Stowarzyszenie Uczestników Ruchu Niepodległościowego "Zarzewie" ; oprac. pod red. Ignacego Płażewskiego]. – Warszawa : Stowarzyszenie Uczestników Ruchu Niepodległościowego "Zarzewie", 1936. – S. 150.
14. DNL: Będzie rondo Pomarańskiego? : Zamość : patron dla ronda // Gazeta Zamojska. – 2011, nr 13, s. 9.
15. Encyklopedia wojskowa. T. 6, Obrączki kościuszkowskie – Przemysł II / pod red. Ottona Laskowskiego. – Warszawa : Tow. Wiedzy Wojskowej i Wojsk. Inst. Nauk.-Wydaw., 1937. – [14], 798 s., 34 s. tabl. : il. ; 25 cm.
16. Feduszka, Jacek: Zamojszczyzna w kulturze i historii Polski : dziedzictwo umysłowe i historyczno-literackie regionu X-XX w. – Zamość : Witryna Kresowa Zdzisław Kazimierzczuk, 2010. – S. 115 : il.
17. Gembarzewski, Miłosz.: Muzyk spośród ludu : wspomnienia o Józefie Pomarańskim Miłosza Gembarzewskiego. – Zamość : Tow. Miłośników Książki. – 93 s., [16] k.tabl. : faks., fot., portr. ; 19 cm.
18. Gliński, Mateusz: [Głos prasy o pieśniach Z. Pomarańskiego] // Muzyka. – 1935, nr 8/9.
19. Górecki, R.: P.O.W. w niewoli niemieckiej // W: Za kratami więzień i drutami obozów : (wspomnienia i notatki więźniów ideowych z lat 1914-1921). T. 1 / zebra. i oprac. kom. red. Waław Lipiński [et al.]. – Warszawa : Komitet Organizacyjny Zjazdu b. Więźniów Ideowych, 1927. – 315 s., [4] k. tabl. : il. ; 27 cm.
20. Gniezno i Ziemia Gnieźnieńska : walka o wolność narodową i społeczną 1918-1945 : praca zbiorowa / pod red. Jerzego Topolskiego i Bogusława Polaka. – Gniezno : Urząd Miejski, 1978. – S. 50-51.
21. Gruszecka, Helena: Działalność wydawnicza braci Pomarańskich – "Kronika Powiatu Zamojskiego", "Tekka Zamojska" jako czasopismo naukowe regionalne (1918-1939) // Rocznik Historii Prasy Polskiej. – T. 11 (2008), z 1-2, s. 253-280.
22. Handelsman, Marcei: Z dziejów walki o zabytki polskie w Moskwie // Przegląd Współcz.. – 1922, nr 7-8, s. 267, 272.
23. Horyd, Władysław: POW na ziemiach b. Kongresówki w 1915-1918 r. // Strzelec. – 1934, z. 45.
24. Ilustrowana encyklopedia Trzaski, Everta i Michalskiego. T. 4 : P-Sh / oprac. pod red. Stanisława Lama. – Warszawa : Trzaska, Evert i Michalski, [1927]. – S. 457.
25. Jawor, Anna: Europolizacja : kultura i dopełnianie europejskości na przykładzie Zamościa. – Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, cop. 2011. – S. 115, Tenże: Kultura w mieście idealnym : kultura – Zamość – uczestnictwo w kulturze. – Warszawa : Korporacja Polonia, 2009. – S. 92.
26. Jaworski, Adam: Wojna o rondo // Kronika Tygodnia. – 2011, nr 13, s. 1, 9.
27. Jellenta, Stefan: W gmachu GISZ – sierpień 1939 // Stolica. – 1962, nr 33, s. 24.

28. K.Cz.: Mord w Oświęcimiu // Tygodnik Zamojski. – 2006, nr 38, s. 28.
29. Kasprzycki, Tadeusz: Kartki z dziennika oficera I brygady. – Warszawa : Wojskowy Inst. Naukowo-Wydawniczy, 1934. – XIV, 543 s. ; 23 cm
30. Kędziora, Andrzej: Encyklopedia ludzi Zamościa. – Zamość : ABACUS, 2007. – S. 238-240, Tenże: Encyklopedia miasta Zamościa. – Chełm : Towarzystwo Opieki nad Zabytkami ; Lublin : PWZN [Przedsiębiorstwo Wydawnicze Związku Nievidomych] "Print 6", 2000. – S. 304-306 ; Wyd. 2. – Zamość : JN Profil : GREENart – Jacek Kardasz, 2012. – S. 531-532, Tenże: Pomarańscy raz jeszcze // Tygodnik Zamojski. – 1996, nr 22, s. 10, Tenże: Zamość od A do Z. – Zamość : Regionalna Pracownia Krajoznawcza PTTK, 1991. – S. 214-217.
31. Kielce – miasto legionów [Film] / scen. i reż. Wiesław Andrzejewski. – Kielce : Wojewódzki Dom Kultury im. Józefa Piłsudskiego, 2008. – 1 dysk optyczny (26 min.) : dżw., kolor ; 12 cm. – [Stefan Pomarański - pamiętniki].
32. Klukowski, Zygmunt: Dziennik z lat okupacji Zamojszczyzny (1939-1944). – Lublin : Lubelska Spółdzielnia Wydawnicza, 1958. – S. 72, 115, 182, 247, Toż: Wyd. 2. – 1959, Tenże: Wspomnienia z Zamojszczyzny : 1918-1939. T. 1-2 [rękopis]. – S. 52, 91 - 97, 251, 260, 286, 338, 437, 446, 451, 458, 473, 477, 490, 515, Tenże: Zamojszczyzna. T.1, 1918-1943. – Warszawa : Ośrodek Karta, 2007. – S. 212, Toż: Wyd. 2. – 2008.
33. Kołodziejczyk, J.: Zamość jako ośrodek wydawniczy // W: Zamość i Zamojszczyzna w dziejach i kulturze polskiej / pod red. Kazimierza Myślińskiego. – Zamość : Zamojskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, 1969. – S. 329-330, 333, 336-337, 341.
34. Komendant Piłsudski przyjmuje defiladę [Dokument ikonograficzny]. – [Warszawa] : Nakładem Kom. Bud. Pomnika Poległych Peowiaków, [post 1918]. – 1 reprodukcja (pocztówka). – Przedstawia Komendanta Józefa Piłsudskiego w rozmowie z Komendantem Szkoły Oficerskiej Henrykiem Krokiem-Paszkowskim. Z lewej siedzą: Jan Wojsznar-Opieliński i Bogusław Miedziński; na dalszym planie stoją: Władysław Horyd i Karol Krzewski; w głębi po prawej siedzą: Stefan Pomarański, Tadeusz Słowski i Ignacy Wądołkowski.
35. Konarski, Kazimierz: Stefan Pomarański (1893-1944) / Kwartalnik Historyczny. – 1947, s. 64-65.
36. Konefał, Jan: Legiony Polskie w Lubelskiem 1914-1918 / Katolicki Uniwersytet Lubelski. Wydział Nauk Humanistycznych. – Lublin : Redakcja Wydawnictw KUL, 1999. – S. 192 ; Wyd. 2 poszerz. – Lublin : Norbertinum, 2008. – S. 200, 336, 343.
37. Koprukowniak, Albin: Tradycje rewolucyjne Zamościa od Końca XIX w. do 1939 r. // W : Czteryście lat Zamościa / pod red. Jerzego Kowalczyka. – Wrocław : Ossolineum, 1983. – S. 175.

38. Kowalczyk, Jerzy: Zamość : przewodnik / Zamojskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. – Warszawa : "Sport i Turystyka", 1975. – S. 26, Tenże: Zamość wczoraj, dziś, jutro. – Warszawa : Zamek Królewski, 1985. – S. 12.
39. Kowalczyk, Kazimierz: Katalog wydawnictw Księgarni Nakładowej Zygmunta Pomarańskiego i Ski Sp. z o. o. w Zamościu – Zamość : Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna, 1996. – 103 s. : faks., portr. ; 22 cm, Tenże: Księgarnia braci Pomarańskich w Zamościu // Zamojski Kwartalnik Kulturalny. – 1998, nr 4, s. 79-88, Tenże: Życie kulturalne Zamościa w latach II Rzeczypospolitej // W : Czterysta lat Zamościa / pod red. Jerzego Kowalczyka. – Wrocław : Ossolineum, 1983. – S. 191-192, 194, 196-196.
40. Kozłowski, Eligiusz: Bibliografia Powstania Styczniowego / Wojskowy Instytut Historyczny. Zakład Historii Dawnego Wojska Polskiego. – S. 64, 68, 106, 124, 147, 173, 434, 443, 505.
41. Królikowski, Bohdan: Pomarańscy [Działalność księgarska i wydawnicza w Zamościu] // Tygodnik Powszechny. – 1975, nr 12, s. 6, Tenże: Jeszcze o Pomarańskich, Tamże: nr 20, Tenże: Wiadomość o braciach Pomarańskich, zamojskich księgarzach i wydawcach // Rocznik Biblioteki Narodowej. – 1978, t. 14, s. 151-179, Tenże: Z dziejów Koła Miłośników Książki w Zamościu [1923-1939] // Rocznik Biblioteki Narodowej. – [T.] 2, 1966. – S. 404, 426-427.
42. Kruczek, Adam: Dla Ojczyzny walczył, komponował i zginął : Zygmunt Pomarański (1898-1941) // Nasz Dziennik. – 2006, nr 223, s. 23.
43. Latymowicz, Beata: Bracia Pomarańscy – zamojscy księgarze i wydawcy / Wszechnica Świętokrzyska (Kielce) // Praca dyplomowa napisana we Wszechnicy Świętokrzyskiej w Kielcach pod kierunkiem dr Ewy Kubickiej.
44. Leszczyńska, Mirosława: Na pierwszym miejscu Polska : rozmowa z [...], córka Zygmunta Pomarańskiego / rozm. Adam Kruczek // Nasz Dziennik. – 2006, nr 223, s. 23.
45. Lewandowski, Jan: Koniec obcego panowania // Tygodnik Zamojski. – 1980, nr 2, s. 5-7 ; nr 3, s. 6-7 ; nr 4, s. 8-10. Lipiński, Wacław: Walka zbrojna o niepodległość Polski ; 1905 – 1918. – Warszawa : Wojskowy Instytut Naukowo-Wydawniczy, 1931. – XX, 444 s. : il. ; 26 cm. ; Wyd. 2 rozsz. – Warszawa : Instytut Badania Najnowszej Historji Polski, 1935. – XX, [1], 486, [1] s. ; 25 cm., Tenże: Walka zbrojna o niepodległość Polski w latach 1905-1918. – Warszawa : Wolumen, 1990. – S. 51, 64, 142, 160, 225, 415.
46. Lista drużynowych w Kadrówce // Zarzewie : Jednodniówka, 1934, s. 27.
47. Łaszkiwicz, W.: Z[Zygmunt] Pomarański i jego krąg // Kurier Lubelski. – 1977, nr 130, s. 4.
48. Maliszewski, Edward: Bibliografia pamiętników polskich i Polski dotyczących. (druki i rękopisy). – Warszawa : Towarzystwo Miłośników Historji, 1928. – S. 14, 178-179, 250, 302, 328, 330, Toż: Warszawa : Wydawnictwo Artystyczne i Filmowe, 1981. – X, 447 s. ; 25 cm.

49. Markiewicz, Grażyna: Wydawnictwa Pomarańskich // Bibliotekarz Zamojski. – 1996, nr 4, s. 31, Toż: // W: Zamojski Kwartalnik Kulturalny. – 1996, nr 3, s. 93.
50. Matławska, Halina: Pieśni Legionów : zamojski kompozytor pierwszej Kadrowej // Tygodnik Zamojski. – 1998, nr 45, s. 11. – Fot.
51. Maw: Rondo Pomarańskich // Tygodnik Zamojski. – 2011, nr 46, s. 15.
52. Mazur, Grzegorz: Biuro Informacji i Propagandy SZP-ZWZ-AK 1939-1945. – Warszawa : Instytut Wydawniczy Pax, 1987. – S. 408. Michalewska, Anna: Pomarański Stefan // W: Słownik pracowników książki polskiej./ pod red. Ireny Treichel ; kom. red. Mieczysława Adrianek et al.]. – Warszawa ; Łódź : Państw. Wydaw. Naukowe, 1972. – S. 699-700.
53. Moczulski, Leszek: Przerwane powstanie polskie 1914. – Warszawa : Bellona, cop. 2010. – S. 51, 167, 192, 201, 221, 229, 241, 280, 300, 304, 311, 317, 320, 323, 324, 325, 328, 329.
54. Muszyński, Zbigniew R.: Stefan Pomarański (1893-1944) : wspomnienie // Gazeta Wyborcza. – 2001, nr 223, dod. Gazeta w Lublinie, nr 223, s. 5, Tenże: Zygmunt Pomarański PS. „Brzózka” (1898-1941) // Gazeta Wyborcza. – 2000, dod. Gazeta w Lublinie, nr 16, s. 4.
55. Niewiadomski, Stanisław: [Jako młody...] // Nowa Książka. – 1935, nr 9.
56. Nowak, Bogdan: Rondo dla bohatera : czy były legionista, autor pieśni "O mój rozmarynie", doczeka się upamiętnienia w Zamościu // Dziennik Wschodni. – 2011, nr 60, s. 6.
57. Odziemkowski, Janusz: Leksykon wojny polsko-rosyjskiej : 1919-1920. – Warszawa : Rytm, cop. 2004. – S. 154.
58. Olszewicz, Bolesław: Lista strat kultury polskiej : (I.IX.1939-I.III.1946). – Warszawa : Wydawn. S. Arcta, 1947. – XVI, 336 s. ; 17 cm.
59. Osiński, Zbigniew: Janusz Jędrzejewicz - piłsudczyk i reformator edukacji (1885-1951). – Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2007. – S. 49.
60. Piłsudski, Józef: Pisma zbiorowe : wydanie prac dotychczas drukiem ogłoszonych. T. 3-4. – Warszawa : Inst. J. Piłsudskiego, 1937, Toż: Przedr. fotooffs. – Warszawa : Krajowa Agencja Wydawnicza, 1989. T. 3. – S. 82-83, 138, T. 4. – S. 90.
61. Pomarańscy raz jeszcze // Tygodnik Zamojski. – 1996, nr 22, s. 10.
62. Rataj, Maciej: Pamiętniki : (1918-1927). – Warszawa : Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1965. – 488, [4] s. ; 23 cm.
63. Roliński, Adam: A gdy na wojenkę szli Ojczyźnie służyć... : pieśni – i piosenki żołnierskie z lat 1914–1918 : antologia. – Kraków: Księgarnia Akademicka, 1996.
64. (Red.): Pomarański Zygmunt // W: Polski Słownik Biograficzny / [red. nac. Emanuel Roztworowski] ; Polska Akademia Nauk. [Instytut Historii]. –

- Wrocław ; Kraków [etc.] : Zakł. Nar. im. Ossolińskich, 1983. T. 27. – S. 377-379.
65. Rocznik oficerski 1924 / Ministerstwo Spraw Wojskowych. Sztab Generalny - Oddział V. – Warszawa : MSW, 1923-1932. – XVI, 1676 s. ; 23 cm.
66. Rybka, Ryszard: Rocznik oficerski 1939 : stan na dzień 23 marca 1939 / Ryszard Rybka, Kamil Stepan. – Kraków : Księgarnia Akademicka : Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego, 2006. – XII, 1086, [2] s. ; 25 cm.
67. Rychter, Anna: Księgarnia Polska S. i Z. Pomarańskich – 95. rocznica utworzenia wydawnictwa - wystawa w Książnicy Zamojskiej // Zamojski Kwartalnik Kulturalny. – 2013, nr 1, s. 117-118.
68. Słoński, Edward: Idzie żołnierz borem, lasem : 1914-1915 : wiersze i zapiski Edwarda Słońskiego o Polsce, o wojnie, i o żołnierzach. – Wyd. 2. – Warszawa : Towarzystwo Wydawnicze "Nowina", 1916. – S. 61.
69. Spaczyński, Zdzisław: Kartki z dziejów drukarstwa na Zamojszczyźnie. – Lublin : Wydaw. Lubelskie, 1980. – S. 50-55.
70. Spis oficerów służących czynnie w dniu 1.6.21 r. / Ministerstwo Spraw Wojskowych. – Warszawa : Ministerstwo Spraw Wojskowych, 1921. – [2], VI, [4], 986, s. ; 27 cm.
71. Staszal, Jan: Bronisław Piłsudski w listach Stefana Pomarańskiego z lat 1928-1933 // Wrocławskie Studia Wschodnie. – T. 10 (2006), s. 251-271.
72. Starnowski, Jerzy: Pomarański Stefan // W: Słownik pracowników książki polskiej./ pod red. Ireny Treichel ; kom. red. Mieczysława Adrianek et al.]. – Warszawa ; Łódź : Państw. Wydaw. Naukowe, 1972. – S. 700, Tenże: Między Wisłą i Bugiem : Lublin, Zamość, Chełm, Nałęczów. – Lublin : Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego, 2010. – S. 89, 91, 95.
73. Stawecki, Piotr: Pomarański Stefan (1893 - 1944) // W: Polski Słownik Biograficzny / [red. nac. Emanuel Roztworowski] ; Polska Akademia Nauk. [Instytut Historii]. – Wrocław ; Kraków [etc.] : Zakł. Nar. im. Ossolińskich. – 1983, t. 27, z. 113. – S. 375-377.
74. Staszal, Jan.: Bronisław Piłsudski w listach Stefana Pomarańskiego z lat 1928-1933 // Wrocławskie Studia Wschodnie. – T. 10 (2006), s. 251-271.
75. Szyszka, Bogdan: Listy do redakcji "Teki Zamojskiej" (1937-1939 // Archiwariusz Zamojski. – 2008, s. 7-22, Tenże: Między Lublinem a Lwowem : z przeszłości kulturalnej Zamościa. – Zamość : Polskie Towarzystwo Historyczne. Oddział, 2009. – S. 99-101, 111, 118, Tenże: 1918-1988 : 70. rocznica odzyskania niepodległości Polski // Zamojski Kwartalnik Kulturalny. – 1988, nr 4, s. 8-11, Tenże: Szkolnictwo Zamościa w dwudziestolecu międzywojennym – Warszawa : PWN, 1987. – S. 89, 90.
76. Wieczorkiewicz, Antoni.: Sztandarowy kandydat Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem na okręg Zamość-Biłgoraj, Tomaszów, wierny żołnierz

- Józefa Piłsudskiego, oficer Pierwszej Brygady Legionów, kawaler czterokrotnego Krzyża Walecznych, działacz oświatowy i historyk Stefan Pomarański. – Zamość : Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem, 1928. – 8 s. : il. ; 25 cm. – Przedr. z Nr 52 "Ziemi Lubelskiej" z 21 lutego 1928 roku, Toż: Ziemia Lubelska. – 1928, nr 52.
77. Witek, Przemysław: Kalendarium Kielc i Kadrówki: jeszcze raz o Pierwszej Kompanii Kadrowej / Przemysław Witek, Grażyna Witek. – Kielce : Wydawnictwo Antykwareczne, 2004. – S. 31, 69, 71.
78. (woy): Stefan Pomarański // Kurier Lubelski. – 1977, nr 116, s. 2.
79. Wojnowicz, Jan: Najpierw była „Tekka Zamojska” // W: Barwy zamojskiej kultury. – Lublin : KAW, 1980. – S. 16-18.
80. Wojtowicz, Stanisław: Stefan Pomarański // Kurier Lubelski. – 1977, nr 116, s. 2. – Sylwetki zamojskie.
81. Wyszczelski, Lech: Wojna polsko-rosyjska 1919-1920. T. 1. – Warszawa : Bellona, cop. 2010. – S. 58, 60, 65, 90, 94, 103, 168, 183, 190, 192, 206.
82. Z ćwiczeń P.O.W. w 1917 r. pod Warszawą [Dokument ikonograficzny]. – [Warszawa] : Nakładem Kom. Bud. Pomnika Poległych Peowiaków, [post 1918]. – 1 reprodukcja (pocztówka). – Przedstawia Komendanta Józefa Piłsudskiego w rozmowie z Komendantem Szkoły Oficerskiej Henrykiem Krokiem-Paszkowskim. Z lewej siedzą: Jan Wojsznar-Opieliński i Bogusław Miedziński; na dalszym planie stoją: Władysław Horyd i Karol Krzewski; w głębi po prawej siedzą: Stefan Pomarański, Tadeusz Słoiński i Ignacy Wądołkowski.
83. Z przeszłości dalekiej i bliskiej : szkice z dziejów Lubelszczyzny / pod. red. Albina Koprukowniaka, Wiesława Śladkowskiego. – Lublin : Wydaw. Lubelskie, 1980. – S. 322.
84. Zamość i Zamojszczyzna w dziejach i kulturze polskiej / pod red. Kazimierza Myślińskiego ; Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej; Polskie Towarzystwo Historyczne. Oddział w Lublinie. – Zamość : Zamojskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, 1969. – S. 329-330, 336-337, 341-342.
85. ZRM: Zygmunt Pomarański ps. "Brzózka" (1898-1941) // Gazeta Wyborcza (LUL). – 2000, nr 16, dod. Gaz. Lub, nr 16, s. 4.
86. Zygmunt Pomarański (Sylwetki Zamojskie) // Kurier Lubelski. – 1977, nr 116, s. 2.

Marzena Rosiak, Książnica Zamojska

X Nabytki regionalne Książnicy Zamojskiej

kolekcja grudzień 2013 - maj 2014

1. A duch wieje kędy chce... : almanach poezji religijnej / [aut.] Agnieszka Bednarek et al. ; teksty wybrał, oprac. i wstępem opatrzył Marian Stanisław Hermaszewski. - Lublin : [s.n.], 2003
2. Adamczuk, Tadeusz: Dotknąć kiczu, czyli wschody i zachody słońca / Tadeusz Adamczuk. - Zamość : [Nakład autora], 2014
3. Adamczuk, Tadeusz: Mój nie-pocztówkowy Zamość / Tadeusz Adamczuk. - [Zamość] : [Nakład autora], [2013]
4. Adamczuk, Tadeusz: Rok na Roztoczu / Tadeusz Adamczuk. - Zamość : [Nakład autora], 2014
5. Adamczuk, Tadeusz: Ten decydujący moment / Tadeusz Adamczuk. - [Zamość] : [Nakład autora], [2013]
6. Adamczuk, Tadeusz: Zamojska Ziemia jest piękna ... / Tadeusz Adamczuk. - Zamość : [Nakład autora], 2014
7. Akta sejmikowe ziemi chełmskiej 1572-1668 / oprac. Wiesław Bondyra, Henryk Gmiterek, Jerzy Ternes ; Archiwum Państwowe w Lublinie, Instytut Historii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. - Lublin : Archiwum Państwowe : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2013
8. Aktywność ekonomiczna ludności w województwie lubelskim : Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2011 / [aut. oprac. Zofia Dymek ; zespół red. przew. Krzysztof Markowski] ; Urząd Statystyczny w Lublinie. - Lublin : Urząd Statystyczny, 2014
9. Analiza zdolności kredytowej gmin w województwie lubelskim / red. nauk. Jerzy Węclawski, Mariusz Kicia. - Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2007
10. Andreasik, Jan: Synteza informacji o przedsiębiorstwie : Podejście ontologiczne / Jan Andreasik. - Zamość : Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji : Centrum Informacji Europejskiej "Europe Direct" w Zamościu, 2013
11. Bartoszewski, Piotr Mateusz : zaginiony pułk : zarys wrześniewej historii 7 pułku piechoty Legionów / Piotr Mateusz Bartoszewski. - Lublin : System-Graf, 2013
12. Białasiewicz, Wojciech: Pomiedzy lojalnością a serc porywem : Polonia amerykańska we wrześniu 1939 roku / Wojciech Białasiewicz ; [oprac. graf. i projekt ok. Maryla Skrobacz; reprodukcje dok., czas. i fot. Bogdan Cabaj, Jerzy Malinowski. - Chicago : Nakładem autora, 1989
13. Białasiewicz, Wojciech: W kręgu chicagowskiej Polonii : szkice o czasach minionych i ludziach, których przeważnie już nie ma / Wojciech Białasiewicz. Warszawa ; Chicago, Ill. : Andrzej Frukacz - Wydawnictwo "Ex Libris" Galeria Polskiej Książki, 2001

14. Broszkowska, Izabela: Trudne lata : Żółtowscy z Godurowa 1939-1956 / Izabela Broszkowska. - Warszawa : Towarzystwo "Więź", cop. 2011
15. Brusno (nie)istnienie w kamieniu / pod red. Olgi Solarz. - Nowica : Stowarzyszenie Magurycz, 2013
16. Chopin : przewodnik po zbiorach Towarzystwa Historyczno-Literackiego, Biblioteki Polskiej w Paryżu / [red. Małgorzata Maria Grąbczewska ; aut. not i esejów Anna Czarnocka et al.]. - Paryż : Towarzystwo Historyczno-Literackie : Biblioteka Polska w Paryżu, 2010
17. Czuchryta, Artur: Z dziejów klasy średniej w Lublinie : kupcy branży kolonialnej w życiu gospodarczym i społecznym miasta (1918-1939) / Artur Czuchryta. - Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2011
18. Dmitroca, Zbigniew: Baba Jaga na deskorolce / Zbigniew Dmitroca ; il. Joanna Furgalińska. - Warszawa : Wydawnictwo Egmont Polska, 2014
19. Dymek, Zofia: Ludność w województwie lubelskim : stan i struktura demograficzno-społeczna : Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2011 / [autor oprac. Zofia Dymek ; zesp. red. Krzysztof Markowski et al.] ; Urząd Statystyczny w Lublinie. - Lublin : Urząd Statystyczny, 2013
20. Dymmel, Anna: Księgozbiory domowe w Lublinie w pierwszej połowie XIX wieku / Anna Dymmel. - Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2013
21. Famulska-Ciesielska, Karolina: Literatura polska w Izraelu : leksykon / Karolina Famulska-Ciesielska, Sławomir Jacek Żurek. - Budapeszt ; Kraków : Wydawnictwo Austeria Klezmerhojs, 2012
22. Fijałkowski, Dominik: Flora roślin naczyniowych Roztoczańskiego Parku Narodowego / Dominik Fijałkowski ; Lubelskie Towarzystwo Naukowe. - Lublin : Lubelskie Towarzystwo Naukowe, 2011
23. Fudakowski, Kazimierz Bogdan: Między endecją a sanacją : wspomnienia ziemianina
24. Gmina Łabunie = The Commune of Łabunie // Kazimierz Fudakowski ; wstępem opatrzył Szymon Rudnicki ; do dr. przyg. Izabela Broszkowska. - Warszawa : Towarzystwo "Więź", cop. 2013
25. Galek, Czesław: Na drogach czasu : refleksje pedagogiczno-pastoralne / Czesław Galek. - Zamość : GreenArt Jacek Kardasz, 2013
26. Gawarecki, Henryk: Lublin - Stare Miasto / [tekst Henryk Gawarecki]. - Lublin : Krajowa Agencja Wydawnicza, 1981
27. Głuszko, Krystian: Spektrum / Krystian Głuszko. - Słupsk : Wydawnictwo Dobra Literatura, 2012 Urząd Gminy Łabunie. - Zamość : Wydawnictwo Fotpress, 2013
28. Gmina Łabunie / tekst i red. Karolina Głogowska; oprac. graf. Marcin Go-fryk; zdjęcia Agnieszka Piela [et al.], Archiwum LGD "Ziemia Zamojska",

- Archiwum Urzędu Gminy w Łabuniach. - Stalowa Wola : Propaganda sp. z o.o., [2013]
29. Górny, Dariusz: do ZK / Dariusz Górny. - Szczepieszyn : Miejski Dom Kultury w Szczepieszynie, 2013
 30. Grodziska, Karolina: Listy, liście, wspomnienia... : z dziejów lwowskich rodzin Reichertów, Peterów i Negruszów / napisała Karolina Grodziska. - Kraków : Karolina Grodziska, 2012
 31. Grodziska, Karolina: Zapomniana rzeźbiarka : Janina Reichert -Toth (1895-1986) i jej twórczość / napisała Karolina Grodziska. - Kraków : Karolina Grodziska, 2009
 32. Hałasa, Józef: Moje Mokre / Józef Hałasa. - Szczecin : Wydawnictwo Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, cop. 2012
 33. Historia Żółkwi : współczesnej Żółkiewki w powiecie krasnostawskim : praca zbiorowa. Cz. 1- [2] / red. Bohdan Kiełbasa. - Żółkiewka : Regionalne Towarzystwo Przyjaciół Żółkiewki, 2013
 34. Hrabar, Roman Zbigniew: Przeciwno światu przemocy / Roman Hrabar. - Katowice : Śląsk, [1982] Kaczyńska, Izabela: Polska : festyny, turnieje, złoty, jarmarki / Izabela i Tomasz Kaczyńscy. - Wyd. 2 popr. - Warszawa : Sport i Turystyka - Muza, 2012
 35. Ilczak, Witold: Po drugiej stronie albu : dziennik inżyniera Lubelskiego Zagłębia Węglowego / Witold Ilczak. - Lublin : Wydaw. Lubelskie, 1983
 36. Informator turystyczny Gminy Goraj / oprac. Marta Miszczak, Diana Adamska, Urszula Widz. - Goraj : Helvetica, 2013
 37. Juszcak, Maria: Trudna droga. - Zamość : Attyla, 2013
 38. Kaliciński, Dariusz: Przygody Jeffa Carnoxa / Dariusz Kaliciński. - Lublin : Drukarnia Akapit; Dariusz Kaliciński, [2013]
 39. Karczmarczyk, Marian: Grzechy, grzeszki i... / Marian Karczmarczyk ; [projekt okł. i il. Sylwia Malon]. - Lublin : Polihymnia, 2013
 40. Kazimierczuk, Zdzisław: Powiat włodawski : przewodnik turystyczny / [tekst i oprac. Zdzisław Kazimierczuk]. - Wyd. 2. - Włodawa : Starostwo Powiatowe we Włodawie, 2011
 41. Kempa, Tomasz: Akademia i Drukarnia Ostrogska / Tomasz Kempa. - Biały Dunajec-Ostróg : Ośrodek "Wołanie z Wołynia", 2006
 42. Kiecana, Beata: Stosunki mega przerywane / Beata Kiecana. - Gdynia : Novae Res, cop. 2013
 43. Kindziuk, Milena: Matka papieża : poruszająca opowieść o Emilii Wojtyłowej / Milena Kindziuk. - Kraków : Społeczny Instytut Wydawniczy Znak, 2013
 44. Klimecki, Michał: Wojna polsko-ukraińska : Lwów i Galicja Wschodnia 1918-1919 : pierwszy konflikt zbrojny odrodzonej Polski / Michał Klimecki. - Warszawa : Bellona, cop. 2014

45. Kokowski, Andrzej: Dwanaście miesięcy z archeologią / Andrzej Kokowski ; z rys. Jerzego Faczyńskiego. - Warszawa : Wydawnictwo Trio, 2010
46. Kołacz-Chmiel, Małgorzata: Społeczności chłopskie ziemi chełmskiej w późnym średniowieczu / Małgorzata Kołacz-Chmiel.- Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2009
47. Kołbuk, Witold: Cerkiew prawosławna w Polsce międzywojennej / Witold Kołbuk. - Lublin : Wydawnictwo KUL, 2013
48. Kościoły, cerkwie i klasztory Lubelszczyzny w świetle badań archeologicznych : praca zbiorowa / pod red. Ewy Banasiewicz - Szykuły ; Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków. - Lublin : Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków, 2013
49. Krukowski, Henryk: Na 600-lecie unii horodelskiej / Henryk Krukowski. - Horodło : Henryk Krukowski, 2013
50. Kuczyński, Jerzy: 100 lat Szkoły w Wierszyczycy / Jerzy Kuczyński. - Lublin : nakł. autora, 2003
51. Kulasza, Stanisław: Świat wokół mnie / Stanisław Kulasza ; [il. Stanisław Kulasza] ; Urząd Gminy Łabunie, Biblioteka Publiczna Gminy Łabunie. - Łabunie : Biblioteka Publiczna Gminy Łabunie, 2013
52. Leśmian, Bolesław: Żdźbło czasu : wiersze wybrane = Lo stelo del tempo : poesie scelte / Bolesław Leśmian ; wprow. i przekł. Silvia Bruni ; postł. Marina Ciccarini ; fot. Adam Wodnicki. - Budapeszt ; Kraków : Wydawnictwo Austeria Klezmerhojs, 2012
53. Lipiec, Jerzy: Stopklatka / Jerzy Lipiec; rys. i projekt graf. Jerzy Lipiec ; wstęp. Janusz Kawalko; współpr. red. Wiesław Lipiec, Janusz Kawalko. - Hrubieszów : P. W. Podzamcze, 1992
54. Lublin w liczbach 2012 : Lublin in Figures 2012 / red. Krzysztof Markowski. - Lublin : Urząd Statystyczny w Lublinie, 2013
55. Lublin : przewodnik : historia, co warto zobaczyć, mapy, noclegi, gastronomia, ciekawostki / [red. Piotr Kawalko, Zbigniew Nestorowicz ; aut. tekstów Marta Denys et al.]. - Lublin : Wydawnictwo Archidiecezji Lubelskiej Gaudium, 2012
56. Lublin a książka. Cz. 2, Centrum i peryferie : materiały z konferencji naukowej z okazji 35-lecia studiów bibliotekoznawczych na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej / pod red. Antoniego Krawczyka. - Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2011
57. Lubycza w dawnych opracowaniach historycznych / przedm., wybór tekstów i oprac. Zdzisław Pizun. - Lubycza Królewska : Stowarzyszenie na Rzecz Społeczno-Kulturalnego Rozwoju Gminy Lubycza Królewska "Razem dla Lubyczy", 2013
58. Majewski, Adam: Wojna, ludzie i medycyna / Adam Majewski. - Wyd. 4. - Lublin : Wydawnictwo Lubelskie, 1972

59. Marczewski, Jarosław Roman: Dzieje chełmskiej kapituły katedralnej obrządku łacińskiego / Jarosław R. Marczewski ; Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II. Wydział Teologii. Instytut Historii Kościoła i Patrologii. - Lublin : Wydawnictwo KUL, 2013
60. Mardofel, Bogdan: 50 lat Cukrowni Werbkowice / Bogdan Mardofel. - Zamość : GreenArt - Jacek Kardasz, 2013
61. Markiewicz, Jerzy: Paprocie zakwitły krwią partyzantów : o wielkich bitwach w Puszczy Solskiej w czerwcu 1944 roku / Jerzy Markiewicz. - Warszawa : Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1962
62. Melihov, Aleksandr Motel'evič: Czerwony Syjon / Aleksander Mielichow ; przeł. Natalia Woroszyłska. - Warszawa : Wydawnictwo Sic!, 2007
63. Między Bugiem a Wieprzem / fot. Marek Jawor [et. al]. - Zamość : Atut Biuro Promocji, [2013]
64. Moskal, Tomasz: Książka w kulturze sandomierskiego środowiska kolegiackiego do 1818 roku / Tomasz Moskal. Tomasz Moskal ; Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II. Wydział Teologii. Instytut Historii Kościoła i Patrologii. - Lublin : Wydawnictwo KUL, 2013
65. Nadbużańskie krajobrazy powiatu bialskiego / oprac. Justyna i Jakub Jakubowscy. - Biała Podlaska : 3 J-Studio Grafiki i Ilustracji, 2013
66. Natanek, Adam: Natanek Adam : portret artysty / z Adamem Natankiem rozmawiają Teresa Księżka - Falger, Marek Dudek. - Lublin : Towarzystwo Muzyczne im. Henryka Wieniawskiego, 2013
67. Natanson, Władysław: Listy do narzeczonej / Władysław Natanson ; oprac. Irena Homola - Skąpska. O moim ojcu / Wojciech Natanson ; Polska Akademia Umiejętności. - Kraków : Polska Akademia Umiejętności, 2012
68. Nita, Zbigniew J.: Z Kolbergiem po Ziemi Janowskiej / Zbigniew J. Nita, Lidia Tryka. - Janów Lubelski : Janowski Ośrodek Kultury, 1995
69. Obóz zagłady w Bełżcu : w relacjach ocalonych i zeznaniach polskich świadków / pod red. Dariusza Libionki ; [oprac. Robert Kuwałek i Dariusz Libionka]. - Lublin : Państwowe Muzeum na Majdanku, 2013
70. Ocalić od zapomnienia : kalejdoskop wspomnień / wybór, oprac. materiałów i red. tekstu Monika Rebizant - Siwiło, projekt ok. Waldemar Leszczyński. - Zamość : GreenArt Jacek Kardasz, 2013
71. Ocalić od zapomnienia : Śpiewnik starozamojski / red. Maria Kiszka ; oprac. i wybór transkrypcji muz. Stanisław Ziarkiewicz ; fot. Hanna Kiszka ; Gminny Ośrodek Kultury w Starym Zamościu. - Wyd. 2 uzupełnione. - Stary Zamość : [s.n.], 2013
72. Okoń, Longin Jan: Płonąca preria / Longin Jan Okoń. - Wyd. 3. - Lublin : Wyd. Lubelskie, 1986

73. Okupacja Zamojszczyzny : we wspomnieniach jej mieszkańców / red. Regina Smoter Grzeszkiewicz ; red. Bogusław Garbacik. - Zamość ; Lublin - Wielęcza : Urząd Gminy Radecznicza, 2013
74. Orlińska, Zuzanna: Ani słowa o Zosi! / Zuzanna Orlińska.- Łódź : Wydawnictwo Literatura, 2013
75. Ostrowska, Eda: Echolalie / Eda Ostrowska ; [zdj. Andrzej Bednaruk]. - Lublin : Wydawnictwo Episteme, 2012
76. Pabis, Małgorzata: Maryja mówi do Polaków : tajemnice objawień Matki Bożej w Polsce / Małgorzata Pabis, Henryk Bejda ;[współpr. Grażyna Kich, Łukasz Kudlicki, Mieczysław Pabis]. - Kraków : Dom Wydawniczy Rafael, cop. 2012
77. "Pamięci wysiedlonych 1943" / wyb. i oprac. Joanna Puchacz, Anna Buńko. - Tarnogród : Miejska Biblioteka Publiczna w Tarnogrodzie, 2013
78. Panasiuk, Ada: Andrzejów / Adam Panasiuk. - Urszulin ; [Motycz] : Akapit, 2011
79. Pelczar, Roman: Szkoły parafialne w latach 1772-1869 na pograniczu polsko-ruskim (ukraińskim) w Galicji / Pelczar Roman ; Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II. - Lublin : Wydawnictwo KUL, 2009
80. Podróżuj za marzeniami : Rozwój i współpraca pierścieniowych gmin Polski Wschodniej / Gmina Zamość. - [Zamość] : Gmina Zamość, [2013]
81. Potencjał jest na Wschodzie : Rozwój i współpraca pierścieniowych gmin Polski Wschodniej / Gmina Zamość. - Zamość : Gmina Zamość, 2013
82. Przysmaki Zamojszczyzny / red. Maria Kiszka. - Stary Zamość : Starozamojskie Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych, 2013
83. Przyśpiewki Zamojszczyzny : Sąsiedzki Przegląd Przyśpiewek Dzień Folkloru 23 czerwca 2013 r. / red. Maria Kiszka. - Stary Zamość : Klub Seniora, 2013
84. Racewicz, Joanna: 12 rozmów o pamięci : osvajanie nieobecności / Joanna Racewicz. - Warszawa : Wydawnictwo Zwierciadło, cop. 2012
85. Radliński, Bolesław: Żyźnów dawniej i dziś / Bolesław Radliński. - Żyźnów ; Poznań : DM Sorus, 2013
86. Radliński, Franciszek: Żyźnów - Ośrodek Oporu w walce o wolną Polskę 1939-1945 : Wspomnienia / Franciszek Radliński. - Wyd. 2 uzup. i popr. - Żyźnów : DM Sorus, 2012
87. Raport końcowy wykonany w ramach projektu systemowego "Kapitał Intelktualny Lubelszczyzny 2010-2013". - Lublin : Agencja Reklamowo-Wydawnicza Magic, 2013
88. Raport z wyników województwa lubelskiego - Powszechny Spis Rolny 2010 / Urząd Statystyczny w Lublinie. - Lublin : Urząd Statystyczny w Lublinie, 2011

89. Rebizant - Siwiło, Monika: Przytul mnie / Monika Rebizant - Siwiło. - Zakrzewo : Replika, cop. 2013
90. Rowicka, Agnieszka: Męczeństwo dzieci Zamojszczyzny : w świadomości młodzieży XXI wieku / Agnieszka Rowicka. - Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2011
91. Rynek nieruchomości w Województwie Lubelskim w latach 2007-2010 = The real estate market in lubelskie voivodship in the years 2007-2010 / aut. oprac. Artur Myna, Ewa Białach ; zespół red. Krzysztof Markowski et al.. - Lublin : Urząd Statystyczny w Lublinie, 2011
92. Siwek - Ciupak, Beata: Majdanek : zarys historii / Beata Siwek - Ciupak. - Lublin : Państwowe Muzeum na Majdanku, 2013
93. Ślapek, Dariusz: Bibliografia historii lubelskiego sportu / Dariusz Ślapek, Ewa Zielińska ; Lubelskie Centrum Dokumentacji Historii Sportu, Instytut Historii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. - Lublin : Lubelskie Centrum Dokumentacji Historii Sportu : Zakład Usług Poligraficznych Jacek Kulas, 2013
94. Słownik potocznej mowy tarnogrodzkiej / wyb. i oprac. Joanna Puchacz, red. Anna Buńko, Anita Kucharska. - [Tarnogród : Miejska Biblioteka Publiczna w Tarnogrodzie, 2013]
95. Starnawski, Jerzy: Między Wisłą i Bugiem : Lublin, Zamość, Chełm, Nałęczów / Jerzy Starnawski. - Lublin : Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego, 2010
96. Starowieyska - Morstinowa, Zofia: Dom / Zofia Starowieyska - Morstinowa. - Poznań : Zysk i S-ka, 2012
97. Starowieyski, Marek: Bł. Stanisław Starowieyski / Ks. Marek Starowieyski. - Kraków : Petrus, 2014
98. Stępień, Jan: Idą..... / Jan Stępień. - Białystok : Kresowa Agencja Wydawnicza, 2013
99. Sulikowska, Zofia: Zielony wygon / Zofia Sulikowska. - Wojślawice : Andrzej Pilipiuk, 2013
100. Szajowska, Janina: Słownik gwary cieszanowskiej / Janina Szajowska. - Cieszanów : Centrum Kultury i Sportu : [Urząd Miasta i Gminy], 2011
101. Sztokfisz, Marta: Chwile, których nie znamy : opowieść o Marku Grechucie / Marta Sztokfisz. - Warszawa : W.A.B., cop. 2013
102. Świadkowie oskarżają : okrutna przestroga. Cz. 3 / oprac. Leon Karłowicz, Leon Popek ; Towarzystwo Przyjaciół Krzemieńca i Ziemi Wołyńsko-Podolskiej [et al.]. - Lublin : Polihymnia, 2013
103. Tam śpiewać i płakać do woli : antologia poezji gminy Stary Zamość / [red. Maria Kiszka ; wprowadz. Bogusław Dopart ; aut. wierszy Bronisława Budzyńska et al.]. - Stary Zamość : [s.n.], 2013

104. Tam śpiewać i płakać do woli : antologia poezji gminy Stary Zamość / red. Maria Kiszka ; wpraw. Bogusław Dopart. - Wyd. 2. - Stary Zamość : Starozamojskie Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych, 2013
105. Tradycje kulinarne Zamojszczyzny i Roztocza / [red. Marek Jawor]. - Zamość : Atut Biuro Promocji : na zlecenie Lokalnej Grupy Działania "Nasze Roztocze", [2013]
106. Trąbski, Maciej: Armia Wielkiego Księcia Konstantego : wyszkolenie i dyscyplina wojska polskiego w latach 1815-1830 / Maciej Trąbski. - Oświęcim : Napoleon V, 2013
107. 1413 m. Horodles aktai : (dokumentai ir tyrinejimai) = Akty Horodelskie z 1413 roku : (dokumenty i studia) / sudare Jurate Kiaupiene, Lidia Korczak ; parengė Jurate Kiaupiene [et al.] ; Lietuvos Istorijos Institutas, Polska Akademia Umiejętności. - Vilnius : Lietuvos Istorijos Instituto leidykla ; Kraków : Polska Akademia Umiejętności, 2013
108. Vargas, Witold: Duchy polskich miast i zamków / Witold Vargas, Paweł Zych.- Olszanica : Bosz, 2013
109. Walewander, Edward: Proboszczowie krasnobrodzcy od połowy XIX wieku / Edward Walewander. - Lublin : Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, cop. 2012
110. Warneńska, Monika: Warszawskim szlakiem Prusa / Monika Warneńska. - Warszawa : Zarząd Wydawniczo-Propagandowy PTTK [Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego], 1978
111. Wiersze i legendy Ziemi Zamojskiej. - Sitno : Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "Ziemia Zamojska" ; Białystok : Buk Wydawnictwo, 2013
112. Wilkowski, Eugeniusz: Solidarność na terenie województwa białkopodlaskiego w latach 1980-1989 / Eugeniusz Wilkowski. - Biała Podlaska : Miejska Biblioteka Publiczna, 2013
113. Wszola, Rafał: 24 koniki polskie czyli roztoczańska księga nieumarłych / Rafał, Wszola. - Zamość : Attyla, 2013
114. Wychowanie w duchu wiary / red. Robert Strus; Szkoły Katolickie św. Ojca Pio w Zamościu. - Zamość ; Rzeszów : Bonus Liber Wydawnictwo i Drukarnia Diecezji Rzeszowskiej, 2013
115. Wyszczelski, Lech: Wojna o polskie Kresy 1918-1921 : walki z czerwoną Rosją, Ukraińcami i Litwinami: w walce o niepodległość i terytorium państwa / Lech Wyszczelski. - Warszawa : Bellona, cop. 2013
116. Wyszczelski, Lech: Wojna polsko-rosyjska 1919-1920. 1 / Lech Wyszczelski. - Warszawa : Bellona, cop. 2010
117. Wyszczelski, Lech: Wojna polsko-rosyjska 1919-1920. 2 / Lech Wyszczelski. - Warszawa : Bellona, cop. 2010

118. Zamość miasto UNESCO : pomnik historii RP produktem turystycznym polskiej gospodarki / zdj. Wiesław Lipiec, Marek Marcola, Adolf Wituch, Adam Krzak, Bartłomiej Mleczko. - Zamość : Miasto Zamość, 2013
119. Zaraza, Irena: Dzieje siennickiego teatru : pięć lat Teatru Pokoleń i sto lat ruchu teatralnego w Siennicy Różanej 1913-2008-2013 / Irena Zaraza, Andrzej David Misiura, Gminny Ośrodek Kultury Siennica Różana.- Krasny-staw : Wydawnictwo "Romar", 2013
120. Zarażeni wiedzą : lubelskie = Infected with knowledge : lubelskie / Przemek Gąbka zdjęcia i oprac. graf. - Lublin : Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego. Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, 2013
121. Zawada, Wiktor: Kaktusy z Zielonej ulicy / Wiktor Zawada ; il. Ludwik Paczyński. - Wyd. 4. - Lublin : Wydawnictwo Lubelskie, 1979
122. Zieliński, Władysław: 600 lat Oszczowa / Władysław Zieliński. - Lublin : Wydawnictwo Polihymnia, 2009
123. Zięba, Józef: Lublin - miasto przeznaczenia. (Cz. 2), Wspomnień tom 4 /1967-1979 / Józef Zięba. - Lublin : Polihymnia, 2012
124. Zięba, Józef: Lublin - miasto przeznaczenia. (Cz. 3), Wspomnień tom 5 /1979-2009 / Józef Zięba. - Lublin : Polihymnia, 2012
125. Zimorowic, Józef Bartłomiej: Iesus, Maria, Ioseph trisagii et trismegisti salutis humanae Protopatroni, natali Dei Homini MDCXL hymnis XXVII celebrati : Jezus, Maria, Józef po trzykroć święci i po trzykroć wielcy, pierwsi Patroni zbawienia ludzkiego, w roku od narodzenia Boga-Człowieka 1640 w XXVII hymnach uczczeni / Józef Bartłomiej Zimorowic ; wpraw. i oprac. Tomasz Lawenda przy współudz. Roberta Sawy ; przekł. Robert Sawa. - Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2013
126. Złoty Szkolnych Kół Krajoznawczo-Turystycznych Województwa Lubelskiego 2001-2008 / Oddział Miejski PTTK w Lublinie Porozumienie Oddziałów PTTK Województwa Lubelskiego ; zespół red. Katarzyna Komisarczuk, Bogdan Kotowski. - Lublin : PTTK, 2008
127. Żabicki, Jacek: Leksykon zabytków architektury Lubelszczyzny i Podkarpacia / Jacek Żabicki. - Warszawa : Wydawnictwo Arkady, 2013

Anna Rychter, Książnica Zamojska

Witold Vargas, Paweł Zych *Duchy polskich miast i zamków*

Duchy polskich miast i zamków to druga publikacja autorstwa zespołu Witolda Vargasa i Pawła Zycha traktująca o postaciach z zaświatów, które wpisały się w tradycję i mają swoje miejsce w kulturze polskiej. Ten sam duet autorski jako pierwszy wydał *Bestiariusz słowiański* oparty na podaniach, legendach i wierzeniach Polski, Ukrainy, Litwy, Białorusi i Rosji. Leksykon ten spotkał się z dużym zainteresowaniem czytelników, zarówno ze względu na treść, jak i ilustracje. Obaj autorzy są profesjonalnymi ilustratorami m.in. książek dla dzieci i periodyków, jak również własnych wydawnictw, co odzwierciedla szata graficzna wyżej wymienionych pozycji.

27 października 2013 roku na Targach Książki w Krakowie miała miejsce premiera książki *Duchy polskich miast i zamków*. Opisuje ona, tym razem, zjawy znane na terenie dzisiejszego terenu Polski. Jest to starannie wydany, w twardej oprawie, zbiór legend o duchach z niesamowitymi ilustracjami i na papierze wysokiej jakości. Autorzy odnaleźli w polskiej historii i podaniach najbardziej znane i ciekawe, a także zapomniane widma oraz dokonali podziału zjaw i stworów według miejsca występowania. Opisy uporządkowane zostały alfabetycznie według województw, a w ich obrębie - według miejscowości. Wydanie zaopatrzone w piękną mapę Polski, na której zaznaczono tereny występowania duchów z odpowiednimi stronami odsyłającymi do ich opisów. Książka posiada również obszerną bibliografię, a przy każdej opisywanej postaci zaznaczono odpowiedni numer w zestawieniu bibliograficznym, co ułatwia czytelnikowi, także sięgnięcie po teksty źródłowe. Autorzy dokonali również zaszeregowania duchów do odpowiedniej kategorii i tak znajdujemy duchy: zamkowe, miejskie, wiejskie, podziemi, podwodne, cmentarne, leśne, polne i drogowe. Występują różnego typu postaci m.in.: białe damy, rycerze, nikiemnicy, dziewice, grzesznice, zakłete księżniczki. W publikacji znalazły się też duchy z naszego-lubelskiego podwórka, co tym bardziej wzbudza ciekawość i zachęca rodzimego czytelnika. Ziemię lubelską godnie reprezentują duchy z Bychawy, Chełma, Krasnegostawu, Hrubieszowa, Janowca, Lublina, Łęcznej, Nałęczowa, Opola Lubelskiego, Parczewa, Puław, Radzyna Podlaskiego, Szczepieszyna, Tomaszowa Lubelskiego oraz Zamościa. Okazuje się, że te okolice nawiedzane są m.in. przez: białe i czarne damy, zabłąkanych żołnierzy i mnichów oraz nieszczęśliwych kochanków.

Kto raz otworzy książkę Witolda Vargasa i Pawła Zycha zostanie oczarowany magią jej piękna i treści. Dzięki urzekającym ilustracjom, które tworzą niesamowity nastrój, czytelnik przenosi się w zaświaty i tropi szlaki duchów, zjaw i upiórów. Nasze strony prezentuje m. in. duch rosyjskiego żołnierza, który błąka się na cmentarzu prawosławnym i pyta przechodniów o drogę. Na tym samym cmentarzu, nawet w biały dzień przechadza się lub unosi ponad grobami duch nieszczęśliwie zakochanej gimnazjalistki. W książce przewija się wiele postaci kobiecych również biała dama z Zamościa, czyli Katarzyna Bielenkiewiczowa, żona wójta. Oskarżona o czary i ścięta 16 maja 1664 roku na zamojskim rynku. W okolicach Adamowa nocami słycać płacz dzieci, którym nie udzielono chrztu. W Łabuniach straszy duch kasztelanki wileńskiej, Ludwiki Zamoyskiej, która po rozstaniu z mężem zamieszkała samotnie w domu zwanym Kasztelanią. Teraz snuje się po parku lub duma pod starym jesionem. Pojawiają się też zjawy zamojskich mnichów. Jednym z nich jest, jak mówi legenda, postać w białym kapturze, zakonnika zamurowanego za życia w podziemiach Seminarium Duchownego. Ukazuje się on jako biała postać, krocząca wolno w blasku jasnej poświaty.

Agnieszka Szewczuk, Książnica Zamojska

Vargas, Witold, Zych Paweł: Duchy polskich miast i zamków. – Olszanica: Wydaw. Bosz, 2013

Dorota Terakowska *Poczwarka*

Poczwarka Doroty Terakowskiej to powieść wzruszająca, niezwykła i magiczna. Przedstawia historię młodego małżeństwa. Adam i Ewa mają wszystko - świetną pracę, piękny dom. Są znani i lubiani, piękni i bogaci. Brakuje im tylko dziecka, o które się starają i które ma już zaplanowaną przyszłość. Najlepsze przedszkole, najlepsza szkoła, studia, nauka języków, tańca i tenisa. Niestety na świat przychodzi Marysia-Myszka, która burzy ten idealnie zaprojektowany świat rodziny. Myszka jest chora, ma zespół Dawna. Dla rodziców jest to ogromna tragedia, każde z nich przyjmuje inną postawę. Ewa nie odrzuca chorego dziecka. Całe swoje życie podporządkowuje niepełnosprawnej córce. Na przemian kocha ją i nienawidzi. Adam wybiera firmę, odcina się od rodziny. Nawet nie patrzy na dziecko, które budzi w nim lęk, wstręt i obrzydzenie. Natomiast tytułowa Poczwarka znajduje swój azyl na starym strychu gdzie rozmawia z Bogiem, tańczy i marzy by ojciec wziął ją za rękę i mocno przytulił. Każde z trojga za zamkniętymi drzwiami przeżywa swój własny wewnętrzny dramat.

Jak skończy się przygoda Myszki. Jaką tajemnicę skrywa Adam. Czy uzna i pokocha córkę, naprawi relacje z żoną? Czy zdołają stworzyć kochającą się rodzinę?

Powieść uczy nas pokory wobec życia i tolerancji wobec niepełnosprawności. Uświadamia ile trudu i wyrzeczeń wymaga wychowanie chorego dziecka. Ile trzeba siły w walce z własnym lękiem, strachem, uprzedzeniami, słabościami i obawami, by przyjąć to co los nam zsyła. To powieść o tym, że w życiu nie można wszystkiego zaplanować, bo życie pisze różne scenariusze, a prawdziwa miłość nie stawia warunków.

Autorka, dzieci z zespołem Downa, nazywa *Darami Pana*. Dlaczego? Bo są niezwykle. Mimo odmiennego wyglądu zewnętrznego one też myślą i czują. Jak Poczwarzka, która miała w sobie pięknego motyla, ale którego nie każdy mógł dostrzec. To także powieść o niedoskonałości. Niedoskonałe jest dziecko i niedoskonali są rodzice. W tym niedoskonałym świecie wystarczy kochać i próbować zrozumieć, by życie nabrało jaśniejszych barw.

Książka jest smutna, ale niedepresyjna. Niesie potężny ładunek wzruszeń. Uczy akceptacji i szacunku dla słabszych od nas - silnych i pełnosprawnych. Język utworu jest prosty i zrozumiały dla każdego. Wypowiedzi bohaterów doskonale odzwierciedlają emocje i uczucia. Akcja jest ciekawa i z niecierpliwością oczekuje się na dalszy ciąg wydarzeń. Poczwarzkę może a nawet powinien przeczytać każdy. Jest to lektura, o której nie można zapomnieć długo po jej przeczytaniu.

Małgorzata Małyszka, Książnica Zamojska

Terakowska Dorota: Poczwarzka. – Kraków: Wydawnictwo Literackie, 2001

Kronika bibliotek publicznych powiatu zamojskiego

II półrocze 2013 roku

- wybór -

ZAMOŚĆ

lipiec / sierpień

- Kontrola zbiorów bibliotecznych (17.06-12.07.2013) – Książnica Zamojska
- Uruchomienie elektronicznego systemu sygnalizacji kradzieży w Wypożyczalni Głównej oraz systemu antywłamaniowego i przeciwpożarowego w FB nr 1 w ramach zadania *Profesjonalne systemy ochrony i bezpieczeństwa w Książnicy Zamojskiej*, dofinansowanego ze środków MKiDN – Program Operacyjny Infrastruktura kultury – Książnica Zamojska
- *Julian Tuwim 1894-1953* – wystawa okolicznościowa z okazji ogólnopolskich obchodów ROKU JULIANA TUWIMA – Książnica Zamojska
- *W połowie drogi...* – ekspozycja Zamojskiego Towarzystwa Fotograficznego w ramach Międzynarodowego Festiwalu Fotografii „Wschodnia” – Książnica Zamojska
- Kochany Ojciec święty – listy dzieci do bł. Jana Pawła II – wystawa pokonkursowa – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Pomniki przyrody Roztocza* – wystawa pokonkursowa – CIE Książnicy Zamojskiej
- *Nasze widzenie świata* – wystawa prac plastycznych uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego w Zamościu – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Puchatkowe spotkania* – cotygodniowe zajęcia biblioteczne dla dzieci w wieku przedszkolnym z udziałem ich opiekunów. W programie m.in.: głośne czytanie, zabawy ruchowe, edukacyjne i integracyjne, zajęcia plastyczne – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Wakacyjne podróże po literaturze* – zajęcia dla dzieci w wieku szkolnym, realizowane w ramach projektu KULTURA JEST OK!, propagującego zdrowy styl życia; projekt dofinansowany przez Urząd Miasta Zamość w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – ODM, FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- Spotkania autorskie z Marią Duławską, Izabelą Winiewicz-Cybulską i Jarosławem Siekiem w ramach programu KULTURA JEST OK! – ODM Książnicy Zamojskiej, FB nr 1, 2, 3, 6
- *Jan Brzechwa* – wystawa rocznicowa – FB nr 5

wrzesień

- Spotkanie *Dyskusyjnego Klubu Książki* poświęcone książce Filipa Springera *Miedzianka. Historia znikania* – Książnica Zamojska
- Spotkanie *Dyskusyjnego Klubu Książki* z Marcinem Wrońskim, pisarzem i redaktorem, m.in. autorem kryminałów, których akcja rozgrywa się w przedwojennym Lublinie – Książnica Zamojska
- *August Zamoyski* – wernisaż i wystawa – Książnica Zamojska, Muzeum Augusta Zamoyskiego w Jabłoni
- *Zamojszczyzna przez wieki – przełomowe wydarzenia* – wystawa w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa 2013, przebiegających pod hasłem *Nie od razu Polskę zbudowano* – Książnica Zamojska
- *Narodowe czytanie. Aleksander Fredro* – akcja czytelnicza w ramach ogólnopolskiego projektu czytania największych polskich dzieł literackich. W spotkaniu na Plateau Bastionu VII, prowadzonym przez aktora Piotra Johaniuka, udział wzięli przedstawiciele różnych zamojskich środowisk: Rady i UM Zamość, Straży Miejskiej, Straży Pożarnej, Komendy Policji, organizacji pozarządowych, środowisk twórczych, dzieci i młodzież – Książnica Zamojska
- XIX Dni Kultury Chrześcijańskiej w Książnicy Zamojskiej. W programie: wykład ks. biskupa dra hab. Mariusza Leszczyńskiego *Obrazki sakralne w ewangelizacyjnej misji kościoła i wernisaż wystawy obrazków Polscy święci i błogosławieni* – Książnica Zamojska
- *Polscy święci i błogosławieni* – wystawa obrazków ze zbiorów Stanisława Rudego i Krzysztofa Wróblewskiego – Książnica Zamojska
- *Moje miasto w kolorach* – wystawa prac fotograficznych – OCN Książnicy Zamojskiej, Stowarzyszenie Salvete w Zamościu
- *Puchatkowe spotkania* – cykl zajęć bibliotecznych dla dzieci w wieku przedszkolnym – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Sobotnie spotkania z książką* – cotygodniowe zajęcia dla dzieci w wieku szkolnym łączące głośne czytanie literatury z konkursami, grami – ODM Książnicy Zamojskiej
- Głośne czytanie w Przedszkolu nr 8 oraz w Niepublicznym Przedszkolu „Słoneczko” – ODM Książnicy Zamojskiej
- Spotkania autorskie z Izabellą Klebańską i Kazimierzem Szymeczko w ramach programu KULTURA JEST OK! – ODM Książnicy Zamojskiej, FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Z książką przez pory roku* – cykl głośnego czytania w Przedszkolach Miejskich nr 1, 15, Przedszkolu Językowym „For Kids” i filii Niepublicznego Przedszkola „Słoneczko” – FB nr 1
- *Bajeczka dla przedszkolaka* – cykl głośnego czytania w Przedszkolu nr 7, 14 i SP nr 9 oraz grupie przedszkolnej Dwujęzycznej Szkoły Smart School – FB nr 3
- *Godzina na historijkę* – głośne czytanie w Przedszkolach nr 5, 12 – FB nr 4

- *Spotkanie z bajką* – głośne czytanie w Przedszkolu nr 6 – FB nr 6
- *Książka w plecaku, z książką w bibliotece* – cotygodniowe zajęcia biblioteczne realizowane przez filie KZ pod wspólnym hasłem, łączące różne formy (m.in.: głośne czytanie, dyskusje, zajęcia plastyczne, gry i zabawy, konkursy) – FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Ludzie ludziom zgotowali ten los...* – wystawa – FB nr 5
- *Mistrz czytania* – comiesięczny konkurs czytelniczy – FB nr 6

październik

- *Zamojska Biesiada Literacka z udziałem Marioli Pryzwan, publicystki, autorki biografii* – Książnica Zamojska
- *Polski święci i błogosławieni* – wystawa obrazków – Książnica Zamojska
- *Drzeworyty Władysława Żurawskiego* – wernisaż i wystawa – Książnica Zamojska
- *Szymon Szymonowicz – poeta, humanista, współtwórca i organizator Akademii Zamojskiej – 455 rocznica urodzin* – wystawa ze zbiorów własnych – Książnica Zamojska
- *Obróbka grafiki dołączonej jako załącznik do listów e-mail oraz Przeglądarki internetowej, poszukiwanie informacji w Internecie, bezpieczeństwo w Internecie* – bezpłatne szkolenia dla użytkowników Książnicy Zamojskiej, zrealizowane we współpracy z Fundacją Orange
- *Moje miasto w kolorach* – wystawa fotograficzna – OCN Książnicy Zamojskiej, Stowarzyszenie Salvete w Zamościu
- *Literackie spotkanie niepełnosprawnych twórców* – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Komunikacja alternatywna i wspomagająca. Czytelnictwo wśród osób z problemami w porozumiewaniu się* – seminarium poświęcone problemom osób niepełnosprawnych – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Mysi domek* – wystawa – ODM Książnicy Zamojskiej
- Głośne czytanie w Przedszkolu nr 8 oraz w Niepublicznym Przedszkolu "Słoneczko" – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Puchatkowe spotkania* – cykliczne zajęcia biblioteczne dla dzieci w wieku przedszkolnym – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Sobotnie spotkania z książką* – cykliczne zajęcia biblioteczne dla dzieci w wieku szkolnym – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Dynie ze starych książek, Kolorowe jesienne drzewa, Mądre sowy w bibliotece, W krainie jeży, Wokół jesiennego liścia* – zajęcia biblioteczne dla uczniów młodszych klas Szkół Podstawowych nr 2, 3, 10 – ODM Książnicy Zamojskiej
- Realizacja programu KULTURA JEST OK! współfinansowanego przez UM Zamość. W ramach zadania odbyły się spektakle profilaktyczne w wykonaniu Teatru Edukacji i Profilaktyki „Maska” z Krakowa, warsztaty literacko-plastyczne z Iwoną Całą i Pawłem Wakułą – ilustratorami książek, ogłoszono

konkurs plastyczny Kulturalna alternatywa – ODM Książnicy Zamojskiej, FB nr 1, 2, 3, 4, 6

- *Z książką przez pory roku; Rozczytane przedszkole; Bajeczka dla przedszkolaka; Godzina na historyjkę; Spotkanie z bajką* – głośne czytanie w zamojskich przedszkolach – FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Z książką przez życie* – głośne czytanie w Warsztatach Terapii Zajęciowej przy Parafii św. Michała – FB nr 2
- *Listy do złotej jesieni* – cykliczne zajęcia biblioteczne dla dzieci – FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Listy do złotej jesieni* – konkurs plastyczny – FB nr 1
- *Międzynarodowy Dzień Osób Starszych* – wystawa – FB nr 5
- *Mistrz czytania* – comiesięczny konkurs czytelniczy – FB nr 6

listopad

- *Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki* poświęcone książce Olgi Tokarczuk *Szafa* – Książnica Zamojska
- *Drzeworyty Władysława Żurawskiego* – wystawa – Książnica Zamojska
- *Cyprian Kamil Norwid – poeta na pograniczu epok i kultur* – wystawa – Książnica Zamojska
- *Śladami dziedzictwa kulturowego Gruzji i Armenii* – prezentacja multimedialna Danuty R. Kawałko w ramach Zamojskiej Biesiady Literackiej – Książnica Zamojska
- *Historia może być pasją – spotkanie z Władysławem Bednarczykiem*, prezesem ZO Związku Kombatanów w Zamościu – Książnica Zamojska
- *Historia godła polskiego* – wystawa – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Święty Andrzeju, panien dobrodzieju* – spotkanie popularyzujące dawne obrzędy i zwyczaje andrzejkowe – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Puchatkowe spotkania* – cotygodniowe zajęcia biblioteczne dla dzieci w wieku przedszkolnym – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Sobotnie spotkania z książką* – cykl zajęć dla dzieci i młodzieży – ODM Książnicy Zamojskiej
- Głośne czytanie w Przedszkolach nr 8, 9 oraz w Niepublicznym Przedszkolu "Słoneczko" – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Czytam i rysuję z energią* – V edycja akcji czytelniczej, mającej na celu promocję czytelnictwa i edukację z zakresu bezpiecznego wśród najmłodszych mieszkańców miasta Zamość: dzieci w wieku od 5 do 6 lat. W programie m.in.: czytanie tekstów tematycznie związanych z celem akcji w zamojskich przedszkolach, pogadanki oraz konkurs plastyczny. Program wspierany przez PGE Dystrybucja S.A. Oddział Zamość – ODM Książnicy Zamojskiej, FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Magia żywego słowa* – warsztaty teatralno-recytatorskie dla młodzieży z Anną Smyk-Batorską, realizowane w ramach programu KULTURA JEST OK! – FB nr 2, 4, 6

- *Magiczne słowa, magiczne wersy* – cykliczne zajęcia biblioteczne dla dzieci – FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Z książką przez pory roku; Rozczytane przedszkole; Bajeczka dla przedszkolaka; Godzina na historyjkę; Spotkanie z bajką* – głośne czytanie w zamojskich przedszkolach – FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Z książką przez życie* – głośne czytanie w Warsztatach Terapii Zajęciowej przy Parafii św. Michała – FB nr 2
- *Jak kochać i być kochanym...* – wystawa – FB nr 5
- *Mistrz czytania* – comiesięczny konkurs czytelniczy – FB nr 6
- *My już czytamy* – wycieczka przedszkolaków z Przedszkola nr 6 – FB nr 6

grudzień

- Pozyskano zł środki z programu „Kraszewski. Komputery dla bibliotek” w wysokości 20 tys. zł na zakup sprzętu i oprogramowania – Książnica Zamojska
- Wyposażenie Oddziału dla Dzieci i Młodzieży, ze środków Urzędu Miasta Zamość, w meble dostosowane dla dzieci w wieku przedszkolnym – Książnica Zamojska
- Spotkanie autorskie z pisarką i reporterką Angeliką Kuźniak w ramach *Zamojskiej Biesiady Literackiej* – Książnica Zamojska
- Spotkanie *Dyskusyjnego Klubu Książki* poświęcone relacji z Conrad Festival – Książnica Zamojska
- *Zakątki Francji. Les Plus Beaux Village* – wystawa fotografii Anny Woś – Książnica Zamojska
- *Metodyka prowadzenia działalności edukacyjno-kulturalnej w bibliotece* – szkolenie dla pracowników bibliotek powiatu zamojskiego – Książnica Zamojska, BPG Zamość z s. w Mokrem
- *Historia godła polskiego* – wystawa – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Aniołowie się radują* – wystawa twórczości plastycznej osób niepełnosprawnych – OCN Książnicy Zamojskiej
- *Puchatkowe spotkania* – cykl imprez adresowanych do dzieci w wieku przedszkolnym – ODM Książnicy Zamojskiej
- *Sobotnie spotkania z książką* – cotygodniowe zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży – ODM Książnicy Zamojskiej
- Głośne czytanie w Przedszkolach nr 8, 9 oraz w Niepublicznym Przedszkolu ”Słoneczko” – ODM Książnicy Zamojskiej
- Podsumowanie konkursu *Kulturalna alternatywa* oraz realizacji projektu KULTURA JEST OK! – ODM Książnicy Zamojskiej, FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Zamość miasto kultury* – wystawa pokonkursowa w ramach programu KULTURA JEST OK! – ODM Książnicy Zamojskiej, FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- Realizacja V edycji akcji *Czytam i rysuję z energią* – ODM Książnicy Zamojskiej, FB nr 1, 2, 3, 4, 6

- *Książka pod choinkę* – cykliczne zajęcia biblioteczne dla dzieci – FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Z książką przez pory roku; Rozczytane przedszkole; Bajeczka dla przedszkolaka; Godzina na historyjkę; Spotkanie z bajką* – głośne czytanie w zamojskich przedszkolach – FB nr 1, 2, 3, 4, 6
- *Z książką przez życie* – głośne czytanie w Warsztatach Terapii Zajęciowej przy Parafii św. Michała – FB nr 2
- *W świątecznym nastroju* – wystawa – FB nr 5
- *Mistrz czytania* – comiesięczny konkurs czytelniczy – FB nr 6

ADAMÓW

sierpień

- *Wakacje w bibliotece* - zajęcia biblioteczne dwa razy w tygodniu (gry i zabawy z bajką, zajęcia komputerowe)

wrzesień

- *Narodowe czytanie. Aleksander Fredro*

październik/ listopad

- *O panience miotelce co sprzątać nie chciała i Były sobie krasnoludki* - spektakle dla dzieci teatru *Moralitet* z Krakowa

grudzień

- *Euforia* - spektakl dla dzieci teatru *Moralitet* z Krakowa
- Spotkanie integracyjne poświęcone tradycji świąt Bożego Narodzenia (przygotowywanie ozdób choinkowych, strojenie choinki)

GRABOWIEC

lipiec / sierpień

- *Wakacje z biblioteką* - zajęcia biblioteczne dla dzieci (gry zręcznościowe, zabawy muzyczno-ruchowe z chustą Klanza, warsztaty kulinarne, konkursy, wycieczki, ognisko integracyjne, letnie kino, wyjazd na „Ranczo Budrysa”)

wrzesień

- *Książki na ławie oskarżonych* – wystawa z okazji obchodów *Tygodnia Książek Zakazanych*
- *Maciejewski w starym Lublinie* – spotkanie autorskie z Marcinem Wrońskim

październik

- spotkanie młodzieży z Krzysztofem Petkiem – autorem powieści sensacyjno-przygodowych, organizatorem wypraw i szkół przetrwania

listopad

- spotkanie autorskie z Anną Onichimowską z okazji święta szkoły
- obchody Światowego Dnia Pluszowego Misia – impreza biblioteczna

grudzień

- Spotkanie autorskie z *Krzysztofem Czarnotą*

KOMARÓW - OSADA

sierpień

- 93. rocznica *Bitwy pod Komarowem* – UG, SOK, Stowarzyszenie „Bitwa Pod Komarowem”
- *Ludowe Warsztaty Plenerowe* – piknik integracyjny

wrzesień

- Spotkanie z Beatą Kozaczyńską autorką książki *Ocalone z transportu Dzieci Zamojszczyzny*
- *Dożynki* – uroczystość gminno-parafialna
- *Letni Piknik Sportowy* - środowiskowa impreza integracyjna

listopad / grudzień

- Regionalny Przegląd Pieśni Religijnej Osób Niepełnosprawnych
- *Spotkanie z Mikołajem* – impreza dla dzieci o zasięgu gminnym

KRASNOBRÓD

lipiec/ sierpień

- *Biblioteka na plaży* – mobilny punkt wypożyczeń na krasnobrodzkiej plaży
- *Projektowanie i wykonywanie biżuterii artystycznej* – warsztaty dla użytkowników biblioteki
- *O pasjach w bibliotece* – spotkanie z Klubem Aktywnych Kobiet z Miączyzna w krasnobrodzkiej bibliotece – MGBP Krasnobród
- *Małe i duże wakacyjne podróże* – konkurs plastyczno-literacki

wrzesień

- *Tydzień książek zakazanych* – wystawa książek zakazanych i konkurs czytelniczy *Czy wiesz, że...?* nt. książki M. Twaina *Przygody Tomka Sawyera* – MGBP, FB Hutki

listopad

- *Czarodziejski konkurs* - konkurs czytelniczy nt. książek C.S. Lewisa i J.K. Rowling, ocenie konkursowej podlegały także charakteryzacja i magiczne stroje uczestników konkursu

grudzień

- *Spotkanie z Mikołajem* – impreza biblioteczna
- *Co słyszał u św. Mikołaja* – konkurs plastyczny dla dzieci

ŁABUNIE

lipiec / sierpień

- *Warsztaty fotograficzne* dla młodzieży połączone z wieczorną prezentacją wykonanych zdjęć na ścianie Biblioteki

- Dożynki powiatowe – kiermasz książki

wrzesień / październik

- *Bój pod Łabuniami 20-24 IX 1939 r.* – dwa wykłady dr. Jacka Feduszki połączone z prezentacją starych fotografii z tego okresu
- *Ekonomia społeczna w gm. Łabunie* – spotkanie edukacyjne

listopad / grudzień

- *Wspomnienia gen. Ducha o Barchaczowie* – odczyt Bogdana Szykuły podczas Gminnego Przeglądu Piosenki Żołnierskiej w Barchaczowie
- *Zdobimy bombki choinkowe* – warsztaty prowadzone przez plastyka M. Czuj zakończone wystawą wykonanych prac
- *Zwyczaje i obyczaje świąteczne na przełomie XXI wieku* – ogłoszenie konkursu fotograficznego jako efekt warsztatów fotograficznych przeprowadzonych przez profesjonalistę
- *W krajobrazie kapliczek, figur i krzyży w Gminie Łabunie* – dwa wykłady z pokazem multimedialnym Agnieszki Szykuły-Żygawskiej

MIĄCZYN

lipiec / sierpień

- *Wakacje w bibliotece* – cykl wakacyjnych zajęć bibliotecznych
- *Kino Dream Works* w Bibliotece

listopad / grudzień

- *Warsztaty wyrobu biżuterii* – zajęcia dla gimnazjalistów
- *Warsztaty wykonywania stroików świątecznych* – dla członkiń klubu Aktywnych Kobiet
- *Spotkanie oplatkowe* w Bibliotece

NIELISZ

lipiec / sierpień

- *Wakacje w bibliotece* – cykl wakacyjnych zajęć bibliotecznych dla dzieci
- *Milion przygód z książką* – zajęcia biblioteczne w ramach ogólnopolskiej akcji dla bibliotek zainicjowanej przez Fundację LOTTO

październik

- Wycieczka przedszkolaków do Biblioteki

RADECZNICA

lipiec / sierpień

- promocja książki Marianny i Stanisława Zybałów *Tak Cię widzę Radeczniczo*
- promocja tomików poetyckich Henryki Stadnickiej *Ocalić od zapomnienia i Życie w przyjaźni z Bogiem i ludźmi*
- *Wakacje z książką dla dzieci* – konkursy, zabawy edukacyjne i zajęcia czytelnicze dla dzieci

- *Postać z wierszy J. Tuwima* – konkurs plastyczny – FB Gorajec

listopad

- II Konkurs Literacki *Talenty małych ojczyzn*
- Z programu dotacyjnego Instytutu Książki *Kraszewski. Komputery dla bibliotek 2013* Biblioteka pozyskała nowoczesny sprzęt komputerowy i oprogramowanie o wartości 12 000 zł

MOKRE (GBP ZAMOŚĆ)

lipiec / sierpień

- Wakacje w Bibliotece ph. *Dzieci z różnych stron świata* – trzygodzinne zajęcia 3 razy w tygodniu w GBP. Filie wakacyjne zajęcia organizowały wg odrębnego harmonogramu. Wspólne zakończenie akcji odbyło się w Bibliotece w Mokrem
- Nominacja dla Elżbiety Stankiewicz do Nagrody Anny Platto dla najlepszej bibliotekarki dziecięcej w woj. lubelskim
- Uroczystość finałowa wakacyjnych zajęć bibliotecznych dla dzieci z całej gminy 22.08. w GBP w Mokrem. W programie, m.in.: inscenizacja ph. *Dzieci z różnych stron świata* wg scenariusza M. Duławskiej, przygotowywana podczas spotkań bibliotecznych oraz poczęstunek potrawami z różnych stron świata.
- Wyjazd do zamojskiego ZOO dla uczestników wakacyjnych zajęć bibliotecznych
- *Milion przygód z książką* – zajęcia biblioteczne w ramach ogólnopolskiej akcji dla bibliotek publicznych zainicjowanej przez Fundację LOTTO
- Wycieczka dzieci uczestniczących w zajęciach bibliotecznych do Aeroklubu Ziemi Zamojskiej

wrzesień

- *Narodowe czytanie. Aleksander Fredro*
- Spotkanie autorskie z Marcinem Wrońskim – FB Sitaniec
- *Cała Polska czyta dzieciom* – inauguracja całorocznej akcji w bibliotekach – FB Sitaniec, FB Lipsko, FB Zawada, FB Zdanów

październik / listopad

- *Spotkania z pasjami* – 12 spotkań on-line w formie wideo konferencji dla seniorów – udział w akcji Fundacji Orange i Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Gośćmi spotkań byli m.in.: Wirginia Szmit - DJ Viki, Mariola Zimińska – założycielka Tanecznego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, Roman Zawisławski – żeglarz, Robert Jurek – latarnik Polski Cyfrowej, Hanna Bakuła, Jacek Pałkiewicz
- spotkanie z Mariolą Pryzwan autorką biografii: A. German, A. Jantar, M. Kownackiej, W. Broniewskiego, Z. Cybulskiego, M. Dąbrowskiej, H. Poświatowskiej, M. Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej
- Aleksander Fredro – konkurs prasowo czytelniczy

- Obchody Światowego Dnia Pluszowego Misia – spotkania integracyjne dla dzieci – GBP Mokre, FB Sitaniec i FB Zawada
- *Halloween w bibliotece* – FB Sitaniec
- *Odkrywamy talenty poetyckie* – ogłoszenie konkursu poetycko-literackiego

grudzień

- III Nagroda dla BPG Zamość w wojewódzkim Konkursie Partnerstw Lokalnych – prezentacja działalności Biblioteki podczas gali finałowej w WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie
- *Ocalone z transportu Dzieci Zamojszczyzny* – wystawa
- *Metodyka pracy edukacyjno-kulturalnej w bibliotece* – szkolenie dla bibliotekarzy pow. zamojskiego zorganizowane przez Książnicę Zamojską i BPG Zamość
- Spotkanie autorskie z *Angeliką Kuźniak*, autorką książki *Papusza*
- *Ozdoby Bożonarodzeniowe* – zajęcia plastyczne - FB Lipsko, FB Żdanów
- *Anioły, Aniołki, Anioleciki* – kolejna edycja konkursu plastycznego (formy zróżnicowane: przestrzenne, malarskie, płaskorzeźby, i in.)

SITNO

lipiec / sierpień

- *Wakacje z książką* – konkurs plastyczny – FB Horyszów Polski
- *Podaj dalej* – spotkanie szkoleniowe bibliotek - wiodącej i partnerskich, w Programie Rozwoju Bibliotek – GBP Sitno
- *Milion przygód z książką* – zajęcia biblioteczne w ramach ogólnopolskiej akcji dla bibliotek publicznych

wrzesień

- *Dożynki gminne* – współudział Biblioteki
- *Konkurs na najlepszego czytelnika* – FB Horyszów Polski

listopad / grudzień

- *11 listopada – Święto Niepodległości* – przygotowanie gminnych obchodów rocznicowych
- *Mikołajki* – gminna impreza dla dzieci
- *Najładniejsza kartka świąteczna i Najładniejsza ozdoba choinkowa* – okolicznościowe konkursy plastyczne

SKIERBIESZÓW

lipiec / wrzesień

- *Ocalić od zapomnienia* – tworzenie albumu starych zdjęć pochodzących ze zbiorów mieszkańców gminy Skierbieszów

wrzesień

- *Przysłowie prawdę ci powie, Krzyżówki czytelniczo-literackie* – konkursy czytelnicze

październik / listopad

- Jubileusz 60-lecia GBP w Skierbieszowie
- *Święto Pieczonego Ziemniaka* – turniej sportowo-rozrywkowy dla dzieci
- *Świat dinozaurów* – konkurs plastyczny
- *Dobre wychowanie wierszem z Liskiem Exlibriskiem* – zajęcia z książką
- *Mistrz szybkiego pisania na klawiaturze* – konkurs komputerowy

grudzień

- *Jak dobrze znasz swój kraj* – konkurs wiedzy
- *Święty Mikołaj w naszych oczach; Jesienne i zimowe krajobrazy w mojej miejscowości* – konkursy plastyczne dla młodzieży

STARY ZAMOŚĆ

lipiec

- *Lato 2013* – dwutygodniowe wakacyjne zajęcia dla dzieci – GBP, GOK, FB Udrycze
- *Dożynki gminne* – współudział Biblioteki w imprezie środowiskowej

wrzesień

- *Spotkania z pasjami* – cykl 12 interaktywnych spotkań dla seniorów z ciekawymi ludźmi
- *Tydzień książek zakazanych* – wystawa

listopad / grudzień

- *71. rocznica wysiedlenia Udrycz* – uroczystość środowiskowa z udziałem Biblioteki w Udryczach
- *Święto Niepodległości* – uroczystości gminne
- *Obchody Święta Niepodległości* – uroczystość środowiskowa mieszkańców gm. Stary Zamość
- *Przez Stary Zamość szlakiem tradycji i smaku* - warsztaty kulinarne w ramach projektu realizowanego przez GOK

SUŁÓW

lipiec / sierpień

- *Wakacje w bibliotece* – cykliczne spotkania dzieci w bibliotece – GBP, FB Sąsiadka
- *Festyn charytatywny w Sąsiadce* – impreza środowiskowa z udziałem GBP w Sułowie
- *Podaj dalej* – 4 spotkania szkoleniowe koalicji bibliotek partnerskich w ramach mikrograntu realizowanego przez bibliotekę wiodącą GBP w Sułowie
- Wyjazdy zespołów śpiewających z Sułowa i Sąsiadki na Zamojskie Dni Folkloru do Zwierzyńca i na Dożynki Powiatowe do Łabuń- przygotowania i organizacja GBP

wrzesień / październik

- *Festyn Rodzinny w Sułowcu* – współorganizator GBP w Sułowie
- *Narodowe czytanie. Aleksander Fredro* – GBP w Sułowie

- *Gminno – parafialne święto płonów w Sułowie* – udział Biblioteki w organizacji święta
- *Jesienne pejzaże lasu* – konkurs plastyczny FB Michalów i Sąsiadka
- Udział GBP w Sułowie w wojewódzkim konkursie Partnerstw Lokalnych

grudzień

- *Konkurs Bożonarodzeniowy* – konkurs plastyczny i wystawa pokonkursowa

SZCZEBRZESZYN

lipiec / sierpień

- *Wakacje w bibliotece* – w każdą środę zajęcia biblioteczne, codzienne zajęcia dla dzieci z komputerem
- comiesięczne spotkania dyskusyjnego *Kola Przyjaciół książki*
- *Śladami Singera* – Międzynarodowy Festiwal – udział MGBP w Szczepieszynie w realizacji przedsięwzięć festiwalowych

wrzesień / październik

- *Był taki rok. Rok 63.* podsumowanie projektu *Echa Powstania Styczniowego na Roztoczu Zachodnim. Józef Brandt – ku pokrzepieniu serc* – współpartnerem projektu była MGBP w Szczepieszynie
- *Cała Polska czyta dzieciom* – głośne czytanie książek przedszkolakom raz w miesiącu przez cały rok
- *Angielski 123* oraz *FunEnglish* – komputerowe kursy dla dzieci i dla dorosłych realizowane w ciągu roku
- *Kącik nowości książkowych* – na łamach „Chrzyszczka” i na stronie internetowej miasta (biblioteka systematycznie poleca czytelnikom nowości zakupione do zbiorów)
- *VI Konkurs Wymowy Polskiej im. J. Brzechwy* – MGBP i MDK w Szczepieszynie

listopad

- *Zdrowo jem, więcej wiem* – wystawa prac plastycznych dzieci biorących udział w programie *Zdrowo jem więcej wiem. Dobre i złe składniki w naszym pożywieniu*
- Rada Miasta podjęła uchwałę o zamiarze połączenia Miejsko – Gminnej Biblioteki Publicznej i Miejskiego Domu Kultury w Szczepieszynie

grudzień

- *Pasowanie na czytelnika* – uroczyste przyjęcie sześciolatków do grona czytelników Biblioteki

ZWIERZYNIEC

wrzesień / listopad

- Spotkanie autorskie z Katarzyną Enerlich w ramach *Dyskusyjnego Klubu Książki*
- *Głośne czytanie dzieciom i zabawy z tekstem literackim* podczas odwiedzin bibliotekarza w punktach przedszkolnych we wszystkie środy w tym okresie

Anna Kalniuk, Danuta Zwolińska, Książnica Zamojska

Spotkanie z literaturą irlandzką podczas *Zamojskiej Biesiady Literackiej*, 2014 r.

Promocja tomiku poetyckiego Grzegorza Kapronia w BPG Radecznicza, 2013 r.

Czarodziejski konkurs w MGBP w Krasnobrodzie, 2013 r.

Inscenizacja w wykonaniu dzieci niemówiących w Książnicy Zamojskiej, 2013 r.